

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 31 • SAYI: 364 • HAZİRAN 2018

**İSTİHDAMDA TEŞVİK
VE DESTEKLER**

MARKA ve PATENTTE

KONYA NEREDE?

**KONYALI İHRACATÇILARIN AFRİKA
AÇILIMI DEVAM EDİYOR**

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ
2017-2018 MEZUNLARINI VERDİ

**TÜRKİYE'DE
NÜKLEER ENERJİ
VE GEREKLİLİĞİ**

YENİ İPEK YOLU
DERGİSİ
ÜCRETSİZ
EKİDİR

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

**DÜNYA TİCARETİNE
AÇILAN KAPINIZ**

listofcompany

Siz de bu adreste yerinizi alın
www.listofcompany.com

İHRACATÇI FİRMA REHBERİ

"dünya ticaretine açılan pencere"

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
DIŞ TİCARET SERVİSİ

www.kto.org.tr/disticaret

/konyato

#konyato

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

BAŞLARKEN

Türkiye 24 Haziran'da sandığa giderek demokratik iradesini ortaya koydu. Öncelikle tüm vatandaşlarımızı ülkemizin köklü demokrasisine bir kez daha sahip çıktıkları için kutluyorum. Yüksek katılım, parti tabanlarının karşılıklı olgun yaklaşımları, kitlelerin tansiyonu arttırmamaları dünyadaki her ülkeye örnek olacak düzeyde bir seçim süreci yaşamamızı sağladı. Son yıllarda milletimiz giderek yükselen bir ilgiyle siyasetin içinde yer alıyor, sandık önüne geldiği zaman yoğun katılımı tercihini belirtiyor. Bu durum da her siyasi parti ve görüşün seçim sonuçlarına saygı duymasını gerektiriyor. Kullanılan oyların büyük bir çoğunluğu meclise yansımıştır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı, bu yüksek katılımlı demokratik seçimlerde bir kez daha başarıya ulaştığı için kutluyorum. Cumhurbaşkanlığı içinde yer alan parti ve adayları da başarılarından dolayı tebrik ediyorum. Bu vesile ile de Konya'dan seçilen tüm milletvekillerimizi kutluyor ve başarılar diliyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın yaptığı değerlendirmede, TBMM ile işbirliği içinde hareket edeceğini ve yeni dönemde Türkiye'nin, dünyanın en büyük 10 ekonomisinden birisi olacağını vurgulaması son derece olumludur. Yürütmenin Meclis'te çoğunluğu sağlayan AK Parti ve MHP ile uyum içinde olması yatırımların önündeki engellerin hızla kaldırılması ve ekonominin büyümesi adına olumlu sonuçlar doğuracaktır. Artık Türkiye parlamenter sistemden Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemine geçmiştir. Bundan sonra Türkiye'nin gündemi mutlaka çok net bir şekilde ekonomi olmalıdır. Son bir yıldır devam eden ekonomideki bazı sıkıntılar

rın seçimler yaklaştığında ağırlaştığına şahit olduk. Bundan sonra kurulacak yeni hükümetin ana gündem maddesi mutlaka ekonomi olacaktır.

Seçim sonuçlarının ardından ekonomide çok kısa süreli hareketlilikler olmaz. Seçim belirsizliği ortadan kalktığı için ana belirsizliği kaldırmış olduk. Yaşanan problemler güçlü bir ekonomi ile çözülebilecektir. Hep beraber daha fazla çalışarak Türkiye'nin ana gündemini ekonomiye taşıyabilirsek mevcut yaşanan problemleri aşarak tekrar ekonomimizi çok daha güçlü hale getirmiş oluruz.

İş dünyası olarak seçim sonuçlarından memnunuz. Artık seçim geride kaldı. Şimdi siyasi görüşümüz ne olursa olsun, milletimizin kararını başımızın üstüne alıp hep beraber ülkemizin, çocuklarımızın geleceği için durmadan, dinlenmeden çalışmalıyız. Gün artık 81 milyon için el ele verip aydınlık geleceğimize birlik ve beraberlik içinde yürüme günüdür. Ülkemizin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girebilmesi için elimizden gelen gayreti hepimiz göstereceğiz.

Seçim sonuçlarının istikrar ve güven arayan ekonominin yeniden ivme kazanmasına katkı sağlayacağına inanıyorum. Kur ve faizlerin de reel sektörümüzün üretim ve yatırım yapmasını teşvik edecek şekilde aşağı inmesini bekliyoruz.

...
KTO Karatay Üniversitesi'nde bu yıl 6. dönem mezunlarını vermenin hep birlikte gururunu yaşadık. KTO Karatay Üniversitesi'nde gerçekleştirilen 2017 - 2018 Akademik Yılı Mezuniyet Töreninde, Adalet Meslek Yüksekokulu, Hukuk Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, İşletme ve Yönetim Bi-

limleri Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi'nde eğitimlerini tamamlayarak mezun olan bin 200 öğrencimiz diplomasını aldı. Üniversitemiz hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum. KTO Karatay Üniversitesi'nin ön lisans ve lisans program sayısı 40'a, lisansüstü program sayısı 26'ya ulaşmıştır. Programlar açılırken iş dünyası, Konya, bölge ve ülke ihtiyaçları dikkate alınmakta ve özgün programlar ortaya konulmaktadır.

Öğrencilerimizin yüzde 43'ünü tam burslu okutan gerçek anlamda bir vakıf üniversitesiyiz. Çeşitli burslardan yararlanan öğrencilerin oranı ise yüzde 72'dir. 14 farklı burs türüyle başarıyı daima ödüllendiren üniversitemiz "Gerçek Bir Vakıf Üniversitesi" olarak son 3 yılda öğrencilerimize 83 milyon TL tutarında burs desteği sağlamıştır. Türkiye'nin 81 ilinden gelen yaklaşık 8.000 öğrenci kardeşimize, 300 akademik ve 250 idari personelimize, en iyi eğitim ortamını hazırlamak için var gücümüzle çalışmaktayız.

Konya Valiliği, Büyükşehir Belediyesi ve Karatay Belediyesi'nin desteğiyle Üniversitemizin hemen karşısında eski projede şehir hastanesi olarak planlanan arazinin 75 bin metrekaresi üniversite alanı olarak projelendirilmiştir. Böylelikle toplam 200 bin metrekare araziye sahip olacağız. Genişleme alanlarına yapılacak fakülte binaları ile önümüzdeki 5 yıl içinde fiziki yapılanmayı tamamlamayı hedefliyoruz.

Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi olarak, üniversitemizin 800. kuruluş yılı olan 2051 yılında dünyanın en iyi üniversiteleri arasında yer alacağı-mıza yürekten inanmaktayız.

Selçuk ÖZTÜRK

KTO Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Başkan Yardımcısı

İÇİNDEKİLER

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M.Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM

ÇİZGİ MEDYA

Mehmet ÇAKIR

www.cizgimedya.net • cizgimedyakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-CİLT

Anadolu Ofset – İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 • Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) • 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 34796

DAĞITIM

EKİN Kurye Dağıtım Ltd. Şti.
0332 236 36 12
ekinkurye@hotmail.com • www.ekindagitim.com

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli, Aylık
Ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir. Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlanmasın veya yayınlanmasın iade edilmez.

Basım Tarihi: Temmuz/2018

YAYIN KURULU

Abdullah ACIBADEM
Arif AYYILDIZ
Mustafa KARAMERCAN
Salih ÖZKAN
Teoman YILMAZ

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No.1 Selçuklu-KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 • Faks: 0332 353 05 46

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ

Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Bayram SADE
Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Dr. Hasan ÖZÖNDER
Dr. Öğr. Üyesi Aziz AYVA

TÜRKİYE'DE NÜKLEER ENERJİ VE GEREKLİLİĞİ

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ
2017-2018 MEZUNLARINI VERDİ

E-TİCARET SİTESİ ÜYELİĞİ
EĞİTİM PROGRAMI YAPILDI

KTO EĞİTİM VE SAĞLIK
VAKFI GENEL KURULU

KONYALI İHRACATÇILARIN
AFRİKA AÇILIMI DEVAM EDİYOR

İSTİHDAMDA TEŞVİK
VE DESTEKLER

TÜRKİYE İSRAF RAPORU • GİYİM İSRAFI

TÜRKİYE'NİN İRAK VE SURİYE
İLE GÜVENLİK İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE VE KONYA'DA
MARKA-PATENT İSTATİSTİKLERİ

2018 YILI MAKİNE TEÇHİZAT
KREDİ FAİZ DESTEĞİ

İHRACATA YÖNELİK DEVLET YARDIMLARI (1)

ÜLKE PANORAMA
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
MESLEKLER - 1

TÜRKİYE'NİN İLK YERLİ İŞBİRLİKÇİ
ROBOTU KONYA'DAN!

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ 2017-2018 MEZUNLARINI VERDİ

Kökleri 1251 yılına dayanan, iş hayatına açılan kapı sloganıyla yoluna emin adımlarla devam eden KTO Karatay Üniversitesi'nde lisans ve önlisans öğrencileri mezuniyet coşkusu yaşadı. Öğrenciler törende Selçuklu kültürüne ait olan ve KTO Karatay Üniversitesi'ne özgü börk ve cübbeleri giydi, bölüm birincileri ise şed kuşanarak, mezuniyet kütüğüne isimlerini çaktı. 2017 - 2018 Akademik Yılı'nın son buluşmasında bin 200 öğrencinin mezuniyet coşkusu ve gururuna, aileleri de ortak oldu.

1251 yılında kurulan Karatay Medresesi'ni 2009 yılında Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi ismiyle yeniden eğitime açarak kültürel ve sosyal birikimi ile yükseköğretim camiasına yeni bir soluk getiren KTO Karatay Üniversitesi'nde bu yıl 6. dönem mezunlarını vermenin gururu yaşandı. Bin 200 öğrencinin mezuniyet sevincini yaşadığı 2017 - 2018 Akademik Yılı Mezuniyet Töreni, KTO Karatay Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Konya Valisi Yakup Canbolat, adını Karatay Medresesi'nden alan KTO Karatay

Üniversitesi mezunlarının tıpkı Osmanlı Devleti'ni kuran ecdadımız gibi aşk ile vatanına hizmet edeceğini vurguladı. AK Parti Konya Milletvekili Hüsnüye Erdoğan ise, ülkemizin eğitimde uzun yollar kat ettiğini belirterek, ülkeye nitelikli mezunlar kazandıran KTO Karatay Üniversitesi'ne teşekkür etti.

"8 Yüz Yıllık Bir Çınar, KTO Karatay Üniversitesi"

KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Karatay

Üniversitesi "Bilgiye kolay ulaşabilen, hızlı öğrenen, teknolojiyi üreten bir gençliği ülkemize kazandırmak için çalışmalar yürütüyor" sözleri ile konuşmasına başladı. KTO Karatay Üniversitesi'nin, Türkiye gibi büyük ve güçlü bir devletin 2023, 2053 ve 2071 vizyonuna katkı sağlayacak şekilde ideal ve hedefleri olan bir üniversite olduğunu da belirten Başkan Öztürk, "Bugün burada yeniden yeşermeye başlayan; köklerini daha da derinlere salan, dallarını tüm milletimize uzatacak kadar büyüten 8 yüz yıllık bir çınarın altındayız.

1251 yılında kurulan Karatay Medresesi'nin KTO Karatay Üniversitesi adı ile yeniden açılarak ve her geçen yıl hedeflerine ilerleyerek Konyamız, ülkemiz ve tüm milletimiz için çalışan, büyük bir kuruma dönüştüğünü görmekteyiz. Bugün üniversitemizin, 8 asır önce olduğu gibi gelecekte de ülkemizin ve dünyanın en önemli eğitim merkezlerinden biri olacağına inancımız tamdır." diye konuştu.

"Mezunlarımız İlk İşlerine İş Tecrübeleriyle Başlıyorlar"

Başkan Selçuk Öztürk "Bizim öğrencilerimiz üniversitemize başladıkları günden itibaren hem sınıfta hem sahada oldular. Hem üniversitelerinden hem de özel

sektörden danışmanları oldu. Hem teoriyi hem pratiği öğrendiler. Bizim öğrencilerimiz, staj sorunu yaşamıyor, mezun olduktan sonra ilk işlerine iş tecrübeleriyle başlıyor, rakiplerinin bir adım önünde oluyorlar. Buradaki mezun kardeşlerim iş dünyasının beklentilerine göre bütün eğitimleri aldılar. Bu özellik şehrimiz ve ülkemiz için de büyük bir kazançtır." ifadelerini kullandı.

"20 Bin Üyesiyle Büyük Bir Aile"

Eğitimlerini başarıyla tamamlayarak diploma almaya hak kazanan öğrencileri, eğitimleri boyunca büyük gayret sarf eden ailelerini, akademisyenleri ve üniversite personelini tebrik eden Başkan Öztürk,

"KTO Karatay Üniversitesi mezunu kimliğinizi gururla taşımanızı istiyorum. Sizlere gönül rahatlığıyla söyleyeceğim şey; bu kimlik hayatınızda size birçok kapı açacaktır. 20 bin üyesiyle büyük bir ailenin her zaman arkanızda, her zaman destekçiniz olduğunu unutmayın. Kıymetli KTO Karataylı kardeşlerim, yolunuz ve bahtınız açık olsun." şeklinde konuştu.

"Bölge ve Ülke İhtiyaçlarına Özel Programlar KTO Karatay'da"

Kuran-ı Kerim tilavetinin ardından Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, törenin açılış konuşmasını yaptı. Üniversitenin gelişimi ve akademik yapısı hakkında bilgiler veren Rektör Prof. Dr. Bayram Sade, "KTO Karatay Üniversitesinin ön lisans ve lisans program sayısı 40'a, lisansüstü program sayısı 26'ya ulaşmıştır. Programlar açılırken iş dünyası, Konya, bölge ve ülke ihtiyaçları dikkate alınmakta ve özgün programlar ortaya konulmaktadır." dedi.

"Öğrencilerinin Yüzde 43'ünü Tam Burslu Okutan Bir Vakıf Üniversitesi" Avrupa Birliği tarafından fonlanacak 'Akıllı

Teknolojiler Tasarım Geliştirme ve Prototipleme Merkezi' projesinde de uygulama aşamasına gelindiğini aktaran Rektör Prof. Dr. Bayram Sade, KTO Karatay Üniversitesinin çeşitli burslarından yararlanan öğrenci sayısının yüzde 72 olduğunu, bunun yüzde 43'ünün de tam bursa karşılıklı geldiğini söyledi.

"KTO Karatay Üniversitesi Mezunu Olmak Yolunuzu Aydınlatacaktır"

Rektör Prof. Dr. Sade "Öğrenciyken olduğu gibi, mezun olduktan sonrada yanınızda olan bir Kariyer ve Gelişim Merkezimizin olduğunu bilmelisiniz. Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi mezunu olmanın ayrıcalığının, diplomanızın ışığını güçlendirecek, yolunuzu aydınlatacak unsurlar olduğunu unutmayınız" ifadelerini kullandı. Diplomalarını Rektör Prof. Dr. Bayram Sade'den alan bölüm birincileri ise mezuniyet kütüğüne isimlerini çaktı. Ahilik kültüründe uğraştığı meslek dalında başarılı olan çıraklara bağlanan şed kuşağı da bölüm birincisi öğrencilere bağlanarak, hediyeleri takdir edildi.

Üniversiteyi birincilikle bitiren İşletme Bölümü öğrencisi Fatih Halim Say "Emeklerinden ötürü üniversiteme, bölüm hocalarıma ve aileme teşekkür ediyorum." dedi. Sahneye davet edilen öğrenciler, diplomalarını Konya protokolü ve üniversitede görev yapan öğretim üyelerinden aldı. Diploma töreninin ardından ise öğrenciler günün anısına toplu fotoğraf çekti.

Ahilik Yemini İle Mezun Oldular

Kuruluşu 1251 yılına dayanan KTO Karatay Üniversitesinde, mezunlar Selçuklu kültürünü yansıtan borklerini ve cübbeleri giydi. Ahilik Yemini ile birlikte de adını asırlar öncesinden alan üniversitenin bu mezuniyeti, tarihe altın harflerle kazandı. Mezuniyet töreninde, Adalet Meslek Yüksekokulu, Hukuk Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi'nde eğitimlerini tamamlayarak mezun olan bin 200 öğrenci iş hayatına atılacak olmanın heyecanını yaşadı.

Tören sonunda davetliler, geleneksel Konya Pilavı ile iftarını açtı.

KTO Karatay Üniversitesi 2017 – 2018 Akademik Yılı Mezuniyet Töreni'ne Konya Valisi Yakup Canbolat, Konya Milletvekili Dr. Hüsnüye Erdoğan, Cumhuriyet Başsavcısı Bestami Tezcan, Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcısı Dr. Ali Gökpinar, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyeleri, KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin, Gıda ve Tarım Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cumhur Çökmüş, Karatay Kaymakamı A. Selim Parlar, İl Jandarma Komutanı J. Albay İsmet Cansaran, Karatay Belediye Başkanı Mehmet Hançerli, rektör yardımcılarını, il müdürleri, öğretim görevlileri, öğrenciler ve aileleri katıldı.

E-İHRACAT SEFERBERLİĞİ BAŞLIYOR

TOBB'un işbirliğinde, Ekonomi Bakanlığı'nın destekleriyle, Halkbank ve Vakıfbank'ın katkılarıyla başlatılan E-ihracat Seferberliği projesinin lansmanı, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan, Vakıfbank Genel Müdürü Mehmet Emin Özcan, E-glober Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ, Alibaba Türkiye Genel Müdürü Cüneyt Erpolat ve TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk'ün katıldığı basın toplantısında yapıldı.

Toplantıda konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, başlangıcını yaptıkları projenin amacının, Türkiye'yi 500 milyar dolar ihracat hedefine yaklaştırmak olduğunu vurgulayarak, "Bu amaca TOBB'a bağlı Oda/Borsaların üyesi şirketlerin ihracat performanslarını güçlendirerek ulaşacağız. Bu kapsamda, şirketlerimizin, dünyanın en büyük teknoloji şirketlerinden biri olan, Alibaba'ya üyeliklerini destekleyeceğiz. Firmaların bu platformlara üye olmak için ödemeleri gereken bedelin ön finansmanını da TOBB yapacak. Sonrasında, üyelik bedelinin yüzde 80'ini Ekonomi Bakanlığı, geri kalan yüzde 20'yi, Halkbank ve Vakıfbank karşılayacak. Böylece firmalarımız, herhangi bir bedel ödemededen, küresel pazar yerlerine üye olabilecek" dedi.

Ekonomi Bakanlığının, ihracatı arttırmak üzere, E-ticaret Sitelerine Toplu Üyelik Desteğini hayata geçirdiğini anımsatan TOBB Başkanı şöyle devam etti: "Şimdi de bu kapsamda, Bakanlığımızla birlikte, E-ihracat Seferberliği başlatıyoruz. Öncelikle ülkemize bu vizyonu kazandıran Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum. Onun liderliğinde, ihracata verilen destekler, hem çeşitlendirildi, hem de artırıldı. Dahilde İşleme Rejimi, KDV istisnası, Exim-

bank kredileri gibi geleneksel yöntemlere, içinde bulunduğumuz çağın ruhuna uygun yeni destek programları eklendi. Bu çerçevede Bakanlığımız; firmalar arası işbirliklerini ve kümelenmeleri, küresel değer zincirlerine entegrasyonu ve cari açığı azaltacak büyük yatırımları desteklemek üzere, devrim niteliğinde çok sayıda yeni programı hayata geçirdi. E-ticaret Sitelerine Toplu Üyelik Desteği de işte bu programların en yenilerinden. Sayın Bakanımıza, tüm bu yenilikçi icratlarıyla, Türk özel sektörünün gelişimine yaptıkları katkılardan dolayı şükranlarımı sunuyorum".

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının yetkilendirmesiyle, E-ticaret sitelerine güven damgası vermeye başlayacaklarını belirten Hisarcıklıoğlu, "Güven damgası uygulamasıyla birlikte, tüketicilerin elektronik mecralardan alışveriş yaparken karşılaştıkları güven eksikliğini gidermeyi hedefliyoruz" dedi.

Hisarcıklıoğlu, E-ihracat projesinin yararlanıcısı olacak şirketlerin, pazar yerlerine

üye olarak milyonlarca alıcıya kolaylıkla ulaşabileceğini anlatarak, "Elbette, pazar yerlerine üyelikle müşterilere daha kolay ulaşabilir olmak, ihracat yapacağınız anlamına gelmiyor. Platformlar üzerinden ihracat yapabilmek için, bu platformları etkin kullanmak gerekiyor. Bu kapsamda, bu projenin bir parçası olarak, şirketlerimizin dijital mecralarda kendilerini doğru konumlandırmalarını sağlamak için, kitlesel bir eğitim seferberliği de başlatıyoruz. Projemizde yer alan pazar yerleriyle birlikte, Türkiye'yi karşı karşıya do-laşarak, firmalara E-ihracatın inceliklerini anlatacağız. Firmalarımızın yetkili personelinin bu konuda eğiteceğiz. Projemizin etkisini de düzenli aralıklarla takip edeceğiz. Üyelik desteğinden faydalanan firmaların; platformları ne derece etkin kullandıklarını, Memnuniyet düzeylerini, Platform üzerinden gerçekleştirdikleri ihracat miktarını düzenli olarak ölçerek Bakanlığımıza paylaşacağız" şeklinde konuştu. Konuşmaların ardından, E-ihracat Seferberliği Projesi imzalandı.

ÖZTÜRK KTO MAYIS AYI MECLİSİ'NDE DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNİ DEĞERLENDİRDİ

Konya Ticaret Odası'nda Mayıs ayı Meclis toplantısı gerçekleştirildi. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Sorgun'un konuk olarak katıldığı toplantıda KTO Başkanı Selçuk Öztürk gündemdeki ekonomik ve siyasi konuları değerlendirdi.

Konya Ticaret Odası Mayıs Ayı Meclis Toplantısı, KTO Meclis Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, toplantıda yaptığı konuşmasına Meclis üyelerinin Ramazan ayını tebrik ederek başladı. "Huzur ayı Ramazan'ı sevgi ve muhabbetle idrak ederken, bu ayda sizlerle de bir araya gelmekten dolayı ayrı bir mutluluk yaşadığımı ifade etmek isterim. Bu vesileyle Ramazan ayının sizlere, ülkemize ve bütün İslam âlemine barış, bereket ve esenlik getirmesini diliyorum. Yaklaşmakta olan Ramazan Bayramı'nın ülkemiz, milletimiz ve tüm İslam âlemi için hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepimizin bayramını da şimdiden tebrik ediyorum. Bu Ramazan ayına da girerken tüm dünyanın gözü önünde Filistin'de yaşanan

terör, Kerkük'teki Türkmenlere yönelik hadiseler ve her Ramazan ayında olduğu gibi Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine uygulanan zulüm içimizi parçaladı. Her sene bu mübarek ayda yaşananlar tüm İslam coğrafyasının kendini sorgulaması gerektiğini bir kez daha ortaya

koydu. Çünkü, özellikle Ramazan ayında Müslümanların zulüm görmesinde 1,5 milyardan fazla Müslüman olarak hepimizin vebali olduğunu düşünüyorum. Her sene birlik ve beraberlik temennileriyle girdiğimiz Ramazan'da bu birliği ve beraberliği sağlayamadığımız müddetçe bu zulümler de devam edecektir. Cenab-ı Allah'tan bu Ramazan ayının İslam ümmetinin uyanışına vesile olmasını temenni ediyorum" dedi. Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeleri paylaşan KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Döviz Kurlarındaki Son Gelişmeler konulu bir sunum yaparak, "2018 yılı başından bu yana döviz kurlarında görülen artış, Mayıs ayı başından itibaren hızlanmış ve Merkez Bankası'nın müdahaleleri sonrasında nispeten düşüşe

geçmiştir. Döviz kurlarındaki yükselişin arkasında birden fazla faktör bulunuyor. Bu faktörler; küresel gelişmeler, ekonomimizin zayıf alanlarının oluşması, seçim süreci, spekülasyonlar ve iç/dış konjonktürel riskler şeklinde sıralanabilir. Türk Lirası'ndaki değer kaybının nedeni olarak, başta dolardaki küresel değer kazancı, Standard and Poors'un (S&P) not indirimi, ABD faizlerinin yüzde 3'ün üzerine yükselmesi ve petrol fiyatlarındaki sert yükseliş görülüyor. Gelişmekte olan ülke paraları, yılbaşından bu yana yüzde 4.4 oranında değer yitirirken, Türk Lirası'nın aynı dönemdeki değer kaybı yaklaşık, yüzde 17.1 oldu. Yani, Türk Lirası, gelişmekte olan ülke paralarına kıyasla, yüzde 12 civarında ek bir değer kaybı ile karşılaşmıştır. Ülkemizde büyüme arttıkça ekonominin kırılganlığı artıyor. Bir başka ifadeyle yüksek büyümenin maliyeti yükselen enflasyon, artan cari açık, azalan merkez bankası rezervleri ve yükselen dış borç yükü olarak karşımıza çıkıyor. Merkez Bankası'nın müdahalede kararsız kalması sonucu, yılbaşından bu yana TL'nin yüzde 20'ye varan kayıpla dolar 4.9290'a kadar yükseldi. Bunun

üzerine TCMB müdahaleleri başladı. Piyasa, karışık ortamlarda politika uygulayıcılarından kararlı ve tutarlı adımlar bekler. Bu çerçevede faizi şok artışlarla artırıp yavaş yavaş indirmek gerekir. Tersini yapmak yani faizi yavaş yavaş artırmak piyasaya, bu adımın tereddüt içinde atıldığı izlenimi verir. Bugün geldiğimiz aşamada piyasaların beklentisi, MB PPK'nin 7 Haziran'da yapacağı toplantıda yeniden faiz artırması yönünde yoğunlaşmış görünüyor. Geçtiğimiz ay doların bu kadar hızlı dalgalanmasının bir diğer nedeni de yurtdışı kaynaklı finansal spekülasyonlardı. Aslında Türkiye'de son 1.5 yıl içinde yani Kasım 2016, Ocak 2017 ve Ekim/Kasım 2017'de üç önemli finansal saldırı yaşandı. Bu saldırıların sonucunda Türk lirasının oldukça kısa sayılabilecek bir süre içinde ve diğer ülkelerden farklı bir seyir izleyerek önemli ölçüde değer yitirmesi oldu. Son üç hafta içinde 60 kuruş üzerindeki hareketin tümü gece Türkiye'de piyasalar kapalıyken, döviz piyasaları dünyada işlem görürken ve Asya piyasalarından başlatılarak yürütülen bir operasyon olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye ekonomisi, güçlü mali yönetimi ile

bu hamlelerin üstesinden gelecek güçtedir. Paniğe kapılmak en büyük hatadır. Türk iş dünyasında, ekonomi çevrelerinde ve vatandaş nezdinde döviz kurları üzerinden bir panik ortamı üzerinden manipülatif bir sonuç almaya çalışıldığı açık. Böyle bir harekete prim vermemez gerekiyor. Bununla birlikte, ekonomimizin bu süreçten minimum zararla çıkması için gerekli tedbirleri de almamız gerekiyor. Çünkü kurun hızla arttığı dönemlerde ekonomiye yansımaları kaçınılmaz. Kurdaki her 10 puanlık artış enflasyona yaklaşık 1.5 puan dolayında yansıyor. Diğer yandan kur artışı şirketleri ithalat bağımlısı yapı nedeniyle üretim ve yatırım, döviz kredileri nedeniyle de finansman yönünden olumsuz etkiliyor. Türkiye'nin sermaye ve ara malı ithalatı çok yüksek. Tekstil, makina, kimya, otomotiv gibi sektörlerde yüksek bağımlılık söz konusu. Tekstil, makina, kimya, otomotiv gibi sektörlerde yüksek bağımlılık söz konusu. Bu noktada tüketim ekonomisinden üretim ekonomisine geçmek için yapısal reformları bir an önce gerçekleştirmek ve dış kaynak bağımlılığını azaltmak ülkemiz adına en doğru adım olacaktır" dedi.

Meclis toplantısına konuk olarak katılan AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Konya Milletvekili Ahmet Sorgun da Meclis üyelerinin sorularını cevaplayan Sorgun Konya projelerindeki son durum hakkında Meclise bilgi verdi. Toplantının sonunda geçen dönem Yönetim Kurulu'nda yer alan Ali Deresoy, Cihangir Mihoğlu ve Mehmet Emin Gürbüz'e, Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk ve Meclis Başkanı Ahmet Arıcı tarafından hediye takdim edildi.

BAŞKAN ÖZTÜRK, YOZGAT TSO KAMPÜSÜ TEMEL ATMA TÖRENİ'NE KATILDI

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, Yozgat Ticaret ve Sanayi Odası Kampüsü Temel Atma Töreni'ne katıldı.

Törende, Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bekir Bozdağ, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, Yozgat Valisi Kemal Yurtnaç ve Yozgat Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sinan Çelik birer konuşma yaptı. Protokol konuşmalarından sonra temel atma töreni gerçekleştirildi. Selçuk Öztürk yaptığı konuşmaya TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun selam ve sevgilerini iletterek başladı.

Öztürk, temel atma töreninin kendisini çok gururlandıran tablo olduğunu vurgulayarak, "Sayın Başkanımızın Rifat Hisarcıklıoğlu'nun hep vurguladığı gibi; 'birlikte rahmet ve bereket, ayrılık da azap vardır'. Bu birlik ve beraberliğinizden dolayı sizleri tebrik ediyorum. Bu birlik beraberlik neden önemli? Bir ilin kalkınmasının anahtar noktası birlik ve beraberlikte. Marka şehirlere bakın hepsinin arkasında bu var. Artık illerimizde, ilçelerimizdeki en modern hizmet binaları Oda ve Borsalarımızın hizmet binaları. Yozgat Ticaret ve Sanayi Odamız da bu yeni hizmet binası ile Yozgat'ın en

modern hizmet binasına sahip olacak. Yozgat TSO zaten akredite bir odaydı. Yani tüm dünyaca kabul edilen hizmet standartlarına sahip bir Oda. Üyesine 5 yıldızlı hizmet veren bir Oda. Bu yeni hizmet binasıyla da fiziki kapasitesi de 5 yıldızlı hale gelmiş olacak. Üstelik bu ticaret kampüsünde girişimlerimizin, firmalarımızın, yatırımcılarımızın ihtiyaç duyacağı her hizmet de tek durak olarak burada yer alacak. Böyle bir yatırımı hayata geçirecekleri için Yozgat TSO Başkanımız Sinan Çelik'i, yönetim kurulu üyelerimizi, Meclis Başkanımız Hacı Selvi'yi, meclis üyelerimizi, genel sekreterimizi ve tüm çalışanlarımızı yürekten kutluyorum" dedi.

TOBB olarak üyelerine daha iyi hizmet sunmak, onların sorunlarını çözüme kavuşturmak için durmadan çalıştıklarını belirten Selçuk Öztürk şunları kaydetti: "Yozgat için yaptığımız 3 önemli işi anlatmak isterim. Birincisi geçen yıl üyelerimiz finansmana erişimde sıkıntı yaşıyordu. TOBB iştiraki olan Kredi Garanti Fonu (KGF) ile hükümetimizin de desteği üyelerimize kefil olduk. Yozgat'taki 1.692 KOBİ'mize 462 milyon liralık kefil olduk.

Böylelikle üyelerimiz finansmana daha kolay erişmiş oldu. İkincisi 2017'de faizlerin yükselmesiyle TOBB ve Oda-Borsalar olarak harekete geçtik. Elimizdeki tüm kaynakları üyelerimizin kullanımına açtık. TOBB Nefes Kredisini başlattık. Böylece Merkez Bankası'nın bankalara verdiği krediden daha düşük faiz oranı ile üyelerimize kredi imkanı sunduk. 2018'de üyelerimizden yeniden talep geldi ve Mart ayı sonunda TOBB Nefes Kredisini yeniden başlattık. Yıllık yüzde 11,88 faiz oranıyla 6 ay ödemesiz 18 ay vadeli olarak Yozgat'taki üyelerimize 25 milyonluk düşük faizli kredi imkanı sağlamış olduk. Üçüncüsü geçtiğimiz yıl Cumhurbaşkanımız, TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda

Türk iş dünyasına bir çağrıda bulunmuştu. Her TOBB üyesi en az 1 istihdam sağlamıştı. TOBB ve Oda-Borsalar olarak bu çağrıya kayıtsız kalmadık. Hükümetimizin de sağladığı tarihi istihdam teşvikleri sayesinde 2017'de Türkiye olarak 1,5 milyon ilave istihdam sağladık. Yozgat da üzerine düşeni yaptı. 2017'de 9 binden fazla ilave istihdam sağladı. Cumhurbaşkanımız, her firma en az 1 ilave istihdam yapsın demişti. Yozgat, 2,8 yaptı. Yani Yozgat'taki her firmamız ilave 2,8 kişiyi istihdam etti. Zaten Yozgat'a da bu yakıştı. TOBB ile birlikte el ele, omuz omuza vererek Yozgat için çalışan Yozgat'taki tüm Oda-Borsalarımızı yürekten kutluyorum".

KTO EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI GENEL KURULU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı 2017 yılı Olağan Mütevelli Heyeti Toplantısı, KTO Karatay Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Toplantıda KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, vakfın faaliyetleri ve hedeflerini anlatan bir konuşma yaptı.

Konuşmasına dünya ve Türkiye'de ekonomik ve siyasi gelişmeleri değerlendirerek başlayan Başkan Öztürk, "Konya Ticaret Odası çatısı altında kurulan Üniversitemizin, Vakfımızın, Fuar Merkezimizin Konya ve ülke ekonomisine katkısını bu dönemde artıracacağız. Mesleki Eğitim Merkezi, Dış Ticaret Merkezi ve Stratejik Araştırmalar Merkezi yatırımlarımızı da yeni dönemde tamamlayarak Odamıza bağlı bu altı kurumun bütünlük olarak idare edildiği yapı ile şehrimiz beşeri sermayesinin geliştirilmesine ve Konya ekonomisinin ilerlemesine büyük katkı sunmaya devam edeceğiz. Bahsetmiş olduğum Bu 6 yapı içinde olan, Vakfımızın kurucusu olduğu KTO Karatay

Üniversitesi'nde geline son durum hakkında bilgi vermek istiyorum. Üniversite yönetimi olarak 4 yıl gibi bir sürede çok önemli mesafe kat ettik. 2017 - 2018 akademik yılında; 6 fakülte, 3 enstitü, 2 meslek yüksekokulu ve 1 yüksekokul da yer alan 65 programla eğitime devam ediyoruz. Bu yıl itibarıyla öğrenci sayımız 8.000'e yükselmiştir. 292 akademisyen, 265 idari ve destek hizmet personeli istihdam etmekteyiz. Son olarak inşaatı tamamlanan bir eğitim bloğu ile toplam 90.133 metre kare kapalı alana kavuşmuş olduk. Şu anda üniversitemiz toplam 100 bin metrekare arazide kapalı alanları ile genişlemeye devam etmektedir. Buna ilave olarak Üniversitemizin hemen karşı-

sında eski projede şehir hastanesi olarak planlanan arazinin 75 bin metrekareyi Büyükşehir ve Karatay Belediyelerinde üniversite alanı olarak projelendirilmiştir. Böylelikle toplam 200 bin metrekare araziye sahip olacağız. Genişleme alanlarına yapılacak fakülte binaları ile önümüzdeki 5 yıl içinde fiziki yapılanmayı tamamlamayı hedefliyoruz" dedi. Vakfın kuruluşundan bugüne faaliyetleri hakkında bilgi veren Öztürk, "Konya Ticaret Odası'nın ismi ve maddi gücüyle kurulan KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı'nda sağlanan yönetim birliğinin ardından; Oda, Vakıf ve Üniversite yönetimlerinin işbirliğiyle Vakfımız amacına ve hedeflerine uygun faaliyetler yürütmektedir.

Vakfımızda yaptığımız hizmetlerle; şehrimize, ülkemize ve bağlı olduğumuz tarihi, kültürel ve içtimai değerlerimize hizmet etmenin gururunu hep birlikte yaşıyoruz. 24 Haziran 2005 tarihinde KTO Meclis toplantısında KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın kuruluş kararı alındı. 23 Ocak 2007 tarihinde Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden üniversite kurma izni alındı. 23 Haziran 2009 tarihinde TBMM'de üniversite yasası görüşülerek kabul edildi. Bu vesile ile her şeyden önce Vakfın kuruluş kararını alan dönemin meclisinde görev yapan tüm meclis üyelerimize ve o tarihten itibaren vakfımızda görev yapan tüm mütevelli heyet üyelerine ve yöneticilerine hizmetlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Ayrıca kurulmasında maddi ve manevi desteği bulunan Vakfın gerçek sahibi tüm Oda üyelerine de şükranlarımı sunuyorum. 27 Eylül 2013 tarihinde Vakıf Genel Kurulu'nda yapılan seçimlerde Şahsımın başkanlığında yeni yönetim kurulu oluşturulmuştur. Yönetim Kurulumuzun göreve başlaması ile birlikte Vakfın kurumsal yapısının tesisi için Vakıf Senedi değişikliği çalışmalarına başlanmıştır. 14 Şubat 2014 tarihinde yapılan genel kurulda vakıf senedi değişikliği mütevelli heyet üyelerimizin oy birliği ile kabul edilmiştir. Değişiklik 23 Eylül 2014 tarihinde ilgili mahkemeye onaylanmıştır. Aynı zamanda Yönetim Kurulumuz Vakfın sadece üniversite kurma görevi ile sınırlı kalmaması, Vakıf kültürünün gereği olarak insana hizmet özelliğini kazanması için de çalışma gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda; 12 Eylül 2014 tarihinde vakfımıza ait iktisadi işletme kurularak aynı ay içinde ilk kız öğrenci konuk evi hizmete açılmıştır. 2015 Eylül ayında da erkek konuk evimiz faaliyete geçmiştir" dedi.

Toplantıda Vakfa ait Erkek Öğrenci Konukevi Projesi hakkında bilgi veren başkan Öztürk, "Konukevlerimizin binaları kiralamaya yöntemi ile işletilmektedir. Vakfımıza ait konukevi yapımı için bir arsa olarak inşaat çalışmalarına başlandı. Yapımı devam eden Konukevi ile ilgili bazı bilgiler vermek istiyorum. KTO Karatay Üniversitesi'ne 500 metre mesafedeki arsa Vakfımız tarafından, Karatay Belediyesi'nden ihale yoluyla 3.505.000,00 TL bedelle 3 Ocak 2018 tarihinde satın alınmıştır. 1 Şubat 2018 günü hafriyatına başlanarak tam teşekküllü yurt olarak projelendirilen 7.245 m² büyüklüğünde bina inşaatı başlamıştır. Yurt binası projemizde; 1. katında Vakıf merkezinin de içinde bulunduğu toplam 86 öğrenci odası, yemekhane, 1000 kişiye yemek çıkarabilecek kapasitede mutfak, 250 kişilik konferans salonu, çalışma odaları, mescit, spor salonu, çok amaçlı sosyal alan odaları bulunan yurt binası bodrum, zemin ve 5 katlı oluşmaktadır. Konukevinin toplam maliyeti 7.575.000,00 TL'dir. 1 Şubat 2018 tarihinde başladığımız inşaatımızda şu anda kaba inşaat tabir edilen beton işi bitmiş ve son katın duvar örme işlemleri devam etmektedir. Önümüzdeki öğretim yılında öğrenci kabul ederek hizmete

açılmasını planladığımız konukevimizin ağustos ayı sonuna kadar inşaatı bitirilmesi planlanmaktadır. İnşaatı devam etmekte olan yurt binası bittiği zaman 2018-2019 Eğitim Öğretim Döneminde 256 kişilik kapasitesi ile Erkek Öğrenci Konukevi olarak hizmet verecektir. Önceki iki konukevi ise Kız Öğrenci Konukevi olarak hizmet verecektir. Böylece kız öğrenci konukevlerinde kapasitemiz 500 kişiye ulaşacaktır" dedi.

Açılış konuşmasının ardından Divan Başkanlığına Muhammet Uğur Kaleli seçildi. Toplantının hayırlı olmasını dileyen Kaleli başkanlığında gündem maddelerine geçildi. KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın Faaliyet Raporu ve Faaliyet Programı ile Bütçesi, Vakıf Mütevelli Heyet üyeleri tarafından oy birliği ile kabul edildi. Toplantıda Vakıf senedinde yapılan değişikliklerle ilgili gündem maddesinde "Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı, Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanıdır veya Yönetim Kurulu üyelerinden birini başkan olarak atar" ifadesine "Veya KTO Meclis Üyelerinden" ibaresi eklendi. Başkan Öztürk, Vakıf yönetiminde Oda Meclisinin ağırlığını artırmak adına böyle bir değişikliği uygun gördüklerini söyledi.

KONYALILAR GELENEKSEL İFTARDA BULUŞTU

Konya Ticaret Odası (KTO), Konya Ticaret Borsası (KTB), Konya Sanayi Odası (KSO) Müstakil İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Konya Şubesi, Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (KONESOB), ve Konya Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası (KSMMM) tarafından ortaklaşa düzenlenen 13. Geleneksel Konyalılar İftar Buluşması yoğun katılımıyla gerçekleştirildi.

Selçuklu Kongre Merkezi'nde düzenlenen programa Konya protokolü ve çok sayıda davetli katıldı. Programın açılış konuşmasını yapan MÜSİAD Konya Şubesi Başkanı Ömer Faruk Okka, "Her sene Ramazan ayında bereketli iftar sofralarımız vesilesiyle birlikte Konya olmanın güzelliğini, paylaşmayı ve tanışıp kaynaşmayı yeniden tecrübe etme imkânı buluyoruz. 13 yıl önce umutla ve inançla ektiğimiz tohum bugün gölgesinde bizleri ağırlayan büyük bir ağaç oldu. Oda ve borsa başkanlarımız başta olmak üzere bu programın hazırlanmasında emeği geçen herkese Konya'dan Ankara'dan ve Türkiye'nin farklı bölgelerinden katılım-

larıyla iftarlarımızı onurlandıran siz değerli misafirlerimize teşekkür ediyorum. Ramazan ayının bereketinin bölgemize ve İslam aleminin tamamına yayılmasını bu bereketin yalnızca soframıza değil kalplerimize de intikal ederek bizi Kadir Gecesi'ne ve bayrama ulaştırmasını temenni ediyorum" dedi.

Programda AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Konya Milletvekili Ahmet Sorgun, programın sloganı olan 'Birlikte Konyayız' cümlesine dikkat çekerek, "Sloganda da gördüğümüz gibi birlikte Konya'yız, birlikte Türkiye'yiz. Biz bir gemide-

yiz. Bu geminin isteyen güvertesinde, isteyen kamarasında, isteyen altında gider ama hiç kimsenin gemiyi delmesine asla müsaade etmeyeceğiz" dedi. MHP Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Kalaycı da ülkenin her zamankinden daha fazla birlik ve beraberliğe ihtiyaç duyduğunu belirterek, "Nasıl 15 Temmuz'da hain FETÖ darbe girişimine karşı birlik ve beraberliğimizi sağlayıp, milli duruşumuzu gösterip, darbeyi püskürttüysük, bundan sonra da yine aynı milli birlik ve beraberlik duygusu içerisinde devam etmemiz gerekmektedir" diye konuştu.

KONYA TİCARET ODASI VE TURKISH EXPORTER İŞBİRLİĞİ İLE E-TİCARET SİTESİ ÜYELİĞİ EĞİTİM PROGRAMI YAPILDI

KTO ve TURKISH Exporter işbirliği ile Konya Ticaret Odası Meclis Salonunda E-Ticaret Eğitim programlarının ikincisi "E-Ticaret Sitesi Üyeliği Eğitimi" başlığıyla Konya Ticaret Odası Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. Program kapsamında Turkish Exporter Danışmanı Uğur Ünal Dış Ticaret ve Ticari İstihbarat Uzmanı Sertaç Sal tarafından e-ticaret konusunda katılımcılara bilgiler aktarıldı.

İhracat yapan veya ihracat yapmak isteyen firmalar için yeni müşteri bulma ve ürünlerini tanıtmada konusunda oldukça faydalı olacak program büyük ilgi gördü. Ekonomi Bakanlığı'nın yüzde 80, KTO'nun yüzde 10, kalan kısım da firmalarca katılım payı olarak karşılandığı proje, Konya ihracatını ileriye taşımak için büyük önem arz ediyor.

KONYA'DAN İHRACAT SEFERBERLİĞİ
E-Ticaret Sitesi Üyeliği eğitim programı Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ün konuşması ile başladı. Son zamanlarda ülke ekonomisi üzerine uluslararası alanda oluşturulan spekülasyonun etkisini zamanla yitireceğini, ekonomi karar alıcılarının ve paydaşların ortak çalışması neticesinde yüksek kur yüksek faiz sarmalından çıkılacağına dile getirdi. Konya'nın son 15 yılda ihracatını 15 kat artırdığını belirten Öztürk e-ticaretin önemine dikkat çekerek şunları söyledi; "Konya Ticaret Odası olarak ihracatı artırmaya yönelik faaliyetlerimizin bir tanesi olan Ekonomi Bakanlığı ve Odamız desteğiyle E-Ticaret Sitesi Üyeliği projemizin hayata geçirilmesinde katkısı olan Turkish Exporter ve projemize destek veren ihracatçı firmalarımıza teşekkür ediyorum. Konya bugün 178 ülkeye ihracat yapan bir şehirdir, ihracatımızı 15 yılda yüzde bin 500 oranında artırdık. Bu dönemde ihracatta Türkiye ortalaması 5 kat artarken Konya 15 kat artırarak dünya çapında bir başarı öyküsü yazmıştır. On beş yıl önce Türkiye ihracatından aldığımız pay binde 3 iken bugün bu rakamı yüzde 1,1'e çıkardık. Önümüzdeki on yıl içinde Türkiye ihracatından yüzde 3 pay

alacak potansiyele sahibiz. İhracatçı firma sayısı bakımından değerlendirirsek; bin 895 firmamız ihracat yapmaktadır. Türkiye genelinde firma sayısı bakımından 6. il durumundayız. Toplam ihracatçı sayımız neredeyse 43 ilin toplamına eş değerdir. Konya Ticaret Odası olarak hem ihracatçı firmalarımızın daha fazla ihracat yapmaları hem de ihracata yönelmek isteyen firmaları bu yönde cesaretlendirmek için farklı projeler hayata geçiriyoruz. Şehrimizin daralan pazarlarına alternatif oluşturmak amacıyla, Ekonomi Bakanlığımızın desteğiyle, Güney Afrika'dan Güney Amerika'ya kadar dünyanın dört bir köşesine ihracatçılarımızla birlikte ulaşmaktayız. Ayrıca farklı ülke ve sektörlerden işadamlarını şehrimizde ağırlayarak hem işadamlarımızla bir araya getiriyoruz hem de şehrimizi ve sektörlerimizi tanımalarını sağlıyoruz. En son yedek parça sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizle Nijerya ve Gana da Pazar araştırması ve orada bulunan ithalatçı firmalar ile ikili iş görüşmeleri gerçekleştirdik. Önümüzdeki Eylül ayı içerisinde ise Ekonomi Bakanlığı destekli makine sektörüne yönelik Avustralya da iş görüşmeleri organizasyonu yapılacaktır. Fırsatı olan üyelerimizin bu organizasyona katılmaları kendileri açısından faydalı olacağını düşünüyoruz." dedi.

KTO üyelerinin dünyada yeni pazarlara yeni müşterilere daha hızlı, zamandan ve bütçeden tasarruf ederek ulaşmaları için çalışmalarını aralıksız sürdürdüklerini belirten Öztürk, "İhracatçı Firma Rehberi ve 8 Dilde Konya Tanıtım Kitabı" ile Konya'nın, sektörlerimizin ve üyelerimizin tanımlarının yurt dışında bulunan Ticaret Müşavirliklerimiz, Büyükelçiliklerimiz, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Meslek Kuruluşları aracılığıyla gerçekleştirerek yabancı firmaların direkt olarak üyelerimize ulaşmalarını sağladık. Bugün de ihracatçılarımız için son derece önem verdiğimiz Ekonomi Bakanlığı desteğiyle E-Ticaret Sitesi Üyeliği projemizin eğitim programını gerçekleştiriyoruz. Projemizin, Konya'nın ve ülkemizin ihracata dayalı büyümesinde büyük katkısı olan, kendi imkânlarıyla özveriyle en zor şartlar altında bile dünyanın dört bir köşesine ulaşmaya çalışan firmalarımız için büyük bir katma değer sağlayacağına inanıyoruz. Yine aynı şekilde 8 ana sektör ve 48 alt sektörde Pazar Araştırması Ve Hedef Ülke Tespit Raporu hazırlayıp üyelerimize dağıtımını gerçekleştirdik. Bununla beraber "Konya Sanayi Envanteri" başlığıyla ilimizde üretim ve ticaret yapan tüm firmaların tek bir internet adresinde toplama projesinde sona yaklaşmış bulunmaktayız. Bu proje tamamlandıktan sonra yurt dışı tanıtımı yapılarak, ithalatçı firmaların tek bir adresten tüm firmalarımıza ulaşmasını sağlamış olacağız. "listofcompany.com" adlı siteye kayıt olmayan firmalar var ise en kısa süre de kayıt işlemlerini tamamlamalarını tavsiye ediyoruz." şeklinde konuştu. Konuşmaların ardından Dış Ticaret ve Ticari İstihbarat Uzmanı Sertaç Sal ve Turkish Exporter Kurumsal Danışmanı Uğur Ünal hazırlanan sunumlar eşliğinde eğitim verdi.

KONYA NİJERYA VE GANA'YA YEDEK PARÇA SEKTÖRÜ İLE AÇILDI KONYALI İHRACATÇILARIN AFRİKA AÇILIMI DEVAM EDİYOR

Konya Ticaret Odası'nın Konyalı firmaların ihracat pazarını genişletmeye yönelik çalışmaları devam ediyor. Afrika pazarında daha fazla yer almak için farklı organizasyonlar düzenleyen KTO Nijerya ve Gana'ya Yedek parça sektörü ile açıldı. 14 Konyalı firma iki ülkede 83 ithalatçı firma ile bir araya geldi.

Konya Ticaret Odası'nın Nijerya ve Gana'da düzenlediği B2B organizasyonu tamamlandı. 06-13 Mayıs 2018 tarihinde Yedek parça sektöründe imalat yapan 14 firma ile gerçekleştirilen Ekonomi Bakanlığı destekli Sektörel Ticaret Heyeti organizasyonunda Nijerya / Lagos ve Gana / Akra da 83 yerel firma iş görüşmelerine katılmıştır. KTO Heyeti Organizasyon kapsamında Nijerya'da ithalatçıların yoğun olarak bulunduğu Asпамda Sanayi Bölgesini ve Lagos da düzenlenen 13. Lagos Yedek Parça İhraç Fuarı'nı da ziyaret ettiler. Gana da yapılan programda Akra'ya 300 km uzaklıkta bulunan Kumasi şehrinde yaklaşık 26 iş adamı getirilmiştir. Nijerya'da olduğu gibi Akra'da da KTO üyeleri

Abosokai, Tema New Town sanayi bölgelerine transferleri sağlanıp oralarda iş görüşmeleri yapmalarına imkân sunulmuştur. Aynı şekilde iş görüşmeleri, bölge ziyaretinin haricindeki günde KTO üyeleri özel firma ziyaretlerinde bulunarak bire

bir görüşme gerçekleştirmişlerdir. Heyet Nijerya ve Gana da Lagos Ticaret ve Sanayi Odası, Akra Ticaret ve Sanayii Odası ve Zango İş ve Ticaret Birliği ziyaret ederek iki ülke ile Konya arasında işbirliği imkânlarını görüştüler.

MÜSİAD ÜYELERİ BAYRAMLAŞMA PROGRAMINDA BİR ARAYA GELDİ

MÜSİAD Konya Şubesi'nin geleneksel hale getirdiği bayramlaşma programı konferans salonunda yapıldı. Programa AK Parti Konya İl Başkanı Hasan Angı, Milletvekilleri Ziya Altunyaldız, Hacı Ahmet Özdemir, Ticaret Odası Başkanı Sel-

çuk Öztürk, Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükçü, Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası Başkanı Seyit Faruk Özselek, MÜSİAD Konya 3. Dönem Başkanı Ziya Özboyacı, 5. Dönem Başkanı Aslan Korkmaz, 6. Dönem Başkanı Dr. Lütfi

Şimşek, İl Kültür ve Turizm Müdürü Abdüsettar Yazar, MÜSİAD ve Genç MÜSİAD üyeleri ile iş ve siyaset dünyasından birçok isim katıldı. Program katılımcıların selamlama konuşması ardından sona erdi.

MHP'DEN ODA'YA ZİYARET

Seçim çalışmaları kapsamında MHP Genel Başkan Yardımcısı ve Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, MHP İl Başkanı Murat Çiçek, milletvekili adayları ve partililerle birlikte Konya Ticaret Odası'nı ziyaret ederek KTO Başkanı Selçuk Öztürk ile görüştü. Oda yönetiminin de hazır bulunduğu toplantıda ekonomideki son durum çerçevesinde esnaf ve tüccarların beklentileri ile Konya projeleri değerlendirildi.

MÜŞETEREK BAYRAMLAŞMA PROGRAMI

Ramazan Bayramı Bayramlaşma Programı, Mevlana Kültür Merkezinde gerçekleştirildi. Konya Valiliği, Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası, Konya Sanayi Odası ve

Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği tarafından müşterek düzenlenen programda Konya protokolü, iş ve siyaset dünyasından isimler ile vatandaşlar birlikte bayramlaştı.

TAHİR AKYÜREK KTO'YU ZİYARET ETTİ

Önceki Dönem Konya Büyükşehir Belediye Başkanı ve AK Parti Konya Milletvekili Adayı Tahir Akyürek, İl Seçim Koordinasyon Merkezi (SKM) çalışmaları kapsamında, Konya Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk ve oda yönetimiyle bir araya gelen Akyürek, Konya'nın tarım ve ekonomide üst sıralara yükselmesi için yapılacak yatırımlar hakkında görüş alışverişinde bulundu. Akyürek, Konya Ticaret Odası'nın, Konya gelişiminin lokomotiflerinden biri olduğunu

söyledi. Öztürk de Belediye Başkanı olarak Konya'ya 14 yıl yapmış olduğu hizmetlerden ve KTO'nun projelerine verdiği destekten dolayı Tahir Akyürek'e teşekkür etti.

TOBB PERSONELİ SİGORTA VE EMEKLİLİK SANDIĞI BÖLGE DELEGELERİ KONYA'DA SEÇİMLE BELİRLENDİ

Türkiye Odalar Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emekli Sandığı 2. Bölge İç Anadolu Bölgesi Teşekkül ve üye delege seçimleri 22 Haziran 2018 tarihinde Konya Ticaret Odası Konferans Salonunda gerçekleştirildi. Altmış sekiz oda, borsa ve birlik temsilcileri delegeleri belirlemek için Konya'da bir araya geldi. Toplantının açılış konuşması Konya Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Mustafa Büyükeğen tarafından yapıldı. Konuş-

masında birlik sandığı üyelerinin hayat standartlarının geliştirilmesine yer veren Büyükeğen şunları söyledi "İç Anadolu Bölgesi teşekkül ve üye delege seçimi vesilesiyle değerli Oda ve Borsa Başkanları ve çalışanlarını Odamızda görmekten duyduğum memnuniyeti ifade ederek katılımınız için teşekkür ediyorum. Konya Ticaret Odası Başkanımız ve Vakıf Yönetim Kurulu Başkanımız Selçuk Öztürk'ün de tüm katılımcılara selam ve sevgilerini

ileterek sözlerime başlamak istiyorum. Kıymetli Hazıran, insanı yaratılmışların en şerefli olarak gören anlayışımıza göre, insan hayatına değer vermeyi, sosyal görevimiz olarak kabul etmekteyiz. Bu açıdan yaşamın her anında, en iyi hayat standartlarına sahip olmak, her vatandaşımızın temel hakkı olduğu gibi, elbette ki, birlik personelimizin, odalarımızın ve borsalarımızın personelinin çok daha fazla hakkıdır diye düşünüyoruz. Odalar ve Borsalar birliği çatısı altında, tüm Türkiye'deki 365 oda ve borsası ile çok büyük bir aile olarak gördüğümüz personelimizin dâhil olduğu sosyal güvenlik sisteminin en çağdaş şekilde işlerlik kazanması, hepimizin üzerinde olan büyük bir sorumluluktur. Bu anlayışla, Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfına hak

ettiği mali ve itibari değere ulaştırılması için yaptıkları çalışmalardan dolayı Vakfımızın Yönetim Kurulu'na, vakfımızın delegelerine öncelikle teşekkür ediyorum. Mayıs ayında gerçekleşen TOBB Yönetim Kurulu seçimlerinin ardından Ağustos ayında Vakıf yönetimi için bir seçim gerçekleştirilecektir. Bugünkü toplantımızda İç Anadolu Bölgesi'nin teşekkül ve üye delegeliğine seçilecek olan arkadaşları şimdiden kutluyor görevlerinde başarılar diliyorum."

Divan üyelerinin seçiminin ardından tek liste üzerinden gerçekleştirilen seçim sonucunda bölge delegeleri oybirliği ile seçildi. Dokuz asil ve dokuz yedek üyeden oluşan delegelere genel kurulda başarı dilekleri iletildi.

Seçimlerin tamamlanmasına müteakip program fotoğraf çekimi ile sona erdi. Seçilen delegeler, ağustos ayında ger-

çekleştirilecek olan genel kurulda bölgenin bağlı tüm odalar, borsalar ve birliklerini temsil edecekler.

YENİ İPEK YOLU KONYA KİTABI XVI “KONYA TİCARET TARİHİ” YAYIMLANDI

Binlerce yıllık geçmişi bulunan ve sayısız medeniyete ev sahipliği yapmış olan Konya'nın ticaret tarihi Konya Ticaret Odası ve KTO Karatay Üniversitesi'nin katkılarıyla gün yüzüne çıkıyor. Konya Ticaret Odası bünyesinde yayın hayatına devam eden Yeni İpek Yolu Dergisi'nin geleneksel hale getirdiği ve on altıncı sayısına ulaştığı Konya Kitabı serisinin bu yılki konusu Konya Ticaret Tarihi oldu. İki cilt halinde yayınlanan eser, antik çağlardan cumhuriyete ve günümüze kadar Konya ticaret hayatının ışık tutuyor.

Serinin on altıncı kitabı olan eser, Prof. Dr. Abdulkadir Buluş ve Prof. Dr. Caner Arabacı ve Dr. Öğretim Üyesi Şerife Özkan Nesimioğlu editörlüğünde Konya Ticaret Tarihi üzerine akademik ürünler üretmiş değerli isimlerin katkılarıyla oluşturuldu. “Osmanlı'nın Son Döneminde Yap-İşlet-Devret Modelinde Kurularak Faaliyette Bulunan Konyalı Şirketler” den “Türkiye Selçuklu Devletinin Başkenti Konya'da Esnaf Örgütlenmesi” ne kadar birbirinden ilginç ve özgün kırk iki makalenin yer aldığı bu önemli eser, Konya Ticaret Tarihi üzerine merak edilenleri soruları akademik olarak cevaplandırmış oluyor.

KTO Başkanı Selçuk Öztürk kitabın sunuşunda Konya Ticaret Odası ve KTO Karatay Üniversitesi'nin her zaman Konya'nın zenginliklerinin, birikimlerin farkında olan, tarihî ve kültürel değerlerine sahip çıkan, özümseyen ve bu değerleri yazılı hâle getirerek gelecek nesillere aktaran kurumsal bir yapı sergilediğini belirterek şunları söyledi: “Her

iki kurumumuzda da bu çerçevede çok sayıda eser yayımlanmış ve yayınlanmaya da devam edecektir. Odamız ve Üniversitemiz her zaman tarihî bilgi ve belgelerin korunmasına yönelik çalışmalara projelere destek verme gayreti içerisinde olmuştur. Bugüne kadar yayımladığımız eserlerle tarihe not düşmeye gayret ettik. XVI. sayısına ulaştığımız özel sayılarımızda çok sayıda özgün makale ve araştırma yazıları yayımlandı. Yayınlarımızda; Anadolu'muzun ve şehrimizin sosyo-kültürel kimliğini ve bilimsel profilini ortaya çıkarmaya çalıştık. Özel sayılarımızın alanında tek kaynak olma noktasında önemli bir yere geldiğini görmek bizlere büyük mutluluk veriyor. Bugüne kadar yayımlanan özel sayılarımız ilimizin, ülkemizin kültürel ve ekonomik tarihine ışık tutuyor, bilim çevrelerine ve araştırmacılara kaynak oluyor. İnşallah bu misyonunu sizlerin de ilgi ve desteği ile gelecek yıllarda da sürdürecektir.”

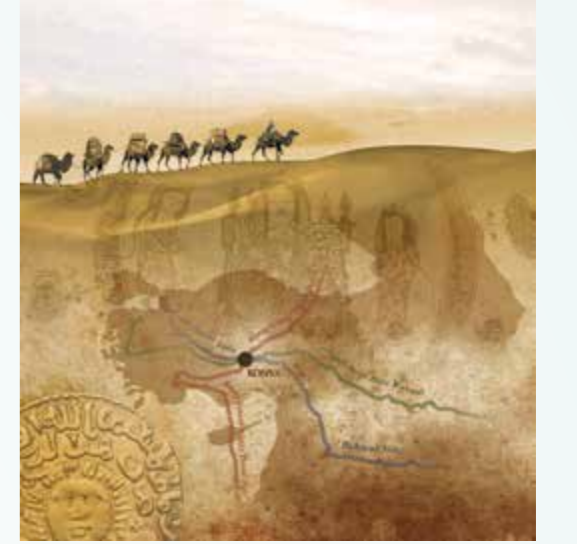
Bu yayında araştırmacılar çağlara, dönemlere göre Selçuklu, Beylikler, Osmanlı, Cumhuriyet Dönemi ticareti ve bu dönemde kullanılan paraları, ticaret yollarını, kervansarayları, mekanları ve bunların Konya ticaretine etkilerini ele aldılar. Bu coğrafyada medeniyetler kurmuş; Hititler, Frigyalılar, Urartular ve Lidyalıların ticarete etkilerini araştırarak ilginç çalışmalar ortaya çıkarmaya çalıştılar. İlk çağlardan başlayarak oluşturulan yaşam ve bu dönemlere ait ekonomik faaliyetler ile Selçuklu, Beylikler, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemine ait daha birçok çalışma titiz bir şekilde hazırlandı. Selçuklu dönemine ait ekonomik hareketlilikler, Osmanlı'nın ekonomik yapısı, borçları ve bu borçlara çözüm arayışları ile ilgili Konya'da yapılan çalışmalar, Osmanlı'da özellikle XVII. yüzyılın sonlarından itibaren devletin artan nakit ihtiyacını karşılamaya yönelik devreye soktuğu mukataa sisteminin

bu sıkıntıyı gidermede ne kadar başarılı olup olmadığı ve XVIII. yüzyıl Konya mukataaları ile ilgili bizlere o döneme ait bilgiler sunan bilgi ve belgelere yer verildi. Cumhuriyet döneminde Konya'da kurulan milli bankalar, şirketler, ekonomik hareketlilikler, Ahilik Teşkilatı, esnaf örgütlenmeleri gibi çalışmalara yer verilmeye çalışıldı.

Ticaret Tarihi'nin yanı sıra, Türkiye'nin köklü odalarından olan Konya Ticaret Odası'nın süreli yayınlar tarihi de kitap ile gün yüzüne çıkarıldı. 1933 yılında yayın

hayatına başlayan ve aynı yılın haziran ayında kapanan ilk süreli yayın ile 1965 yılında yayımlanmış olan Konya Ticaret ve Sanayi Odası Gazetesi'nin tarihi ve nüshaları da Yeni İpek Yolu Dergisi Özel Sayısı Konya Kitabı XVI ile yıllar sonra ilk defa okuyucuyla buluşuyor.

Eski çağ medeniyetlerinin üzerinde Selçuklu ve Osmanlı mirasından beslenen Cumhuriyet Konya'sının geçmişine ışık tutan bu eser, okuyucusuna Neolitik Çağ'dan yeni milenyum tarih dolu eşsiz bir yolculuk vad ediyor.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KONYA FOTOĞRAF ALBÜMÜ YAYIMLANDI

Binlerce yıllık geçmişiyle bilinen Konya tarihini bizlere sunmak için Konya Ticaret Odası Basın ve Halkla İlişkiler Servisi'nin hazırladığı 1885 yılından günümüze kadar çekilmiş Konya fotoğrafları ile derlenen "Geçmişten Günümüze Konya Fotoğraf Albümü" yayımlandı.

Albümün girişinde Konya Fotoğraf tarihçesine ilişkin bilgilere yer verildi. "1854 yılında İstanbul'da açılan ilk fotoğrafhaneden kısa bir süre sonra Konya'da açılan fotoğraf stüdyosunun ilk anıt ve panoramik fotoğraflarını çeken Guillaume Berggren ilk olarak Konya'nın özenli bir şekilde kent görünümünü, anıtlarını ve en önemlisi panoramasını çekmiştir. 19. yy sonlarında birçok yabancı seyyah ve araştırmacılar fotoğraflar çekerek katkı sağlamışlardır. Konya'da açılan ilk fotoğraf stüdyolarından Solakyan Fotoğrafhanesidir, bu stüdyo 1895 yılında kurulmuştur. Bu yıllardan sonra Konya'da fotoğraf stüdyoları artmaya başlamıştır, bunlardan arşivi en geniş olanı Ektem Fotoğrafhanesidir. Mehtap Fotoğrafhanesi, Süreyya Fotoğrafhanesi, Foto Aile Stüdyosu, Foto Hamit, Foto Suphi, Foto Ekrem Karayel, Foto Omaş, Foto Keskin,

Foto Sağlık Konya'da faaliyet göstermiş ve bazıları da hala faaliyetini sürdüren stüdyolardır."

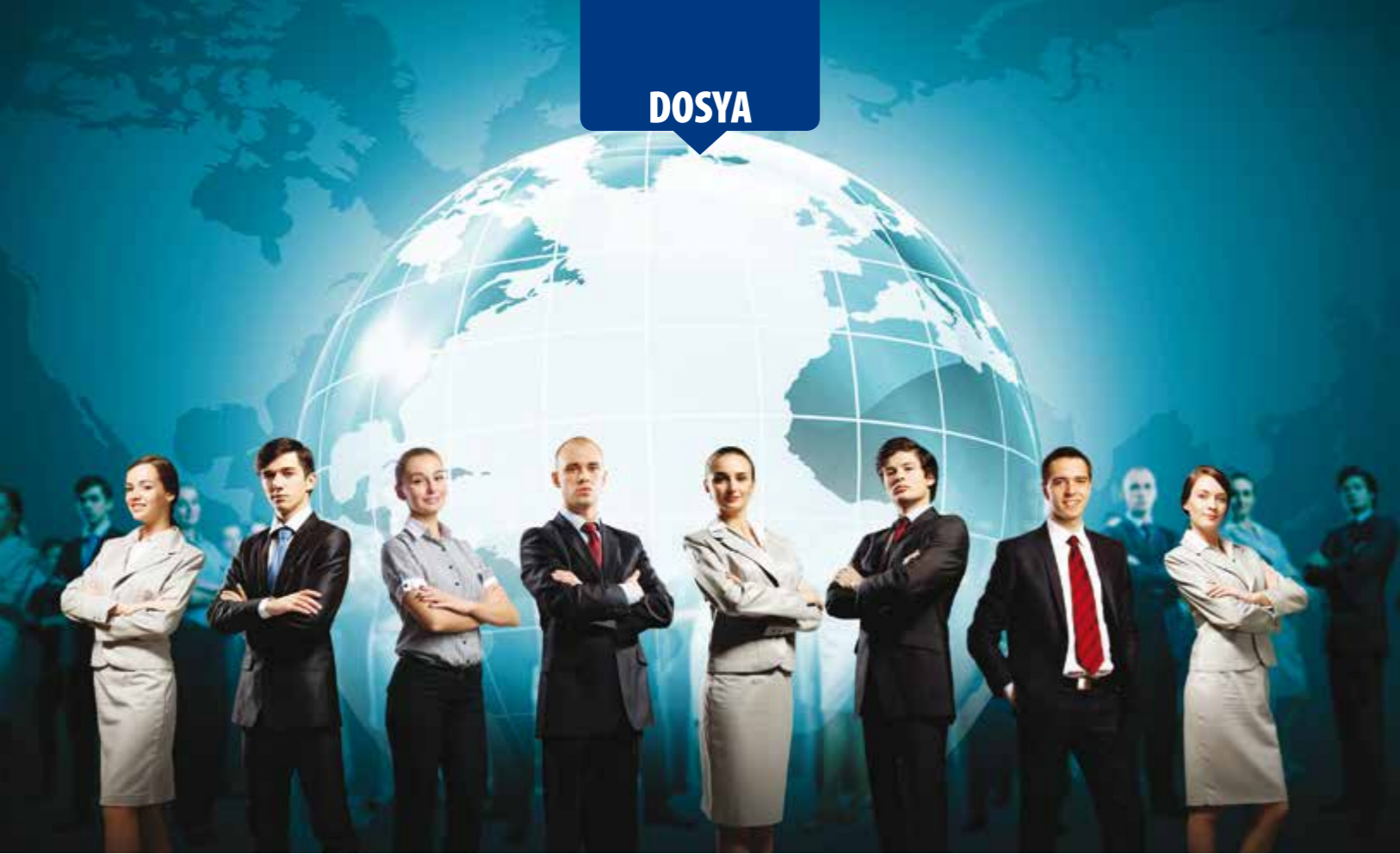
Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk; "Konya Ticaret Odası olarak, şehrimize ve üyelerimize karşı görevlerimizi yerine getirmeye çalışırken sosyal sorumluluk anlamında, kültür ve sanat konularında da faaliyetlerimizi sürdürmeye devam ediyoruz. Bu anlamda hazırladığımız bu eserimizde yer veremediğimiz sanatçılar ve arşiv sahipleri için şimdiden affınıza sığınıyor, Geçmişten Günümüze Konya Fotoğraf Albümü'nü

üyelerimizin ve eski Konya fotoğraflarına ilgi duyan tüm hemşerilerimizin takdiri-ne ve beğenisine sunuyoruz." dedi.

Öztürk, "Geçmişten Günümüze Konya Fotoğraf Albümü'nün titiz ve uzun bir çalışma sonucu ortaya çıkarıldığını, dün ile bugününü bir arada verilmeye çalışıldığını belirterek şunları söyledi: "Tarihi ve kültürel değerler bakımından saymakla bitmeyen güzelliklere sahip Konya'nın ve özellikle Meram'ın güzelliği Evliya Çelebi'nin Seyahatnâme'sine konu olmuştur. Karatay Medresesi, Sırçalı Medrese, İnce Minareli Medresesi, mermerin gergef

gibi işlendiği sanat âbideleridir. Kısacası Konya'nın güzellikleri saymakla bitmez. Bu güzellikler için şiirler yazılmış, methiyeler sıralanmış ve fotoğrafın keşfi ile birlikte de Konya'nın bu güzellikleri resmedilmeye başlanmıştır. Böylesine kültürel ve tarihi zenginliği olan bir şehrin geçmişinden kalanları bugünün gençliğine aktarmanın ve kalıcı hale getirmenin bir yolu da bu eserlerin meydana getirilmesi ile mümkün oluyor. Bu çerçevede geçmiş yıllarda Konya Ticaret Odası, eski Konya fotoğraflarını yayınlarında, hazırladığı takvimlerde ve özellikle **Konya Fotoğraf Albümü**nde yayınlamıştır. Albümdeki fotoğraflar kaldırım taşlarından, binaların yapıldığı malzemelere, insanların giyim kuşamından, çarşı pazarda sattıkları ürünlere, o günün ulaşımından, alış-veriş ve yemek kültürüne kadar birçok detayla birlikte bizlere, ülkemizin, şehrimizin ekonomik, sosyal ve kültürel yaşantısına ilişkin bilgiler veriyor."

İSTİHDAMDA TEŞVİK VE DESTEKLER

İlave İstihdam Teşviki

4447 sayılı Kanunun Geçici 19 ve 21 nci maddeleri kapsamında uygulanmaktadır.

- Sigortalı yönünden aranılan şartlar: Sigortalıların;
  - İşe alındıkları aydan önceki üç ayda 10 günden fazla 5510/4-a,b,c kapsamında sigortalılıklarının bulunmaması,
  - İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması,
  - 1/1/2018 ile 31/12/2020 tarihleri arasında özel sektör işverenlerince istihdam edilmeleri, gerekmektedir.
- İşyeri yönünden aranılan şartlar: İşyerlerinin;
  - Özel sektör işverenine ait olması,
  - Sigortalının işe giriş tarihinden önceki takvim yılına ilişkin işe alındıkları işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki veya muhtasar prim hizmet beyannamelerindeki ortalamaya ilave olarak çalıştırılması,
  - Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde SGK'ya verilmesi,

- Tahakkuk eden sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmesi,
- Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması,
- Çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirdiği sigortalıları fiilen çalıştırmadığı yönünde herhangi bir tespit bulunmaması, gerekmektedir.
- Destek tutarı
Destek tutarı, işyerinin faaliyette bulunduğu sektöre göre farklı hesaplanacaktır.
  - İmalat veya bilişim sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde ilgili döneme ait günlük brüt asgari ücretin sigortalının prim ödeme gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, ilave istihdam edilecek her bir sigortalının 5.412 TL'ye kadarki prime esas kazanç tutarı için ödeyecekleri tüm primler (761,06 ile 2.029,50 TL) ile 121,95 TL'lik damga ve gelir vergisi karşılanacaktır. (Toplamda 883,01 ile 2.151,45 TL)

- Diğer sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde ilave istihdam edilecek her bir sigortalı prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanacak tüm primler (761,06 TL) ile 121,95 TL'lik damga ve gelir vergisi karşılanacaktır. (Toplamda 883,01 TL)
- Destek Süresi
  - 2020/Aralık ayı aşılacak kaydıyla, destek süresi 1/1/2018 ile 31/12/2020 tarihleri arasında istihdam edilen her bir sigortalı için 12 aydır. Ancak istihdam edilen sigortalının, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek, 18 yaşından büyük kadın veya Kuruma kayıtlı engelli olması durumunda destek 18 ay süreyle uygulanacaktır.
- Ek Kurallar
  - Bilişim sektöründe destekten yararlanacak işyerlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.
  - 1/1/2018 ile 31/12/2020 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ile daha önce tescil edil-

diği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırmayan işyeri; 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildiriminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aydan itibaren 12 veya 18 ay süreyle bu destekten yararlandırılır. - Bu teşvikten yararlanan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanılamaz.

Bir Senden Bir Benden İstihdam Teşviki

4447 sayılı Kanunun Geçici 20 ve 21 nci maddeleri kapsamında uygulanmaktadır.

- Sigortalı yönünden aranılan şartlar: Sigortalıların;
  - 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük olmaları,
  - 1/1/2018 ile 31/12/2018 tarihleri arasında işe alınmış olması,
  - İşe alındıkları aydan önceki üç ayda 10 günden fazla 5510/4-a,b,c kapsamında sigortalılıklarının bulunmaması,
  - İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması,
  - İşe giriş tarihi itibarıyla işverenin birinci derece kan veya kayın hısmı ya da eşi olmaması, gerekmektedir.
- İşyeri yönünden aranılan şartlar: İşyerinin;
  - İmalat sektöründe faaliyet göstermesi ve bu sektörde ustalık belgesi sahibi bulunan özel sektör işverenine ait olması,
  - İşyerinin 2017 yılındaki sigortalı sayısı ortalamasının 1 ile 3 olması,
  - Sigortalının işe alındığı işyerine ait 2017 yılında Kuruma bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak çalıştırılması,
  - Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde SGK'ya verilmesi,
  - Tahakkuk eden sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmesi,
  - Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması,
  - Çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirdiği sigortalıları fiilen çalıştırmadığı yönünde herhangi bir tespit bulunmaması, gerekmektedir.
- Destek tutarı
2018 yılı için asgari ücretli çalışanın işverene aylık toplam maliyeti 2.486,14 TL'dir. İşyerlerince 2017 yılına ilişkin ortalama

sigortalı sayısına ilave olarak istihdam edilecek belirtilen şartları taşıyan sigortalılar için ücret, prim ve vergi desteği sağlanacaktır.

- Prim Desteği; prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanacak sigortalı ve işveren hisselerinin tamamı tutarında (761,06 TL) destek sağlanacaktır.
- Ücret Desteği; 53,44 TL'nin sigortalının prim günü sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda (1.603,20 TL) destek sağlanacaktır.
- Vergi Desteği; Maliye Bakanlığınca destek kapsamındaki sigortalıların asgari ücret üzerinden hesaplanacak gelir ve damga vergileri karşılanacaktır.
- Destek Süresi
Bu teşvik kapsamında sağlanacak destekler 2018 yılı Aralık ayı/dönemi aşılacak üzere, sigortalının işe alındığı ayı takip eden ilk aydan başlamak üzere her ikinci ay için yararlanır.
- Ek Kurallar
  - İşyerleri, 2017 yılındaki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak istihdam edebilecekleri en fazla iki sigortalı için bu teşvikten yararlanabilir.
  - İşe giriş tarihi itibarıyla sigortalının, işverenin birinci derece kan veya kayın hısmı (anne, baba, kaynana, kayınbaba ve çocuk) ya da eşi olmaması gerekmektedir.
  - Destekten yararlanmakta olan işverenler; destekten yararlanan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamaz.
  - Bu teşvikten yararlanılmayan ayda destek kapsamına giren sigortalıdan dolayı, 5

puanlı prim indirimi ile 6 puanlık prim indirimi dışındaki diğer sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılamaz.

- 2018 yılında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ile daha önce kanun kapsamına alındığı halde 2017 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vermeyen işyerleri, bu destekten yararlanamaz.

Kadın, Genç ve Mesleki Yeterlilik Belgesi Olanların Teşviki

31.12.2020 yılına kadar işsiz olan kişilerin istihdam eden özel sektör işverenlerin prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları (416,05 ile 3.120,37 TL) İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır.

- Faydalanma şartları
  - Kişinin son 6 aydır işsiz olması
  - Kişinin istihdam edildiği tarihten önceki son 6 ayın ortalama sigortalı çalışan sayısına ilave olarak istihdam edilmesi
  - Özel sektör işvereni olması
- Faydalanma süresi
  - 18 yaş ve üzeri kadınları istihdam eden işverenlere 24 ila 54 ay,
  - 18-29 yaş arası erkekleri istihdam eden işverenleri istihdam eden işverenlere 12 ila 54 ay,
  - 29 yaş ve üzeri erkekleri istihdam eden işverenlere 6 ila 30 ay,
  - Çalışmakta iken; 01.03.2011 tarihten sonra mesleki yeterlilik belgesi alanlar, mesleki ve teknik eğitimi tamamlayanlar veya işgücü yetiştirme kurslarını bitiren-

leri istihdam eden işverenlere 12 ay, süreyle destek sağlanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı olmayı teşvik etmek amacıyla kişinin İŞKUR'a kayıtlı olması durumunda destek süresine 6 ay eklenmesi yönünde hüküm getirilmiştir. İşverenlerce; aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içerisinde SGK'ya verilmesi ve primlerin yasal süresi içerisinde ödenmesi gerekmektedir.

İşbaşı Eğitim Programı Teşviki

Özel sektör işverenlerinin;
-31.12.2018 tarihine kadar başlayacak olan İşbaşı Eğitim Programlarını tamamlayan 18-29 yaş arası kişileri,
- Programı tamamladıkları meslekte, Programı tamamladıkları tarihten itibaren 3 ay içerisinde,
- Kişinin istihdam edildiği tarih itibarıyla önceki takvim yılının ortalama sigortalı çalışan sayısına ilave olarak istihdam etmeleri durumunda,
-İşverenin imalat sanayi sektöründe faaliyet göstermesi halinde 42 ay, diğer sektörlerde ise 30 ay, süre ile kişilerin asgari ücret düzeyindeki sosyal güvenlik primlerinin işveren payları (416,05 TL) İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır. İşverenlerce; aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içerisinde SGK'ya verilmesi ve primlerin yasal süresi içerisinde ödenmesi gerekme

İşsizlik Ödeneği Alanlara Yönelik Teşvik

İşsizlik Ödeneği Alanlara Yönelik Teşvik İşsizlik ödeneği alanların; işe alındığı tarihten önceki son altı aylık dönemde, prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak işe alınması durumunda kişinin kalan işsizlik ödeneği süresince asgari ücret üzerinden hesaplanan sosyal güvenlik priminin %1'lik kısmı hariç olmak üzere tamamı (679,88 TL) İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır.

İşverene destek sağlanan süre kişinin başlangıçta işsizlik ödeneği için belirlenen toplam hak sahipliği süresinden düşülür. İşverenlerce; aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içerisinde SGK'ya verilmesi ve primlerin yasal süresi içerisinde ödenmesi gerekmektedir. İşçinin, işten ayrıldığı işyerinde tekrar işe başlaması halinde bu teşvik hükümlerinden yararlanılmaz.

Tablo 1. 6111 Sayılı Kanuna Göre Sigorta Prim Teşvikinden Yararlanma Süreleri

CİNSİYET	ÇALIŞMA DURUMU	YAŞ GRUBU	MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ	MESLEKİ VE TEKNİK OKUL VEYA İŞKUR KURSU	İŞKUR'A KAYITLI İŞSİZ	TEŞVİK SÜRESİ (AY)	
KADIN	Çalışmayan	18+	X	X	X	24	
			X	X	✓	30	
			X	✓	X	36	
			X	✓	✓	42	
			✓	X	X	48	
			✓	X	✓	54	
KADIN	Çalışan	Tümü	✓	X	X	12	
			X	✓	X	12	
ERKEK	Çalışmayan	18-29	X	X	X	24	
			X	X	✓	30	
			X	✓	X	36	
			X	✓	✓	42	
			✓	X	X	48	
			✓	X	✓	54	
	ERKEK	Çalışan	29+	✓	X	X	24
				✓	X	✓	30
				X	✓	X	24
				X	✓	✓	30
				X	X	✓	6
				X	X	X	12
ERKEK	Çalışan	Tümü	✓	X	X	12	
			X	✓	X	12	

Engelli İstihdamı Teşviki

Engelli İstihdamı Teşviki Özel sektör işverenlerinin kontenjan dâhilinde veya kontenjan fazlası olarak ya da yükümlü olmadıkları halde engelli çalıştırmaları durumunda işverenlerin bu şekilde çalıştırdıkları her bir engelli için asgari ücret düzeyindeki sosyal güvenlik primi işveren paylarının tamamı (416,05 TL) Hazinece karşılanması şeklinde değerlendirilmiştir.

Asgari Ücret Desteği

5510 sayılı Kanununun Geçici 75 inci maddesi kapsamında uygulanmaktadır. 2018 yılının ilk 9 (Ocak - Eylül) ayında destek sağlanacaktır. İşverenler Yönünden Aranan Şartlar; - Özel sektör işyeri işverenleri, - 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde belirtilen kamu idareleri dışında kalan diğer kamu işyeri işverenleri,

Sigortalılar Yönünden Aranan Şartlar; - 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları(MYÖ) hükümleri uygulanan sigortalılar, Destek Tutarı - 2018 yılı öncesi tescil edilen işyerleri için prime esas günlük kazancı Bakanlar Kurulunca belirlenecek tutar ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısı aşılmamak kaydıyla 2018 yılında cari ayda bildirilen sigortalıların prim ödeme gün sayısının, - 2018 yılında tescil edilen işyerleri için ise tüm sigortalıların prim ödeme gün sayısının, Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar asgari ücret desteği verilecektir. Kaynak: <http://www.iskur.gov.tr/tr-tr/isveren/tesvikler.aspx>

www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com

+90 332 342 01 60
+90 332 342 03 76
+90 532 335 19 48

Matbaa : F.Çakmak Mh. Matbaacılar Sit. Muhabir Cd.
6. Blok No: 13 Karatay/KONYA
Ambalaj : F.Çakmak Mh. Matbaacılar Sit. Yayın Cd.
6. Blok No: 8 Karatay/KONYA

Matbaa - Ambalaj

5Renk'li 70x100 cm Ofset Baskı Teknolojisi

» KATALOG » BROŞÜR » KİTAP
» DERGİ » AJANDA » TAKVİM

ONDÜLE KUTU "OFSET BASKILI"

"KUŞE & TERMAL" BOBİN ETİKET

E DALGA - B DALGA - DOPEL
OFSET BASKILI ONDÜLE KUTU

PP ŞEFFAF - PP OPAK - TERMAL - KUŞE
BOBİN ETİKET

KİTAP - AJANDA - TAKVİM
KATALOG - DERGİ - BROŞÜR

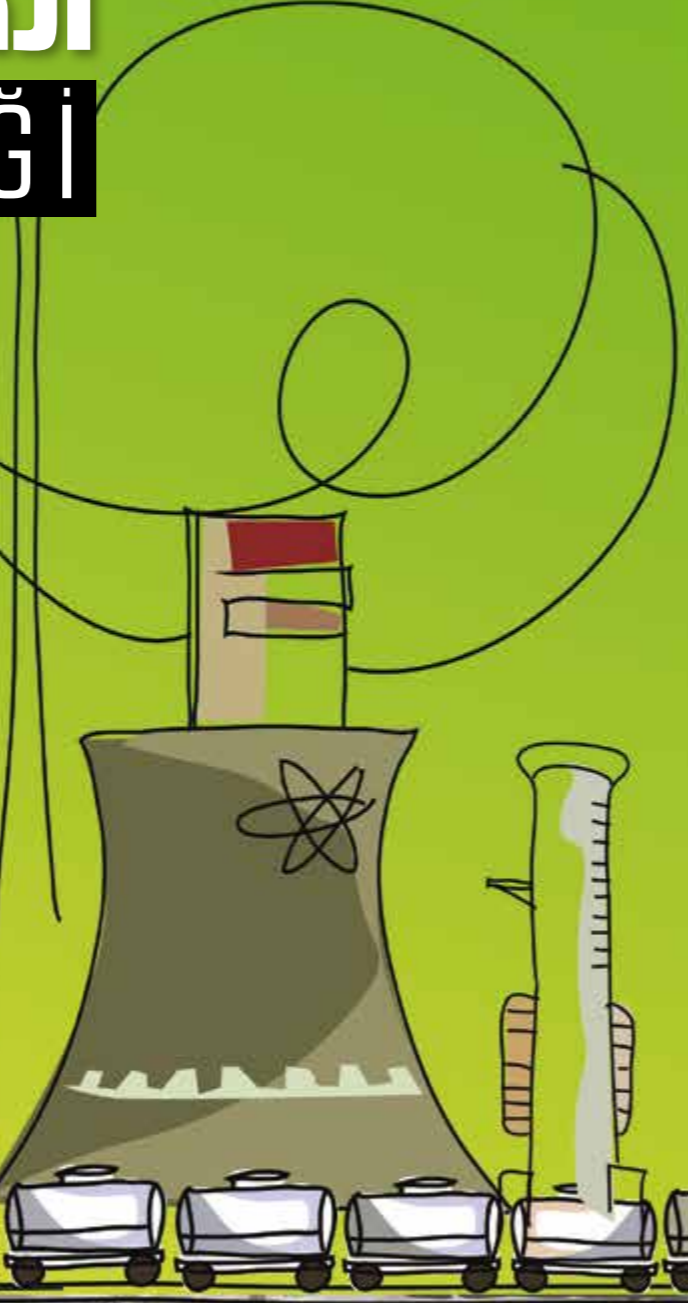
TÜRKİYE'DE NÜKLEER ENERJİ VE GEREKLİLİĞİ

1. GİRİŞ

Kâinatın bütün canlılar, fonksiyonlarını devam ettirmek için enerjiye ihtiyaç duyarlar. Canlılar bu enerjiyi ya kendi bünyelerinde üretirler veya dışarıdan hazır alırlar. Benzer şekilde ülkelerin de enerjiye ihtiyacı vardır. Yeraltı ve yerüstü kaynaklarına ve ekonomik durumlarına göre enerjiyi ya kendileri üretirler veya başka bir ülkeden satın alırlar.

Gelişmekte olan ülkelerdeki hızlı nüfus artışı ve sanayileşme enerjiye olan talebin hızla artmasına sebep olmaktadır. Enerji, üretimde zorunlu bir üretim faktörü olup bir ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınma potansiyelini yansıtmakta olan temel

göstergelerden biridir. Enerji tüketimiyle sosyal kalkınma arasında doğrusal bir ilişki olup, ekonomik gelişme ve refah artışıyla enerji tüketiminin de arttığı görülmektedir. Enerjide 2030 yılında şimdi olduğundan %60 daha fazla ihtiyaç duyulması, petrol ve doğalgaza bağımlı hale gelmesi dünyayı enerji politikalarını tekrar gözden geçirmeye itmiştir. Ortaya çıkan enerji krizleri ile birlikte rekabetçi bir enerji sektörü oluşturmak, enerji çeşitliliği sağlamak, yeni teknoloji ve alternatif enerji kaynaklarını kullanmak ülkelerin vazgeçilmez amaçlarını oluşturmuştur. Enerji sorunlarından dolayı, ülkeler nükleer enerji için çalışmalara başlamışlardır. Asya ülkeleri, AB ülkeleri

ve ABD; yeni nükleer santrallerin yapımı, gelişimi konusunda değerlendirmeler yapmışlardır. Ulusal kalkınma çabalarının ve sanayileşmenin en büyük gereksiniminin enerji olduğu; ülkelerin ulusal plan ve programlarında geleneksel ve yerli enerji kaynaklarının yanı sıra, yeni enerji kaynaklarına yöneldikleri, yeni enerji kaynakları arasında ise Nükleer Enerji'nin yoğun bir yer tuttuğu bilinmektedir.

Nükleer Enerji temiz enerjidir. Uranyum ile elektrik üretildiğinde karbon emisyonu olmaz. Bu sebeple küresel ısınma ile mücadelede nükleer enerji önemli bir yer tutmaktadır. Daha açık şekilde ifade etmek gerekirse, tanı amacıyla röntgen çektiğinizde maruz kaldığınız radyasyon dozuna ancak bir nükleer santralin yanında 2000 yıl yaşadığınızda maruz kalırsınız. 40 milyon KWh elektrik üretmek için 7,6 milyon dolar maliyetle 80 bin varil petrol, 1,6 milyon dolar maliyetle 1 ton uranyum bu elektriği üretmek için yeterlidir.

2. DÜNYADA NÜKLEER ENERJİ

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın Şubat 2018 verilerine göre dünyada nükleer enerjinin durumu. 31 ülkede 449 nükleer reaktör işletme halindedir. 2017 yılı itibarıyla dünya genelinde elektrik üretiminin yaklaşık %11'i 2477 TWh ile nükleer santrallerden sağlanmıştır. 16 ülkede 56 nükleer reaktör inşası da devam etmektedir.

ABD'de 99 nükleer reaktör işletmede bulunmaktadır. 2017 yılında elektrik üretiminin %20'si nükleer santrallerden karşılamıştır. 2 Nükleer reaktör inşa halindedir. Rusya'da 36 nükleer reaktör işletme halindedir. Rusya elektrik üretiminin yaklaşık %17'sini nükleer santrallerden karşılamakta olup 6 nükleer reaktör inşa halindedir. Rusya, ilk yüzen nükleer santral, ticari işletmesi olan yeni nesil ilk hızlı nötron reaktörü (BN-800 ve BN-1200) gibi öncü çalışmalar yapmaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nde 39 nükleer reaktör işletme; 18 nükleer reaktör de inşaat halindedir. Çin elektrik üretiminin %3,5'ini nükleer enerjiden karşılamaktadır. Çin nükleer santralleri yerleştirme noktasında önemli adımlar atmış olup, şu anda kendi nükleer santral tasarımına sahip olmakla kalmayıp uluslararası piyasaya kendi tasarımı reaktörleri pazarlamaktadır.

Birleşik Krallıkta 15 nükleer reaktör işletme halindedir ve üretilen elektriğin %20'si nükleer santrallerden karşılanmaktadır. Birleşik Krallık 2006'da yayımladığı politika belgesiyle toplam 16 GW'lık yeni nükleer santral yapmayı planlamaktadır. Fransa'da 58 nükleer reaktör işletme halindedir. Elektrik üretiminin %72'si nükleer santrallerden karşılanmaktadır. 1 nükleer reaktör de inşaat halindedir.

Nükleer Santrallerin Ağustos 2017 itibarıyla mevcut kapasitesi 391 GW'dır. Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA-IAEA), Uluslararası Enerji Ajansı (UEA- IEA) ve

Dünya Nükleer Birliğinin (DNB- WNO) yayımladığı öngörülere göre:

- 2020 yılında nükleer santrallerin toplam kapasitesinin 400-500 GW;
- 2030 yılında ise 700 GW dolaylarında olacağı beklenmektedir.
- Ülkelerin nükleer santrallere yönelmesinde:
- Elektrik üretim maliyetlerinin düşük olması
- Enerji arz güvenliğinin sağlanması
- Yakıt fiyatlarının, elektrik maliyeti üzerindeki küçük etkisi,
- Sera gazı salınımının olmaması ile iklim değişikliğiyle mücadelede etkisi en önemli parametrelerdir.

3. NEDEN NÜKLEER ENERJİ?

Nükleer güç santralleri, kömür, petrol ve doğal gazla dayalı termik santraller gibi CO₂, NO_x ve SO₂ gazları yayarak çevreyi kirletmez, asit yağmurlarına yol açmaz, kömüre dayalı santraller gibi radyoaktif kül üretmez; bu nedenle temiz enerjidir. Nükleer güç santrali iç içe geçmiş kademeli güvenlik tedbirleri alınarak çalıştığından, günlük hayatta sürekli maruz kalmakta olduğumuz doğal radyasyonun 60'da biri kadar radyasyon yayar. Söz gelimi günde bir paket sigara içenlerin bir yılda almış olduğu radyasyon, nükleer santral çevresinde bir yılda alınan radyasyonun 4 katıdır. Bir defa bilgisayarlı tomografi çektiğinde, nükleer santralin bir yılda yaydığı radyasyonun 55 katı kadar radyasyon alınır. Yani nükleer enerji temiz, güvenli ve süreklidir.

Nükleer santraller; çevreye en az zarar veren, uygun fiyatlarla sürekli enerji üretimi sağlayarak yoğun bir şekilde enerji üreten santrallerdir. Nükleer santraller, sanılanın aksine çevre dostudur ve enerji üretme verimliliği yüksektir. Bugün dünyada bulunan 100 (MW)'lık bir nükleer santralin her yıl yaklaşık olarak 2 Milyon Ton petrol tasarrufu sağlayarak, bu tasarruftan yaklaşık olarak 2,5 Milyon Ton'luk karbondioksit (CO₂) emisyonunu engellediği ispatlanmıştır.

Nükleer Enerji temiz enerjidir. Örneğin, Uranyum ile elektrik üretildiğinde karbon emisyonu olmaz. Bu sebeple küresel ısınma ile mücadelede nükleer enerji önemli bir yer tutmaktadır. 40 milyon KWh elektrik üretmek için 7,6 milyon dolar maliyetle 80 bin varil petrol, 1,6

Ülkelerde Bulunan Nükleer Santral Sayısı

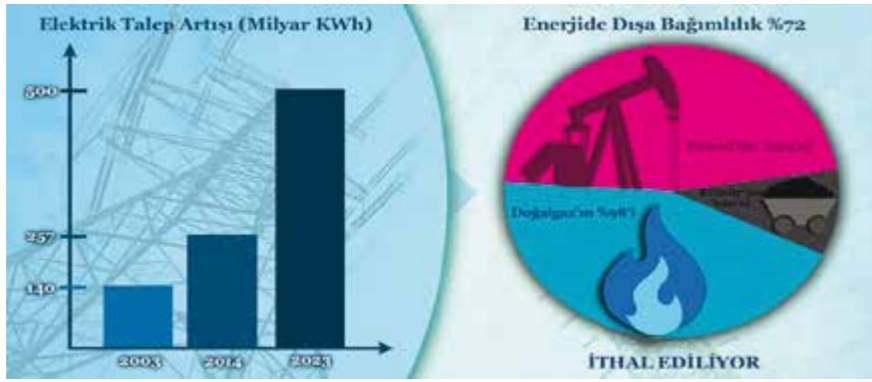
milyon dolar maliyetle 16 bin ton kömür gerekirken, 90 bin dolar maliyetle 1 ton uranyum bu elektriği üretebilmek için yeterlidir.

Fosil yakıtların yoğun kullanımı insanlığın karşı karşıya olduğu çevre felaketlerinin en büyüğünü başlatmıştır ve sorun bitecek gibi görünmemektedir. Bu karamsar tablo karşısında nükleer elektrik şampiyonu Fransa'nın OECD ülkeleri arasında en az CO2 kirliliği (enerji üretimi kökenli) üreten ülke olması çevreciler için yeni bir umut teşkil etmektedir. Zira küresel ısınma konusundaki suçlamaların düzenli hedefi haline gelen ABD'de kişi başına 5,36 ton CO2 üretilirken Fransa'da bu rakam 1,68'dir. Yani bütün gelişmiş ülkeler nükleer elektrikte Fransa ile aynı seviyede olsalardı belki de küresel ısınma henüz bu boyutlara erişmemiş olacaktı. Bunun yanında sık sık meydana gelen kazalarda batan tankerler denize tonlarca ham petrolün akmasına ve bölgede doğal hayatın yıllarca felce uğramasına da sebep olmaktadır. Bu deniz kazalarına sahne olan bölgelerde balık avı, çiftlik balıkçılığı, turizm vs. birçok sektör yıllar sürecektir gelir kaybına uğramaktadır. Binlerce insan geçinemeye hale gelmektedir. Belki de artık çevrecilerin nükleer enerji konusundaki "uzlaşmaz" tutumlarını yeniden gözden geçirmelerinin vakti gelmiştir, denilebilir.

Elbette Çernobil kazası hâlâ hafızalardadır. Ancak bu konuda kamuoyuna iyi anlatılmayan çok önemli birkaç nokta vardır:

- Bu santral Avrupa standartlarında inşa edilmemişti. Sadece işçileri soğuktan koruyacak sıradan bir beton binanın içinde faaliyet gösteriyordu.
- Kaza anında uygulanacak bir acil durum planı yapılmamıştı.
- Göstergelerdeki anormal bilgileri yanlış yorumlayan nöbetçi mühendisler gereken tersi kararlar aldılar ve hem kazayı büyüttüler hem de hızlandırdılar.
- Bunun yanında kazanın ilk bilgileri gelmeye başladığında Rus yetkililer halkı korumak yerine olayı örtbas etmeye çalıştılar. Şehri boşaltmadılar. Ertesi gün insanlar işe, çocuklar okula gönderildi hiçbir şey olmamış gibi. Bütün bu hatalar kayıp sayısının kat kat artmasına sebep oldu.

Oysa Avrupa normlarında nükleer santrallerin kritik bölümlerinin üzerleri bir tür betonarme sığınak ile kapatılmaktadır.

Türkiye'nin Enerji Talep Artışı ve Enerjide Dışa Bağımlılığı

Eğer önlenemeyecek bir yangın veya sızıntı meydana gelirse santral derhal boşaltılarak izole edilmektedir. Yine aynı "sığınak" terör saldırılarına karşı da önemli bir rol oynamaktadır. Tasarımı ve inşası gereği bu koyucu beton katman üzerine bir yolcu uçağı düşse bile çatlamayacak güçtedir.

4. TÜRKİYE NEDEN NÜKLEER ENERJİYE GEÇMELİ?

Ülkemiz, son on iki yıl içerisinde milli geliri dört kat, kişi başına milli geliri ise üç kat artarak dünyanın en büyük 17. ekonomisi olmuştur. Diğer yandan, nüfus artış hızımız da devam etmektedir. Cumhuriyetimizin 100. yılında Ülkemiz, 2 trilyon ABD doları milli gelirle dünyanın ilk on ekonomisi arasına girmeyi ve kişi başına düşen milli gelirimizi 25.000 ABD dolara, ihracatımızı 500 milyar dolara çıkarmayı hedeflemektedir. Ancak unutulmamalıdır ki büyüyen ekonomiler beraberinde enerji talebini ve özellikle elektrik tüketim talebini de beraberinde getirmektedir. Ülkemizde elektrik tüketim talebimiz ortalama olarak ekonomimizin büyüme hızından daha fazla gerçekleşmiştir. Elektrik tüketim talep artışında ülkemiz, dünyada Çin'den sonra ikinci, Avrupa'da ise birinci sırada yer almaktadır.

Halen ülkemizde elektrik üretiminin %72'si doğalgaz, kömür, petrol gibi ithal kaynaklardan sağlanmaktadır. 2023 yılında elektrik tüketimimizin 500 milyar kWh, kişi başına düşen elektrik tüketimini ise 6000 kWh olması planlanmıştır. Hidrolik potansiyelimize ek olarak tüm rüzgar, güneş, jeotermal, biyokütle gibi yenilenebilir enerji potansiyelimizin tamamı kullanılabilir, 2023 yılına kadar ulaşılacak 500 milyar kWh enerji tüketimi-

mimizin ancak yarısına yakını karşılanabilecektir. Ülkemiz, 2023 yılına kadar iki nükleer santrali işletmeye almayı üçüncüsünün de inşaatına başlamayı ve böylece nükleer santral seçeneğini enerji üretim portföyümüze dahil etmeyi planlamaktadır. Böylece neredeyse tamamı ithal edilen doğalgazın yerine nükleer santralleri elektrik enerjisi üretiminde kullanarak enerjide dışa ve fosil yakıtlara olan bağımlılığımızı azaltmayı, enerji kaynak çeşitliliğini artırmayı ve sonuç olarak enerji arz güvenliğini sağlamayı hedeflemektedir. Bu bağlamda ülkemiz, üç nükleer santralle birlikte elektrik kurulu gücünün en az %10'unu karşılayacaktır. Dünyanın tüm gelişmiş ülkelerinde ve hatta petrol ve doğalgaz zengini ülkelerde dahi nükleer santraller bulunurken, yarım asır önce 1957 yılında Uluslararası Atom Enerjisi Ajansına üye olan Ülkemiz, Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Akkuyu Sahasında Bir Nükleer Güç Santralini Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşma'yı onaylayarak ilk kez nükleer santral projesini uygulamaya koymuştur. Diğer yandan Sinop'ta Nükleer Güç Santrali kurulması ve işletilmesi için 3 Mayıs 2013 tarihinde Japon Hükümeti ile Hükümetlerarası Anlaşma imzalamış 2015 yılı içinde de meclis onayından geçmiştir. Nükleer güç santralleri 8,5-9 şiddetindeki depremlere dayanıklı olarak inşa edilmektedir. Türkiye'de bu zamana kadar kaydedilen en şiddetli deprem 7,8 şiddetindeki 1939 Erzincan depremidir. Mersin Akkuyu, Konya ve Karaman'ı da içine alan bölge, bütün tarihi boyunca 6,4 şiddetinden daha büyük bir deprem görmemiştir. Sinop bölgesi de böyledir. Akkuyu'da ve Sinop'ta inşa edilecek olan

nükleer güç santralleri 9 şiddetindeki depreme dayanıklı olarak planlanmıştır. Bir ülkede nükleer enerjinin planlaması, tasarımı, mühendisliği, işletmeciliği, kalite kontrolü ve emniyet bilinciyle çok özel bir teknolojik kültür meydana getirmektedir. Bu teknolojik kültür, havacılık ve uzay teknolojilerindeki kültüre oldukça benzerlik göstermektedir. Aslında onlara birçok konuda öncülük etmiştir.

Nükleer santral tasarımında karmaşık, konuyu uzmanı olmayanlara biraz aşırıymış hissinin veren, çok kapsamlı ve kesin kuralcı yöntemler vardır. Öyle ki havacılık ve uzay teknolojilerinden daha fazla sayıda ayrıntılı düzenlemeler nükleer sahada geliştirilmiştir denilebilir. Tasarımın yanında, nükleer santral işletmeciliği de olağanüstü yapısal, profesyonel ve yüksek düzeyli bir eğitime dayanan bilgi ve çalışma gerektirir.

Nükleer enerji sadece bir elektrik üretim meselesi ve seçeneği değildir. Birinci derecede önemli olan, ileri bir teknoloji kazanmak ve bu sayede bilimsel ve teknolojik sahada ilerlemek, hatta bir sıçrama yapabilmektir. Bu gibi ileri teknolojilerin ülkelere kazandıracakları pek çok şey vardır. Bunlar arasında yeni yapım teknikleri öğrenmek ve bunları geliştirmek, bilimsel, teknik ve teknolojik kapasiteyi arttırmak, kalite kontrolünü ve kaliteyi sağlamak, sanayide değişik iş kollarının kurulup çalıştırılması, yeni iş alanlarının açılarak istihdamın artması gibi konular sayılabilir. Nükleer teknoloji transferini çok başarılı şekilde gerçekleştiren ülkelerin başında gelen Güney Kore'nin bu kazanımlarla yaptığı atılımlar bilinmektedir. Bir nükleer santralde yaklaşık 22 bin değişik parçanın olduğu göz önüne alınırsa, böyle bir tesis yapımından sanayimizin, bilim ve teknoloji kuruluşlarımızın kazana-

cağı bilgi ve tecrübe sahalarının ne denli değişik ve büyük oranda olacağı açıktır. Ayrıca nükleer teknoloji Türkiye'de yüksek düzeyde bilimsel ve teknolojik bir kültürün yerleştirilmesinde, bilhassa teknik eğitim kalitesinin yükseltilmesinde ve dolayısı ile diğer sahalarda da itici bir güç olmak ve tetikleyici vazifesi görmek gibi yadsınamaz faydalar da sağlayacaktır.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türkiye'nin jeopolitik durumu, nüfusu, gelişmekte olan bir ülke oluşu ve nükleer teknoloji alanında dünyadaki gelişmeler, bir an önce nükleer teknolojiye geçmesini zorunlu kılmaktadır. Bunun birinci adımı ise nükleer santraller kurmaktan geçmektedir. Ülkemizin nükleer teknolojiyi kazanmasıyla birlikte, enerji ihtiyacının bir kısmını karşılayacaktır. İleri teknolojinin ülkeye gelmesiyle, tarım, sanayi ve tıp alanlarında kullanılmasını sağlamak üzere yeni sektörler oluşacaktır. Bu gelişmeler Türkiye ekonomisine önemli katkılar sağlayarak işsizliğin çözümüne de yardımcı olacaktır. Konunun tamamen siyasi manipülasyondan uzak tutularak devlet politikası olarak ele alınması gerekmektedir.

Yüzölçümü ve nüfus bakımından Türkiye ile karşılaştırılabilecek büyüklükte olan Fransa'ya enerji bağımsızlığı konusunda bakıldığında oldukça ilerlemiş olduğu görülmektedir. Rusya'nın veya Arap ülkelerinin petrol ve doğal gazı diplomatik bir koz olarak bu ülkeye dayatmaları oldukça zordur. Meselâ 2006'da Fransa'nın nükleer elektriği olmamış olsaydı ithal etmek zorunda kalacağı doğal gazın faturası 13,5 milyar dolar = 30 Boğaziçi köprüsü olacaktır. Nükleer enerjinin bir başka avantajı da yatırım ve işletme giderlerinin yurtdışın-

da değil yurt içinde yapılmasıdır. Tıpkı otomotiv veya inşaat sektörü gibi nükleer enerji de kendi "yan sanayini" oluşturmakta ve beslemektedir ki ithal edilen ve dağıtılan petrole bakarak katma değerler ve nitelikli istihdam açısından aralarında ciddi farklar vardır.

Gerçekten de ülkemiz bir gün dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girecekse bunun yolu hiç şüphesiz nükleer enerjiden geçmektedir. Türkiye'nin tespit edilmiş 10 bin ton uranyum ve 380 bin ton da toryum rezervi vardır. Türkiye Toryum açısından dünyada ikinci ülke konumdadır. Toryum/Uranyum çevrimine dayanan reaktör tiplerine öncelik vermek konusunda kararlı ve sürekli bir devlet politikası sürdürülecek olursa, elektrik üretiminde ülkemiz en az 500 yıllık bir bağımsızlığa sahip olabilir. Enerji stratejik bir nesnedir. Türkiye'nin jeopolitik durumu, nüfusu, tarihinden miras kalan Ortadoğu, Balkanlar, Kafkasya ve Türk Cumhuriyetlerini yönelik görevleri, nükleer teknoloji alanındaki gelişmeler ülkemizin bir an önce nükleer teknolojiye geçmesini zorunlu kılmaktadır. Eğer Türkiye, 2023 yılında süper devletler ligine yükselmek istiyorsa; Türkiye için nükleer santraller bir tercih değil, bir zorunluluktur.

6. KAYNAKÇA

- <https://mehmeterdalodabas.wordpress.com/2015/05/18/dunyada-ve-turkiyede-nukleer-enerjinin-durumu/>
- <http://www.egitirim.gen.tr/tr/index.php/arsiv/sayi-51-060/sayi-57-ocak-2018/1039-nukleer-enerji-dunya-ve-turkiye>
- <https://yesilgazete.org/blog/2017/09/29/2017-dunya-nukleer-enerji-durum-raporu-yayinlandi-ve-bir-ilk-basardi/>
- <https://www.elektrikce.com/dunyada-ve-turkiyede-nukleer-enerji/>
- <http://www.21yuzyildergisi.com/assets/uploads/files/107.pdf>
- <http://nukleerakademi.org/nukleer-enerji/ulke-miz-icin-nukleer-santraller-neden-gerekli/>
- <http://www.trnmp.org/index.php/turkiyede-nukleer-enerji/51-nuekleer-enerji-tuerkiyeye-neden-gereklidir.html>
- http://www1.mmo.org.tr/resimler/dosya_ekler/a8c16d269b35f9_ek.pdf
- <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/223528>
- <http://www.derindusunce.org/2010/11/24/turkiye-500-yillik-enerji-bagimsizligina-sahip-olabilir/>
- <http://www.derindusunce.org/2007/12/12/nukleer-enerji-evet-ama/>
- http://nukleerakademi.org/nukleer-enerji/dunyada-nukleer-enerji/#_ftn3
- <http://www.muhandisbeyinler.net/nukleer-enerji-neden-gereklidir/>

Akkuyu Nükleer Santral'i'nin Karşılaştırmalı Yatırım Maliyeti

MARKA ve PATENTTE KONYA NEREDE?

1. GİRİŞ

Son yıllarda gerek sosyal hayatta gerekse ekonomik hayattaki önemi gittikçe artan marka kavramı, insanların gündelik hayatının vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Küreselleşmenin hızla arttığı günümüz dünyasında, tüketicilerin dikkatini kendi ürünlerine çekebilen işletmelerin pazarda rekabet edebilme gücünün artacağı ve varlığını devam ettirebilme şansının diğerlerine oranla daha fazla olacağı şüphesizdir.

Patent tescili ise, globalleşen dünyada en önemli kaynaklardan birisi olan teknik alandaki bilginin yarattığı gelişme ve ilerleme olgularının sonucu olan teknoloji transferinin korunması yollarından birisidir. Patent korumasıyla sağlanan tekel hakkı, patent sahibine belirli bir teknik alanda maddi imtiyaz kazandıran bir hak olması bakımından son derece önem arz

etmektedir. Bu nedenle, patent sahibine teknik bir buluşla ilgili tek başına söz sahibi olma üstünlüğünü veren bu hakkın koruma kapsamının sınırlarını belirleyen patent istemleri de büyük öneme sahiptir. Bu çalışmada marka ve patent sahiplerinin haklarının korunması bakımından büyük öneme sahip iki kavramın istatistik verileri paylaşılmaya çalışılacaktır. Bu çerçevede 2016-2017 yıllarında Türkiye'de ve Konya'da marka, patent ve endüstriyel tasarım başvurusu ve tescili ile ilgili istatistik bilgileri okuyucuya sunulmaktadır.

2. MARKA-PATENT İSTATİSTİKLERİ

İnovasyon ve Ar-Ge çalışmalarına ilişkin göstergeler Türk Patent ve Marka Kurumu(TPMK) bünyesinde izlenmektedir. TPMK verilerine göre 2016 yılında Türkiye genelinde 94.575 adet marka başvurusu

yaşanmıştır ve bu başvuruların 83.665 tanesi onaylanarak tescillenmiştir.

Marka başvuru ve tescil sayısında Konya 2016 yılında da Türkiye'de ilk 10'da yer almıştır. Konya 2016 yılında marka başvuruları ve tescil edilen marka sayısı sıralamasındaki yerini bir önceki yıla göre korumuş ve 7. sırada kendisine yer bulmuştur.

2016 yılında Konya'nın 2.548 adet marka başvurusunun yaklaşık olarak %93'ü (2369) kabul edilerek tescil edilmiştir. Konya'nın marka başvurularına baktığımız zaman son yıllarda bir azalış yaşanmıştır. 2016 yılı marka başvuru sayıları ele alındığında, bir önceki yıla göre %4'lük bir artış görülmektedir. 2016 yılında her ne kadar genel anlamda bir azalış görülsede Konya marka başvurularının %92'si tescil edilmektedir.

TPMK verilerine göre 2017 yılında Türkiye

Tablo 1. Marka Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması-İlk 10 İl (2016)

Marka Başvurusu			Marka Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	44782	1	İSTANBUL	40212
2	ANKARA	7440	2	ANKARA	6411
3	İZMİR	6546	3	İZMİR	5928
4	BURSA	4348	4	BURSA	3722
5	GAZİANTEP	3439	5	GAZİANTEP	2512
6	ANTALYA	2978	6	ANTALYA	2501
7	KONYA	2548	7	KONYA	2369
8	KOCAELİ	1940	8	KOCAELİ	1593
9	ADANA	1475	9	KAYSERİ	1260
10	MERSİN	1368	10	DENİZLİ	1243

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Grafik 1. Konya Marka İstatistikleri Grafiği (2016)

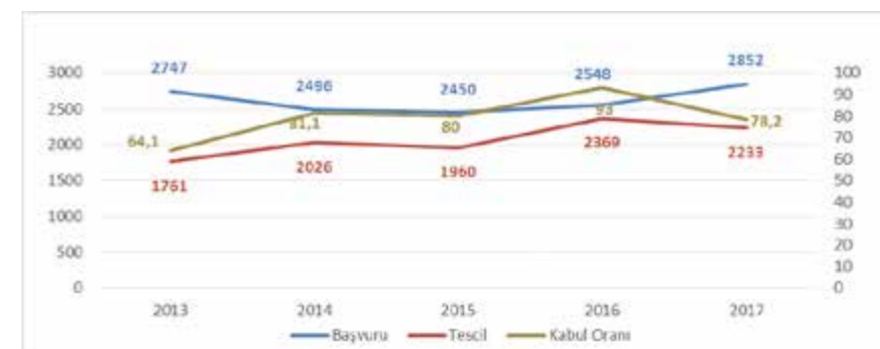
Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Tablo 2. Marka Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması-İlk 10 İl (2017)

Marka Başvurusu			Marka Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	49683	1	İSTANBUL	36570
2	ANKARA	8536	2	ANKARA	6087
3	İZMİR	7060	3	İZMİR	5398
4	BURSA	4847	4	BURSA	3546
5	GAZİANTEP	3496	5	GAZİANTEP	2631
6	ANTALYA	3443	6	ANTALYA	2409
7	KONYA	2852	7	KONYA	2233
8	KOCAELİ	2408	8	KOCAELİ	1867
9	ADANA	1757	9	ADANA	1267
10	DENİZLİ	1548	10	DENİZLİ	1115

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Grafik 2. Konya Marka İstatistikleri Grafiği (2017)

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

genelinde 106.099 adet marka başvurusu yapılmış ve bu başvuruların 77.394 tanesi onaylanarak tescillenmiştir. Konya 2017 yılında da marka başvuruları ve tescil edilen marka sayısı sıralamasındaki yerini bir önceki yıla göre korumuş ve 7. sırada kendisine yer bulmuştur. 2017 yılında Konya'nın 2.852 adetlik marka başvurusunun yaklaşık olarak %78,2'si (2.233) kabul edilerek tescil edilmiştir. Konya'nın marka başvurularına baktığımız zaman son bir yılda artış yaşanmıştır. 2017 yılı marka başvuru sayıları ele alındığında, bir önceki yıla göre %11,9'luk bir artış görülmektedir. 2017 yılında her ne kadar genel anlamda bir artış görülmektedir ve Konya marka başvurularının %92'si tescil edilmektedir.

Patent istatistiklerine bakıldığında, 2016 yılında Konya'nın patent başvuru sayısının bir önceki yıla göre %20'lik azalış göstererek 130'a ulaştığı görülmektedir. Bu başvuruların yaklaşık olarak %35'i (45) kabul edilerek patent tescili yapılmıştır. Konya, patent başvurularının Türkiye sıralamasında bir önceki yıla göre bir basamak gerileyerek 8. sırada yer alırken, tescil edilen patent sayısı sıralamasında 6. sırada yer almıştır.

Son yıllarda sürekli artış gösteren Konya'nın patent başvuruları, 2016 yılında bir önceki yıla göre gerilemiştir. Ancak yine de patent hususunda Konya son yıllarda bir düşüş eğilimi içerisine girmiştir. 2012 yılında 144 olan patent başvuru sayısı, 2016 yılında 130'a düşmüştür. Tescillenmiş patent sayısı ise yıllar içerisinde kademeli olarak artış göstermiştir. Konya'nın patent kabul edilme oranına bakıldığında; 2015 yılında başvuruların 25,7'si kabul edilirken, 2016 yılında bu oran %34,6'ya yükselmiştir.

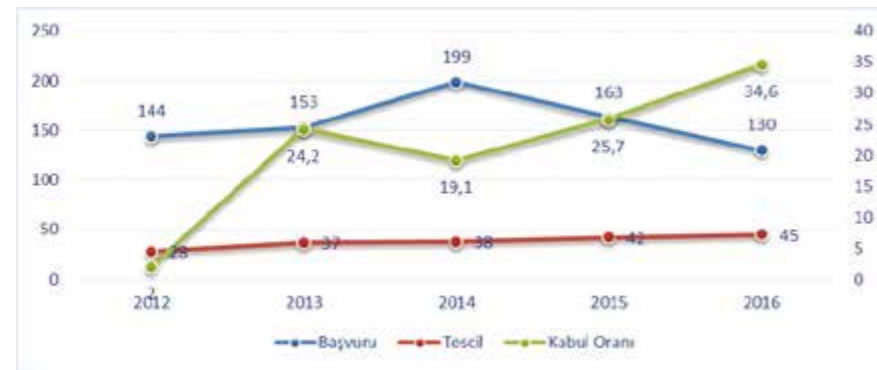
2017 yılında Konya'nın patent başvuru sayısının bir önceki yıla göre %39,9'luk artış göstererek 178'e ulaştığı görülmektedir. Bu başvuruların yaklaşık olarak %29'u (52) kabul edilerek patent tescili yapılmıştır. Konya, patent başvurularının Türkiye sıralamasında bir önceki yıla göre bir basamak atlayarak 7. sırada yer alırken, tescil edilen patent sayısı sıralamasında 6. sıradaki yerini korumuştur.

Konya'nın patent başvuruları, 2017 yılında bir önceki yıla göre artış göstermiştir. Patent hususunda Konya son yıllarda dalgalı bir eğilim içerisine girmiştir.

Tablo 3. Patent Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması-İlk 10 İl (2016)

Patent Başvurusu			Patent Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	3096	1	İSTANBUL	956
2	ANKARA	738	2	ANKARA	214
3	BURSA	494	3	İZMİR	96
4	İZMİR	281	4	BURSA	94
5	KOCAELİ	233	5	KOCAELİ	66
6	GAZİANTEP	184	6	KONYA	45
7	SAKARYA	137	7	TEKİRDAĞ	35
8	KONYA	130	8	SAKARYA	27
9	TEKİRDAĞ	109	9	ESKİŞEHİR	24
10	MANİSA	96	10	KAYSERİ	24

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

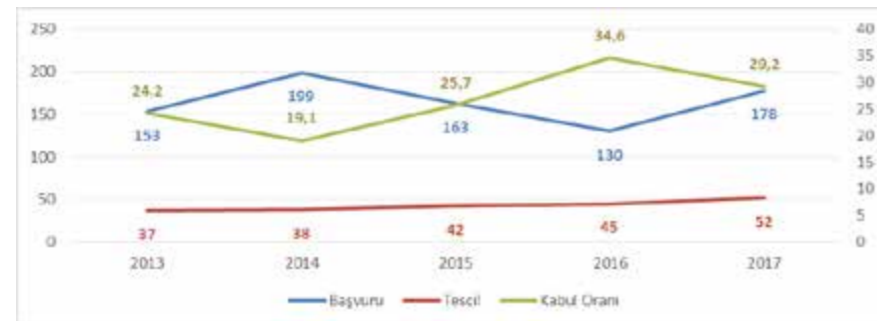
Grafik 3. Konya Patent İstatistikleri (2016)

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Tablo 4. Patent Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması-İlk 10 İl (2017)

Patent Başvurusu			Patent Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	3.795	1	İSTANBUL	1.111
2	MANİSA	1.206	2	ANKARA	200
3	ANKARA	823	3	BURSA	129
4	BURSA	440	4	İZMİR	77
5	KOCAELİ	343	5	KOCAELİ	72
6	İZMİR	305	6	KONYA	52
7	KONYA	178	7	SAKARYA	41
8	GAZİANTEP	172	8	MANİSA	37
9	SAKARYA	142	9	TEKİRDAĞ	34
10	TEKİRDAĞ	96	10	ESKİŞEHİR	26

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Grafik 4. Konya Patent İstatistikleri (2017)

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

2013 yılında 153 olan patent başvuru sayısı, 2017 yılında 178'e yükselmiştir. Tescillenmiş patent sayısı ise yıllar içerisinde kademeli olarak artış göstermiştir. Konya'nın patent kabul edilme oranına bakıldığında; 2016 yılında başvuruların 34,6'sı kabul edilirken, 2017 yılında bu oran %29,2'ye gerilemiştir.

Endüstriyel Tasarım, endüstride üretilen, nihai kullanıcıya yönelik ürünlerin, işlevsellik, hedef kitlenin beğenisine ve kullanıcının ihtiyaçlarına uygunluk gibi ölçütleri gözeterek fikren geliştirilmesi ve üretime uygun yeni bir ürün olarak projelendirilmesidir.

2016 yılında endüstriyel tasarımda Konya, Türkiye sıralamasında 7. sırada yer almaktadır. Konya'da 369 endüstriyel tasarım başvurusu yapılmış ve 395 endüstriyel tasarım tescili yapılmıştır. Konya, endüstriyel tasarım başvuru ve tescil verilerine göre 7. sırada yer almaktadır. Konya'da endüstriyel tasarım başvuru özellikle son beş yıl içerisinde, 2014 ve 2016 yılı dışında sürekli bir artış göstermiştir. Endüstriyel tasarımda, başvuruların tescillenme oranı da son yıllarda önemli oranlara ulaşmıştır.

2017 yılında endüstriyel tasarımda Konya, Türkiye sıralamasında 6. sırada yer almaktadır. Konya'da 458 endüstriyel tasarım başvurusu yapılmış ve 420 endüstriyel tasarım tescili yapılmıştır. Konya, endüstriyel tasarım başvuru ve tescil verilerine göre 6. sırada yer almaktadır. Konya'da endüstriyel tasarım başvuru özellikle son beş yıl içerisinde, 2016 ve 2017 yıllarında sürekli bir artış göstermiştir. Endüstriyel tasarımda, başvuruların tescillenme oranı da son yıllarda önemli oranlara ulaşmıştır.

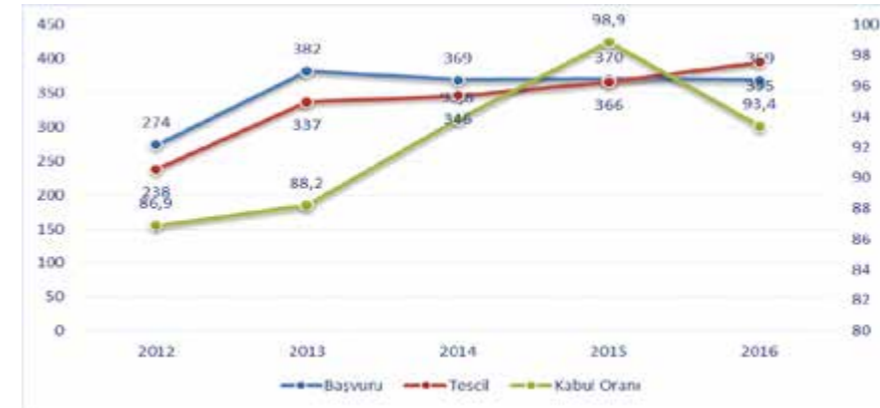
3. SONUÇ

Bir ürünün bir ülkede üçüncü kişiler tarafından serbestçe kullanılabilmesi için o ürünün o ülkede herhangi bir başvuru sistemi ile korunmuyor olması gerekmektedir. Patent, marka veya endüstriyel tasarım korumaları ile korunan bir ürünün yetkisi olmayan kişilerce kullanımı veya satışı o ülkede hakka tecavüz davalarına konu olabilmektedir. Bu davalar para veya hapis cezaları ile sonuçlanabilmektedir. Bu sebepten herhangi bir ürünün bir ülkeye satışının veya o ülkede üretiminin yapılmaya başlanma-

Tablo 5. Endüstriyel Tasarım Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması (2016)

Endüstriyel Tasarım Başvurusu			Endüstriyel Tasarım Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	3429	1	İSTANBUL	3616
2	BURSA	875	2	BURSA	923
3	ANKARA	747	3	ANKARA	773
4	KAYSERİ	662	4	KAYSERİ	681
5	İZMİR	494	5	İZMİR	530
6	GAZİANTEP	374	6	GAZİANTEP	396
7	KONYA	369	7	KONYA	395
8	KOCAELİ	128	8	KOCAELİ	144
9	DENİZLİ	122	9	DENİZLİ	126
10	ANTALYA	115	10	ANTALYA	116

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

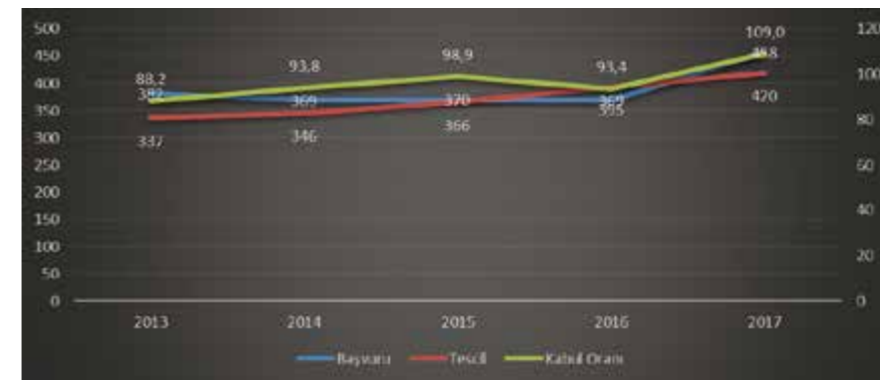
Grafik 5. Konya Endüstriyel Tasarım İstatistikleri (2016)

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Tablo 6. Endüstriyel Tasarım Başvuru ve Tescil Sayısı Türkiye Sıralaması (2017)

Endüstriyel Tasarım Başvurusu			Endüstriyel Tasarım Tescil		
Sıra	İller	Sayı	Sıra	İller	Sayı
1	İSTANBUL	3664	1	İSTANBUL	3472
2	BURSA	776	2	BURSA	788
3	ANKARA	735	3	ANKARA	658
4	KAYSERİ	587	4	KAYSERİ	595
5	İZMİR	517	5	İZMİR	488
6	KONYA	458	6	KONYA	420
7	GAZİANTEP	324	7	GAZİANTEP	324
8	KOCAELİ	213	8	KOCAELİ	191
9	DENİZLİ	114	9	ANTALYA	100
10	ANTALYA	111	10	DENİZLİ	98

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Grafik 6. Konya Endüstriyel Tasarım İstatistikleri

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

sından önce ürünün o ülkede serbestçe kullanılabilirliğinin bilinmesi gerekmektedir. Aynı zamanda bir ülkede yüksek bir markalaşma ve patent performansı elde edilmek isteniyorsa o ülkede AR-GE çalışmalarına hız verilmelidir.

2016 ve 2017 yıllarında Konya'da marka, patent, endüstriyel tasarım başvuru ve tescil rakamlarında yaşanan değişimi genel olarak değerlendirmek gerekirse;

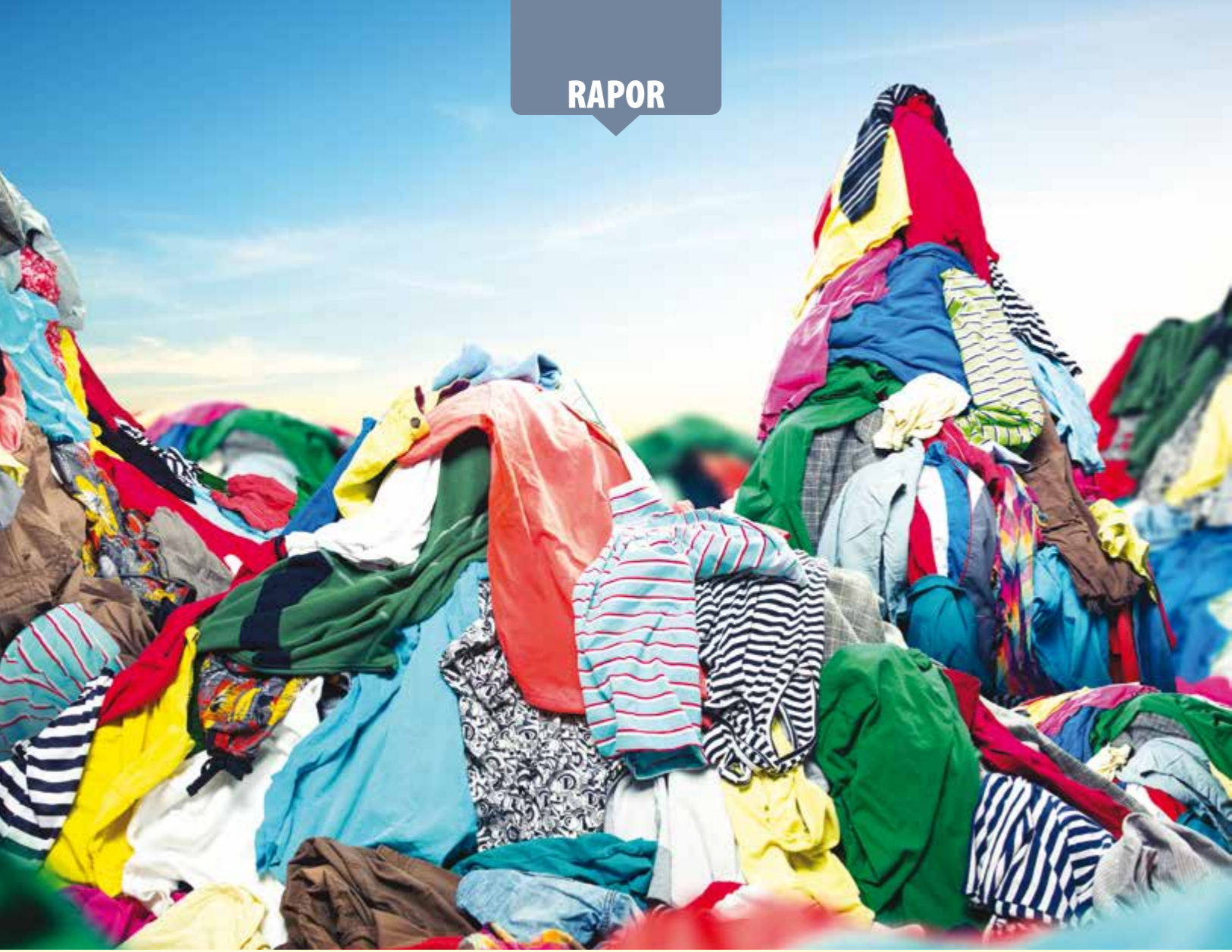
- Konya'nın marka başvurularında son yıllarda önemli bir değişim yaşanmamıştır. 2016 ve 2017 yıllarında Konya marka tescil ve başvuru sayısı bakımından Türkiye'de 7. sırada yer almıştır. 2016 ve 2017 yıllarında her ne kadar genel anlamda bir azalış görülsede Konya marka başvurularının %92'si tescil edilmiştir.

- Konya, patent başvurularının Türkiye sıralamasında son iki yılda hareketli bir seyir izlemiştir. 2016 yılında patent başvuru sıralamasında 8. sırada yer alan Konya 2017 yılında 7. sıraya yükselmiştir. Konya, patent başvurularının Türkiye sıralamasında bir önceki yıla göre bir basamak atlayarak 7. sırada yer alırken, tescil edilen patent sayısı sıralamasında 6. sıradaki yerini korumuştur.

- Endüstriyel tasarımda Konya, Türkiye sıralamasında 7. sırada yer almaktadır. 2016 yılında Konya'da 369 endüstriyel tasarım başvurusu yapılmış ve 395 endüstriyel tasarım tescili yapılmıştır. Konya, endüstriyel tasarım başvuru ve tescil verilerine göre 7. sırada yer almaktadır. 2017 yılında Konya'da 458 endüstriyel tasarım başvurusu yapılmış ve 420 endüstriyel tasarım tescili yapılmıştır. Konya, endüstriyel tasarım başvuru ve tescil verilerine göre 6. sırada yer almaktadır.

4. KAYNAKÇA

<http://www.patentcare.com/tr/index/diger-hizmetler/teknik-rapor-ve-arastirmalar/>,
<http://www.teknolojitransferi.gov.tr/TeknolojiTransferPlatformu/resources/temp/AE6EC647-DBC1-4C37-973F-E866F152F90A.pdf>,
<http://www.teknolojitransferi.gov.tr/TeknolojiTransferPlatformu/resources/temp/1393010E-1834-465A-9789-3BD0EC326265.pdf>,
http://www.kto.org.tr/d/file/konya_ekonomi_raporu_2016.pdf,
<http://www.kto.org.tr/d/file/konya-ekonomi-raporu-2015.pdf>.

GIYİM İSRAFI

Giysiler kişileri soğuktan/sıcaktan koruması, rahat etmesini sağlaması gibi fonksiyonel ihtiyaçlar dışında sosyal ve deneyimsel ihtiyaçları karşılaması da beklenmektedir. Kişiler farklı bir kimliğe bürünmek, farklı ortamlarda bulunmak ve farklı deneyimler yaşamak isterler. Bu deneyimler satın alma esnasında (lüks veya otantik bir mağazadan alışveriş deneyimi, bir terziye giysi diktirmek vb.) yaşanabileceği gibi satın alma sonrasında yaşanacaklarla da (değiştirme kolaylığı vb.) ilgili olabilir.

Giysiler toplum içerisinde kullanılmaları ve sürekli kişinin üzerinde taşınmaları sebebiyle görünür ürünlerdir. İnsanlar görünür ürünleri satın alırken, doğal olarak diğer insanların kendilerinden ne belediklerini daha fazla göz önüne alırlar. Dolayısıyla insanların giysi alımında sosyal

beğeniyi önemsemeleri beklenen bir durumdur. Giyinme insanların başkaları tarafından beğenilme ve takdir görme ihtiyaçlarını karşılayan bir unsurdur. Giyim tarzlarıyla insanlar hangi mesleğe sahip olduklarını veya hangi gruba dahil olduklarını veya hangi gruba dahil olduklarını gösterebilmektedirler. Bu sayede giyim tarzlarıyla buldukları grubun normlarına uyum sağlarlar ve kendilerini bir grubun üyesi olarak görebilirler.

Giyim insan yaşamında önemli bir etkidir. Başkaları üzerinde bırakılan ilk izlenimde doğru seçilmiş iyi giyimin büyük etkisi vardır. Başkaları tarafından kabul görmek, benimsenmek ve onlar arasında bir statü sağlamak bireyler için büyük önem taşır. Sosyal ve kişisel kimliği tanımlamak, geliştirmek ve ifade etmek amacıyla giysileri kullanmak, tü-

ketici davranışlarında ortak bir konudur. Bireyler, toplumda kabul edilebilmek, iyi giyindiklerini kanıtlamak, modaya uymak, günümüzün yaygın söylemiyle "trendi yakalamak" için sürekli tüketime yönelmektedir. Tüketim ekonomisinin de bunda önemli bir payı vardır.

Bireyleri giysi satın almaya yönlendiren en önemli etken kullanım ihtiyacı mıdır, yoksa topluma uyuma davranışı ya da topluma farklı ve özgün olduğunu kanıtlama ihtiyacı mıdır? sorusuna yanıt ararken karşımıza moda kavramı çıkmaktadır. Moda hayranlıktan doğan bir taklitten çok, rekabeti körükleyen bir taklittir. Toplumdaki alt tabakalar üst tabakalara benzemek için bu toplu eylemi oluştururken, üst tabakalar da alttakilerin kendilerine benzemesini engellemek amacıyla yeni farklılaşma biçimleri arar-

lar. Modayı izleyen birey, bir yandan kendisini başkalarından farklı ve özgün olarak algılayarak, bir yandan da kendisi gibi davranan büyük çoğunluk tarafından onaylandığı izlenimi içindedir. Kitlelerin modayı takibi, satılan ürünlerin bir karaktere sahip olduğu, kişiyi güzelleştirecek, saygınlık verecek, mutlu edecek büyüğü sahip olduğu düşüncesiyle bir bağımlılık haline gelerek sürekli tüketim körüklenir. Modada herkes her şeyden haberdar olmayı, son modayı, gündemi, elbisele-ri, nesnelere yıldan yıla, aydan aya, mevsimden mevsime takip etmeyi yeniden çevrimlemeyi görev bilmelidir. Kişi bunu yapmazsa, tüketim toplumunun gerçek bir vatandaşı olamaz. Tüketim ve moda birbirinin tamamlayıcısı olarak görünür. Moda, önce vitrinlerde, sonra tüketicinin üzerinde tüketimin somutlaşmış halidir. Moda sistemin ortak paydasıdır. Çünkü Baudrillard'a göre, kendisi eskimeyen bir kavram olan modanın temsil ettiği her şey eskimeye ve yok olmaya mahkumdur. Değişen yalnızca biçimlerdir. Yaz modası, kış modası, bahar modası şeklinde sürüp gidecektir. Çünkü sistem bundan böyle değişmezliğini ilan etmiştir. Ancak bu sistemde her şey tüketime ya da yok edilmeye mahkumdur. Sistem, üretmeyen topluma tüketebilmesi için bir eliyle para verirken diğer eliyle tüketime zorlayarak onları geri almaktadır. Bireyler sürekli olarak tüketmekte ve bireyselliklerini gerçekleştirebilmek amacıyla modayı izlemektedirler. Bunları, toplumsal olarak kabul edilebilmek, yani iyi giyindiklerini kanıtlamak ve daha popüler olmak için yapmaktadırlar. Bununla birlikte, yığınsal olarak üretilen tüketim eşyaları ve moda, yapay-sahte bir bireysellik, artık "tüketim eşyası haline getiril-

len bir özne-insan" ve bir "imaj" yaratmakta kullanılmaktadır. Birçok insan her yıl giysi alışverişine önemli miktarda para harcamaktadır. Böylesi çılgın bir tüketim kültürü ekonomik faktörün yanı sıra doğal kaynakları yavaş yavaş yok olmakta olan dünyamızda tekstil israfını da beraberinde getirmekte ve doğal hayatı olumsuz etkilemektedir. Oysaki geçmişte kullanılmış eski kadın çoraplarından paspaslar örülür, eski parça kumaşlardan kilim dokutulur, eski çarşaf ve havlular ev temizliğinde toz bezi olarak değerlendirilirdi. Ayakkabılar eskidiğinde bugünkü gibi yenisi satın alınmaz, köseleden pençe yaptırılır ve kullanmaya devam edilirdi. Eskiyen giysilerin düğme, çit çit ya da fermuarları çıkarılarak yeni dikilecek olan giysilerde kullanılırdı. O yıllarda hazır giyim yaygın olmadığı için giysiler evde dikilir, artan kumaşlar eskiyen giysilerde yama yapmak için kullanılırdı. Çocuklara dikilen

giysilerin etek, kol ve paça boyları uzun süre giymesi amacıyla biraz fazla dikiş payı bırakılarak katlanır, çocuğun boyu uzadıkça etek, kol ya da paça boyları uzatılırdı. Günümüzde moda kavramının belirgin hale gelmesiyle ihtiyaç dışı giysi ve ayakkabı satın alınmakta ve kullanım ömrü tamamlanmadan atılmakta ya da ihtiyacı olan bireylerle paylaşılmaktadır. Kaliteli, az kullanılmış veya hiç kullanılmamış giysilerin ve abiye elbise, gelinlik, nişanlı gibi tek kullanım değeri olan giysilerin satış ya da başış yoluyla elden çıkarılması, bu ürünlere ikinci hatta üçüncü defa yeniden kullanımına fırsat yaratılması hem sosyo-ekonomik bakımdan zayıf olan kişilere destek olmak hem de giysi israfı ile mücadele açısından çok önemli bir uygulama olmaktadır. Ayrıca tasarruf yapabilmek için tüketicilerin hoşuna giden, kaliteli ve uygun fiyatlı giyim ürünlerini satın almaları, altı aylık ömre sahip olan moda ürünler yerine her zaman kullanabilecekleri klasik giysileri tercih etmeleri, indirimde olan ancak ihtiyaç dışı olan elbise, ayakkabı, çanta, manto, palto vb. ürünleri satın almamak, kuru temizleme gerektiren yünü ve ipekli giysiler yerine makinada yıkanabilir, dayanıklı, buruşmayan, pamuklu ve sentetik giysileri tercih etmek kuru temizleme maliyetini ortadan kaldırmak adına tüketicilerin yararına sayılabilecek öneriler arasında yer almaktadır.

Kaynak: <https://tuketici.gtb.gov.tr/kurumsal-haberler/turkiye-israf-rapor>

TÜRKİYE'NİN IRAK VE SURİYE İLE GÜVENLİK İLİŞKİLERİ

1. GİRİŞ

2001 yılında Amerika'da gerçekleştirilen ikiz kuleler saldırısının ardından dünya düzeninde birtakım değişiklikler yaşanmıştır. Özellikle Amerika'nın 2003 yılında Irak'ı işgal etmesinin ardından ülkedeki dengeler alt üst olmuştur. Değişen yeni yapı ile birlikte Orta Doğu'da söz sahibi olmak isteyen dış güçlerin bölgesel ve küresel rekabetleri hem Irak'ın hem de diğer bölge ülkelerinin dış politikalarını etkilediği görülmüştür. Amerika'nın Irak'ı işgalinin ardından tüm Ortadoğu'yu etkileyen hususları şu şekilde sıralayabiliriz;

- Arap ülkelerinde başlayan halk isyanları,
- DAEŞ, El Kaide gibi terör örgütlerinin bölgede hareket alanı bulması,
- Bölgesel rekabette etnik ve mezhepsel çatışmaların etkili olması.

Yukarıdaki hususlar göz önünde bulundurulduğunda Irak ve Suriye'nin, Türkiye'nin güvenliğini yakından ilgilendirdiği, Ortadoğu politikasını belirlemesine direk etkisi olduğu görülmektedir.

2. Türkiye – Irak ilişkileri:

Türkiye ile Irak'ın geçmişe yönelik ilişkisi incelendiğinde, Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı sonrasında Arap ülkeleriyle ikili ilişkilerini geliştirmeye başladığı görülmektedir. Türkiye ile ilişkilerini geliştirmek isteyen Irak Kralı Faysal ve Başbakan Nuri Said Temmuz 1931 yılında Türkiye'yi ziyaret etmişlerdir. İki ülke arasında bu ziyaret sonrasında oluşan olumlu ilişki sonrasında 1937 yılında Sadabat Paketi imzalanmıştır. 1945 yılında Irak Kralı Naibi Abdullah Ankara'ya gelmiş ve ardından 29 Mart 1946'da Türk-İrak Dostluk ve İyi Komşuluk Antlaşması imzalanmıştır. İki ülke arasında 24 Şubat 1955'de Bağdat Paketi imzalanmıştır. Ancak 14 Temmuz 1958 darbesiyle birlikte ilişkiler bozulur, iki ülke savaş durumuna gelmiştir. 31 Temmuz 1958'de Türkiye'nin Irak yönetimini resmen tanımasının ardından, Türkiye'nin Arap devletleriyle ilişkilerinde önemli değişiklikler olmuştur. 1965'den sonra Türkiye ve Irak arasındaki buzlar

erimiş ve 1966 yılında Irak Başbakanı Adnan Paçacı Türkiye'yi ziyaret etmiştir. 25 Ağustos 1973'te Kerkük-Yumurtalık arasında boru hattı yapılmasına karar verilmiştir.

2.1. Türkiye- Irak Güvenlik İlişkileri:

Türkiye ve Irak arasındaki ilişkiye Güvenlik açısından bakıldığında, PKK terör örgütüyle mücadele ve ikili ekonomik bağlantılarının iki ülkenin öncelikli alanlarını oluşturduğu görülmektedir. Terör örgütü PKK'nın Irak'ta barınarak Türkiye'ye saldırılar düzenlemesi iki ülke arasındaki temel sorunların başında gelmektedir. PKK'nın saldırılarının sonucunda Türk Silahlı Kuvvetlerinin Irak topraklarında düzenlediği kara ve hava hareketleri da zaman zaman iki ülke arasında sorunlara neden olmuştur. Bu nedenle, Irak topraklarında PKK terör örgütü ile mücadele etmek amacıyla 1983 yılında Bağdat ile "Sınır Güvenliği ve İş Birliği Anlaşması" imzalanmıştır. Bu anlaşmayla birlikte TSK,

sınırdan başlayarak Irak topraklarında 10 km'ye kadar kara operasyonu yapma imkanına sahip olmuştur. TSK, Irak topraklarındaki ilk operasyonunu 1984 yılında PKK'ya karşı gerçekleştirmiştir. ABD'nin Irak'ı işgalinin ardından Türkiye – Irak politikası üç aşamadan oluşmuştur. Bu aşamalar;

1. 2003 – 2008 yılları arasında Türkiye, Irak'ta terörle mücadele amaçlı bir politika izlemiş ve Kuzey Irak'taki Kürt yönetimini tehdit olarak görmüştür.
2. 2008 – 2011 yılları arasında Türkiye, Irak'ta tüm etnik ve mezhepsel unsurlarla ilişkilerini güçlendirerek, Bağdat ve Erbil yönetimleri ile dengeli bir politika izlemiştir. Bu dengeli süreçte Ankara-Bağdat arasında gerçekleştirilen Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi kapsamında 48 mutabakat imzalanmıştır.
3. Irak'ta 2011 yılından sonra ortaya çıkan güç boşluğunu doldurmak için Türkiye ve İran'ın göstermiş olduğu çabalar neticesinde Ankara- Bağdat ilişkileri bitme noktasına gelmiştir. Özellikle Türkiye'nin Kuzey Irak Kürt yönetimi ile ikili ilişkilerini geliştirerek petrol anlaşması imzalaması Bağdat merkezi hükümet tarafından rahatsızlıkla karşılanmıştır. 2010 yılının Aralık ayından itibaren Arap dünyasında başlayan halk isyanları ve 10 Haziran 2014'de DAEŞ terör örgütünün Musul'u işgal etmesinin ardından Türkiye-İrak ilişkilerinde birçok kriz yaşanmıştır. 2015 yılında Türkiye'nin Başka'da Zelikan kampını kurması ve kamptaki askeri personel sayısını arttırması Bağdat tarafından hoş karşılanmamıştır. Ayrıca, Türkiye'nin Arap ülkelerinde gerçekleşen halk isyanlarına karşı ortaya koymuş olduğu tavır o dönemde Irak ile olan ilişkileri olumsuz etkilemiştir.

Türkiye-İrak ilişkileri; gerek Irak içerisindeki siyasi unsurlar arasında meydana gelen sorunlar nedeniyle, gerekse Suriye iç savaşı sürecinde İran'ın hayata geçirdiği politikalar sebebiyle zarar görmüştür. Ankara-Tahran arasında gerçekleşen Irak rekabeti ve DAEŞ problemi Irak ile olan ilişkideki bir diğer gerilim sebebi olmuştur. Türkiye-İrak arasındaki ilişkiyi Ankara-Bağdat ve Erbil arasındaki dengeden incelediğimizde, Irak'taki iç dengelerin Ankara-Bağdat ilişkilerine yansıtıldığı görülmektedir. 2014 yılında Irak topraklarında ilerleyen DAEŞ, ülkedeki iç dengeleri

siyasi, ekonomik ve güvenlik açısından değiştirmiştir. Sünni Arap ve Türkmenlerin yaşadığı coğrafyanın hemen hemen tamamı terör örgütü tarafından işgal edilmiştir. Bağdat'ın Başka'daki Türk askerlerine, Türkiye'nin Kürt yönetimi ile yaptığı petrol anlaşmasına ve bazı Sünni Arap siyasetçileriyle kurduğu ilişkilere verdiği tepkilerin 2017 yılında iç dengelerle beraber değiştiğini söylemek mümkündür.

2017 yılında Ankara- Bağdat ilişkileri açısından pek çok gelişmenin yaşandığı bir yıl olmuştur. Ankara-Bağdat arasındaki buzları eriten en önemli gelişme 25 Eylül 2017 tarihinde gerçekleştirmiş olduğu bağımsızlık referandumu olmuştur. Referandum sonrasında diplomatik ve askeri boyutta karşılıklı ziyaretlerin yapılmasının ardından Şırnak'ın Silopi İlçesi ile Habur Sınır kapısı arasındaki bölgede TSK ile Irak Ordusu arasında ortak askeri tatbikat düzenlenmiştir.

Ankara- Bağdat ilişkisi değerlendirildiğinde, ilişkiyi olumsuz etkileyen gelişmelerin genellikle Irak'taki siyasi gruplar arasındaki anlaşmazlıkların, çekişmelerin krize dönmesi olduğu görülmektedir. 2017 yılına kadar Iraklı siyasi unsurlar arasında meydana gelen birçok anlaşmazlığa Türkiye'nin de çekilmeye çalışılması ilişkilerin gerilmesinde önemli bir rol oynamıştır. İki ülke arasındaki gerilimin bölgedeki ve bölge dışındaki bazı devletlerin çıkarlarına olduğu göz ardı edilmemelidir. Ankara- Bağdat arasında yaşanan krizlerin Irak üzerindeki etkisini arttırmak isteyen ABD, Rusya, Almanya, Fransa, İngiltere, İran ve Suudi Arabistan'ın işine yaradığı görülmektedir. Kuzey Irak Kürt yönetimi de Ankara- Bağ-

dat ilişkilerindeki gerilimlerden oldukça karlı çıkarak, Ankara ile hem siyasi hem de ekonomik açıdan yakınlaşmıştır. Böylece Kürt yönetimi Türkiye ile ilişkilerini güçlendirerek Bağdat merkezi hükümeti karşısında elini kuvvetlendirmeye çalışmıştır.

2017 yılına kadar Türkiye'nin Irak'la ilgili izlemiş olduğu politikasını Bağdat dışındaki bölgelere genişletmesi, Ankara'nın Şii-Sünni ayrımı yaparak mezhepsel bir yaklaşım benimsediği yönünde bir algıya sebep olmuştur. Kuzey Irak Kürt yönetiminin bağımsızlık referandumu düzenlemesi, DAEŞ terör örgütünün Irak'ta işgal ettiği toprakların tamamını kaybetmesiyle birlikte Ankara'nın Tahran ve Moskova ile Suriye'deki iç savaşın sonlanması için yakınlaşması Irak ile ilişkiye olumlu olarak yansımıştır.

Düzelen ilişkilerin ardından geçtiğimiz ay Irak'ın yeniden inşası için Türkiye'nin 5 milyar dolar kredi kolaylığı sağlayacağı ve 50 milyar dolarlık da insani ve kalkınma projeleri için kredi vaadinde bulunduğu açıklanması iki taraf açısından da büyük önem arz etmektedir. Türkiye'nin vereceği bu kredilerin Irak'ın istikrarına önemli katkılar sağlaması Türkiye'yi direk olarak etkilemektedir. Atılan bu adımla birlikte sınır komşumuz olan Irak ile gelecekte olan ilişkiler neticesinde hem Türkiye için tehdit unsuru olan DAEŞ'in ortadan kaldırılması hem de Kuzey Irak'taki Kürt yönetiminin bağımsızlıklarını ilan etmesinin önüne geçilirken Türk iş adamları Irak'ın inşasında aktif olarak rol alabileceklerdir. Irak'ta sağlanacak refah Türkiye'ye karşı olan tehdit unsurlarını ortadan kaldıracaktır.

KOSGEB

Erkan YILMAZ
KTO-KOSGEB

2018 YILI MAKİNE TEÇHİZAT KREDİ FAİZ DESTEĞİ

Program Başvuru Tarihleri: 4 Haziran – 1 Ağustos 2018

KOSGEB İcra Komitesi'nin 23.05.2018 tarih ve 2018-13 no.lu kararı ile KOSGEB Veri Tabanına kayıtlı, imalat sanayinde faaliyet gösteren ve KOSGEB Desteklerinden yasaklı olmayan işletmelerin kullanacakları yerli ve yeni makine teçhizat alımları için uygun koşullarda finansal destek sağlanması amacıyla "2018 Yılı Makine Teçhizat Kredi Faiz Desteği Programı" hazırlanmıştır.

Bahse konu Kredi Programı;

- İşletmelerin kullanacakları kredilerde İşletme başına en fazla 300.000.- (üç yüz bin) TL'ye kadar olan faiz/kâr payı bedelinin tamamı, KOSGEB tarafından karşılanacak,
- Sıfır (0) faizli,
- İlk 6 (altı) ayı ödemesiz, kalanı üçer aylık eşit taksitler halinde ödemeli toplam 36 (otuz altı) ay vadeli, olarak uygulanacaktır. Programdan yararlanmak isteyen işletmeler KOSGEB resmi web sayfasında (kosgeb.gov.tr) bulunan KOBİ/Girişimci Giriş menüsünden girerek e-hizmetler sayfasında "2018 Yılı Makine Teçhizat Kredi Faiz Desteği Başvurusu" şeklinde arama yaparak girecekleri, kredi faiz desteği kapsamında satın alacakları makine-teçhizat alımına ilişkin başvuru formunu, belirlenen tarihler arasında doldurarak KOSGEB Müdürlüğüne başvurabileceklerdir. Sistem belirlenen sürenin sonunda; her bir işletme için Değerlendirme Tablosunda yer alan Sektör, Ölçek ve Kârlılık kriterlerinden oluşan puan üzerinden (yüksekten en düşüğe doğru) 100.000.000.-TL'lik bütçe çerçevesinde başvuru sıralaması oluşturacaktır.

İşletme başına 300.000.- (üç yüz bin) TL olan faiz/kâr payı bedelinin tamamı, KOSGEB tarafından karşılanacaktır. KOSGEB Müdürlüğü tarafından verilen onaydan sonra her bir İşletme için Yazılım Sistemi bir başvuru kodu üretecektir. İşletme, KOSGEB Müdürlüğü'nden aldığı başvuru formu ve başvuru kodu ile protokole taraf Banka şubelerinden birine kredi başvurusunda bulunacaktır. Kredi kullandırımı Banka Tarafından yapılacak olup, kredi tutarı Tedarikçi hesabına aktarılacaktır. Makine Teçhizatın işletmeye teslim edildiğinin tespiti ve periyodik kontrolü Banka tarafından yapılacaktır. Teminat sıkıntısı yaşayan işletmeler, Kredi Garanti Fonu A.Ş.'nin sunduğu kefalet hizmetlerinden yararlanabileceklerdir. Program kapsamında, aşağıda belirtilen makine teçhizat tanımı kapsamında yer alan ekipmanlar desteklenecek, bu tanımın dışında kalanlar desteklenmeyecektir. Makine: En az bir parçası, uygun çalıştırıcı, kumanda ve güç devreleri vasıtasıyla

hareket eden muhtelif parça ve gruplardan oluşan, malzemeyi işlemeye, taşımaya veya ambalajlamaya yarayan gereçler, tek başına kullanıldığında ulaşılan amacı sağlamak için tek bir bütünlük gibi çalışmak üzere düzenlenen ve kontrol edilen makineler grubu. Teçhizat: Bir makineye veya muhtelif makineler grubuna monte edilmek üzere piyasaya arz edilen ve bir makinenin fonksiyonunu değiştiren değiştirilebilir parçalar ve makine ile birlikte yeni satın alınacak makinenin işletimi için gerekli olan yazılım ve gereçler. Kullanılmış makine-teçhizat bu tanımın dışındadır. Bahse konu programda; İmalat sanayinde faaliyette bulunan işletmelerin yerli ve yeni makine teçhizat alımları desteklenmekte olup; işletmelerin 13.09.2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nun 2014/35 sayılı Yerli Mali Tebliğine uygun olarak aldıkları yerli mali belgesi ile belirlenen makine ve teçhizatlar yerli mali olarak kabul edilecektir.

2016 Yılı Makine Teçhizat Kredi Faiz Desteği Programından yararlanan işletmeler, 2018 Yılı Makine Teçhizat Kredi Faiz Desteği Programından yararlanamayacaktır.

3. Türkiye – Suriye İlişkileri:

Türkiye'nin, 910 km'lik en uzun kara sınırını paylaştığı Suriye ile ilişkileri en başından beri inşili çıkışlı olmuştur. Türkiye 1923 yılında Cumhuriyeti kurmayı başarırken, Suriye Fransız mandasına boyun eğmiş ve 1946 yılında bağımsızlıklarını ilan edene kadar Fransa'nın himayesinde yer almıştır. O dönemlerde Fransız yönetiminin İskenderun Sancağı adı altında yönettiği Hatay'ın Milletler Cemiyeti gözetiminde 1938 yılında bağımsızlığını ilan etmesinin ardından Türkiye'ye katılması, Suriye tarafından hoş karşılanmamış ve Hatay'ı yıllarca Suriye yönetiminin haritalarına dahil etmesi Türkiye ile ilişkilerini olumsuz etkilemiştir.

Türkiye ile Suriye'nin arasında yaşanan sorunlardan bir tanesi de Fırat ve Dicle Nehri havzalarını kapsayan GAP Projesi olmuştur. Bunun yanı sıra, Şam yönetiminin 1979 yılında Kürdistan İşçi Partisi (PKK) terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın topraklarına kabul etmesi de iki ülke arasındaki gerilimi artırmıştır. Terör örgütü lideri Öcalan yıllarca Suriye denetimindeki Lübnan'ın Bekaa Vadisi'nde ağırlandı, kurulan kamplarda PKK terör örgütü üyelerine eğitimler verilmiş, örgütün kongreleri gerçekleştirilmiştir.

1998 yılında Türkiye, Suriye'den çıkarılmasını istediği terör örgütü lideri için peş peşe sert açıklamalarda bulunmuş, iki ülke arasındaki ilişki savaş durumuna kadar gelmiştir. Taraflar arasındaki gerginliği yatıştırmak için dönemin Mısır lideri Hüsnü Mübarek devreye girerek arabuluculuk etmiştir. Tüm yaşanan gerginliklerin ardından Suriye terör örgütü lideri

Öcalan'ı Atina'ya göndermiştir. Öcalan'ın sınır dışı edilmesinin ardından, 20 Ekim 1998 tarihinde Adana Protokolü imzalanmış ve Türkiye-Suriye ilişkileri hızlı bir iyileşme sürecine girmiş ve iki ülke uzun yıllar dostluklarını ilerleterek birçok anlaşma imzalamıştır.

3.1. Türkiye – Suriye Güvenlik İlişkileri:

Arap coğrafyasındaki isyanların 2011 yılında Suriye'ye ulaşmasıyla birlikte hala çözüme ulaşamayan sorunlar patlak vermeye başlamıştır. Rejim karşıtlarının ayaklanması ve ordunun sert müdahalesine karşılık Türkiye Suriye'ye olağan üstü halin kaldırılmasını, Kürtlere kimlik verilmesini ve ordunun şehirlere sokulmaması tavsiyesini vermiş, fakat Beşşar Esad bu çağrılara kulak asmamıştır. 28 Nisan 2011 tarihinde özel temsilci olarak Mit Müsteşarı Hakan Fidan'ın Şam'a gitmesinin ertesi gününde ülkedeki savaştan kaçan ilk sığınmacılar Türkiye'ye ulaşmıştır.

Suriye'de yaşanan iç savaşın ekonomik ve güvenlik bağlamında maliyeti Türkiye açısından oldukça yüksek olmuştur. 2011'den beri Suriye'den göç eden milyonlarca Suriyeli Türkiye'ye sığınmıştır. Bu mültecilerin Türkiye'ye maliyeti milyarlarca dolar olmuştur. Türkiye Suriye'deki savaşa sadece mültecilere kapılarını açarak müdahil olmamıştır, aynı zamanda Suriyeli muhaliflerin kurduğu Suriye Ulusal Koalisyon Güçleri ile Özgür Suriye Ordusu'na destek vermektedir. Bu destek kapsamında 2017 yılında Türk Silahlı Kuvvetleri ile Özgür Suriye Ordusu birlikte Fırat

Kalkanı Operasyonunu başlatmış ve El Bab'ı aldıktan sonra bittiğini ilan etmiştir. 20 Ocak 2018 tarihinde sınırımızda ve bölgede güvenlik ve istikrarı sağlamak amacıyla, Afrin bölgesindeki teröristleri etkisiz hale getirmek için "Zeytin Dalı Harekatı" başlatılmış olup, operasyona başarılı bir şekilde devam edilmektedir. Türkiye'nin Suriye konusundaki temel yaklaşımı Türkiye'nin Orta Doğu'da ve Irak'ta izlemiş olduğu dış politikasıyla paralel doğrultuda ilerlemektedir. Türkiye, sınır komşularındaki istikrarsızlıkların sonlanması, iç çatışmaların yaşanmaması ve etnik ve mezhepsel grupların ayrışmamasını sağlamaya çalışmaktadır. Suriye'deki iç savaşın son bularak Türkiye'de bulunan mültecilerin hepsinin ülkelerine geri dönmesi hedeflenmektedir. Sınır komşularımızda yaşanan istikrarsızlıklar Türkiye'nin sınır güvenliğini doğrudan tehdit ettiği için bu istikrarsızlıkların ve savaşın bir an önce son bulması için elini taşın altına koymaya devam edecektir.

4. KAYNAKÇA

- <https://tr.sputniknews.com/columnists/201802161032270244-turkiye-irak-insa-kredi-abd-ab-korfez-suudi-arabistan-ikby-musul-ekonomi-etkileri-gorus/>
- <http://www.bilgesam.org/incele/5759/-turkiye-nin-guvenlik-stratejileri-cercevesinde-irak-ve-suriye/#.WsXnqNRubIV>
- <https://yasincoban.files.wordpress.com/2014/07/72.pdf>
- <http://www.aljazeera.com.tr/dosya/turkiye-suriye-iliskileri-inisler-ve-cikislar>

İHRACATA YÖNELİK DEVLET YARDIMLARI (1)

1. İHRACATA YÖNELİK DEVLET YARDIMLARI

Ekonomi Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan ihracata yönelik devlet yardımları, yurtdışına açılma sürecinde firmalarımıza her safhada destek sağlanmasını amaçlayan bütünsel bir bakış açısıyla sürdürülmektedir. Yatırım-üretim-istihdam-ihracat değer zincirinin tüm halkalarına yönelik politikalar oluşturularak Ar-Ge, inovasyon, tasarım, markalaşma ve hedef pazara giriş konularında gelişme kaydedilmektedir. Desteklerin nihai hedefi: ihracatçılarımıza yüksek teknolojlili ve katma değerli ürünler ihraç etmeye yönlendirmektir. Anılan ürünler, geleneksel ihraç ürünlerden farklı bir yapı arz ettiğinden, daha yaratıcı, daha esnek ve inovatif destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulmakta olup, Ekonomi Bakanlığı tarafından verilmekte olan desteklerin kurgulanmasında söz konusu husus göz önünde bulundurulmaktadır. Destek sistematiğinde ihracata hazırlık, pazarlama ve markalaşma olmak üzere üç olgunluk seviyesi bulunmaktadır.

A- İhracata Hazırlık Aşaması: Bu aşamada ihracatçı yeni öğrenen veya düzenli bir ihracatçı olmayan KOBİ'lerin ihracatçı ticari operasyonlarının bir parçası haline getirmeleri amacıyla ihracata aşinalık kazanmalarını sağlayacak mekanizmalar bulunmaktadır. Hazırlık aşamasında sağlanan devlet yardımı uygulamaları aşağıda yer almaktadır:

- UR-GE Desteği (2010/8 Sayılı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ)
- Pazara Giriş Belgelerinin Desteklenmesi (2014/8 Sayılı Pazara Giriş Belgelerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ)

B- Pazarlama Aşaması: Bu aşamada ihracat yapmayı öğrenmiş ve yurtdışı pazarlara ilk adımlarını atmış firmaların ihracatçı ticari operasyonlarının süregelen bir parçası haline getirmeleri amacıyla yeni pazarlar bulmalarına veya mevcut pazarlarda kalıcı hale gelmelerine yönelik destekler sağlanmaktadır. Pazarlama

aşamasında sağlanan destekler; Pazar Araştırması, Rapor ve Yurtdışı Şirket Alım, Sektörel Ticaret ve Sektörel Alım Heyetleri, E-Ticaret Sitelerine Üyelik Destekleri (2011/1 Sayılı Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ)

- Yurtdışı Birim, Marka Tescil ve Tanıtım Desteği (2010/6 Sayılı Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ)
- Türkiye Ticaret Merkezleri Desteği (2010/6 Sayılı Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ)
- Küresel Tedarik Zincirleri Yetkinlik Projeleri (2014/8 Sayılı Pazara Giriş Belgelerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ)
- İhracat Kredi Sigorta Programı Desteği ile Alıcı Kredisi Desteği (2016/8 sayılı "Türk Eximbank'ın Alıcı Kredileri Çerçevesinde Uyguladığı Faiz Oranı ile CIRR (Referans Ticari Faiz Oranları) Arasındaki Farka Tekabül Eden Faiz Gideri ve Türk Eximbank İhracat Kredi Sigortası Tazmin Desteği Hakkında Karar")
- Yurt Dışı Fuar Desteği (Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Destek-

lenmesine ilişkin 2017/4 Sayılı Karar) **C- Markalaşma Aşaması:** Bu aşamada yurt dışı pazarlarda dağıtım kanallarını oluşturan özgün tasarımları ile buldukları pazarın dinamiklerine uygun markalı ürün sunma yetkinliğine ulaşan firmalara yönelik destek mekanizmaları bulunmaktadır. Aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır:

- Marka-Turquality Desteği (2006/4 Sayılı Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Mali İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ)
- Tasarım Desteği (2008/2 Sayılı Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ Rehberin bu bölümünde, Ekonomi Bakanlığı tarafından ihracatta sağlanan devlet yardımı uygulamalarına ilişkin bilgiler yer almaktadır. Her bir yardımın amacı, kapsamı, başvuru şartları, destek unsurları ve ilgili personelin irtibat bilgileri özet olarak ifade edilmiştir.

İHRACATA HAZIRLIK AŞAMASI 1.1 ULUSLARARASI REKABETÇİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ DESTEĞİ (UR-GE DESTEĞİ)

AMAÇ: Proje ve kümelenme yaklaşımını esas alarak şirketlerin uluslararası rekabet güçlerinin geliştirilmesine yönelik yerel dinamiklerin harekete geçirilmesine olanak sağlayarak, işbirliği kuruluşlarının önderliğinde ihracat alışkanlığı edinmelerini amaçlamaktadır.

KAPSAM: UR-GE projeleri, firmaların işbirliği yaparken aynı zamanda rekabet etmeyi öğrendikleri bir destek sistemidir. Projelerde kaliteli üretim yapan, ancak ihracatçı bilmeyen veya başlangıç düzeyinde ihracat yapan firmalar ile halihazırda ihracat yapan ve pazarlarını çeşitlendirmek isteyen firmaların kümelenme mantığı çerçevesinde birlikte hareket etmeleri sağlanmaktadır.

KİMLER BAŞVURABİLİR?

Türk Ticaret Kanunu'nun 124 üncü maddesinde belirtilen sınıai ve/veya ticari

faaliyette bulunan kolektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketleri üyesi oldukları işbirliği kuruluşlarının (Türkiye İhracatçıları Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, İhracatçı Birlikleri, Ticaret ve/veya Sanayi Odaları, Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Sektör Dernekleri ve Kuruluşları, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ), Ticaret Borsaları, İşveren Sendikaları ile imalatçıların kurduğu dernek, birlik ve kooperatifler) başvuru yapabilirler.

BAŞVURU YERİ:

Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Mü-

dürlüğü KOBİ ve Kümelenme Destekleri Dairesi

UR-GE PROJELERİ DESTEK UNSURLARI

İhtiyaç analizi, istihdam, eğitim/danışmanlık, tanıtım, yurt dışı pazarlama, alım heyeti ve bireysel danışmanlık. UR-GE projelerinde ortak ihtiyaç analizi ile başlayan süreç ortak öğrenme ve ortak pazarlama faaliyetleri ile devam etmektedir. İhtiyaç analizi sürecinde, proje katılımcısı her firma birer birer taranırken, sektörlerinin durumu da değerlendirilmekte ve kümelerin ihracat yol haritaları ortaya çıkarılmaktadır. Bu sayede, KOBİ'ler ortak

bir vizyon ve ortak bir bakış açısına sahip olarak işbirliği içinde kendi hedeflerine nasıl ulaşabileceklerini öğrenmektedirler. Proje katılımcısı firmaların üretim kapasiteleri gelişimi ve yeni pazarlara açılabilmesi için ortak öğrenme ve ortak pazarlama faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. UR-GE projelerinde, katılımcı firmalar, sektörlerine özgü, rekabet güçlerini artıracak eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinden faydalanmaktadır. Proje kapsamında gerçekleştirilen yurtdışı pazarlama faaliyetleri ile kendi imkânlarıyla gidemeyecekleri pazarlara gidebilmekte, alım heyeti faaliyetleri kapsamında ise potansiyel müşterilerini üretim tesislerinde ağırlama imkânı bulmaktadır. Böylece, aynı sektörde faaliyet gösteren şirketler birlikte hareket etmeyi, ortak sorunlarına ortak çözümler üretmeyi öğrenmekte ve uluslararası platformda bölgesel güç oluşturmanın adımlarını atmaktadırlar.

UR-GE kapsamında hangi desteklerden ne kadar yararlanılabilir?

Bir UR-GE projesi süresince ihtiyaç analizi, eğitim ve/veya danışmanlık faaliyetleri için en fazla 400.000 ABD Dolarına kadar, yurt dışı pazarlama faaliyeti için faaliyet başına 150.000 ABD Dolarına kadar en fazla 10 faaliyet ve alım heyetleri için faaliyet başına 100.000 ABD Dolarına kadar en fazla 10 alım heyeti için destek sağlanmaktadır. Ayrıca, işbirliği kuruluşunun proje koordinasyonu için istihdam edeceği en fazla iki personele ait istihdam gideri %75 oranında desteklenmektedir.

UR-GE Desteği Özet Tablosu

2010/8 sayılı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ				
Destek Türü	Destek Oranı	Destek Limiti	Süre/Adet	Faydalanıcı
İhtiyaç Analizi, Tanıtım, Eğitim ve Danışmanlık	75%	400.000 \$	Proje Süresince (36 Ay)	İşbirliği Kuruluşları
Yurt Dışı Pazarlama	75%	150.000 \$ / Program	10 program	İşbirliği Kuruluşları
Alım Heyeti	75%	100.000 \$ / Program	10 program	İşbirliği Kuruluşları
İstihdam	75%	Emsal Brüt Ücret	2 kişi; Proje Süresince (36 Ay)	İşbirliği Kuruluşları
Bireysel Danışmanlık	70%	50.000 \$ / yıl	3 Yıl	Şirketler

İrtibat Bilgileri

İlgili Birim	Telefon	e-mail
İhracat Genel Müdürlüğü Kobi ve Kümelenme Destekleri Dairesi Başkanlığı	(0312) 212 9874 (0312) 204 8852 (0312) 204 8866 (0312) 204 8855	kobihr@ekonomi.gov.tr

KTO MECLİS VE MESLEK KOMİTESİ

ÜYELERİMİZİ TANIYORUZ

Musa KAYHAN

Komitesi: 2
Komitedeki Görevi: Komite üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Tahıl ve bakliyat ürünlerinin toptan-perakende ticareti
Firma İsmi: Musa Kayhan-Sena Tarım Ürünleri

DÜZELTME

Geçen ay sevhen yapılan bir hata sonucu yayınlanamayan bölümü bu ay yayımlayarak meslek komitesi üyemiz Musa Kayhan ve okuyucularımızdan özür dileriz.

Kerim CANBAZ

KOMİTESİ: 5
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Bşk. Yrd.
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Her türlü hayvan yetiştiriciliği ile toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Canbazoğlu Besicilik Nakliyat ve Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ali AYYILDIZ

KOMİTESİ: 5
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Başkanı
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Her türlü hayvan yetiştiriciliği ile toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Ayyıldız Kardeşler Hayvancılık Yem Ziraat İlaç Tarım Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Adnan ESER

KOMİTESİ: 5
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Meclis Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Her türlü hayvan yetiştiriciliği ile toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Ali Eser Hayvancılık ve Hayvan Ürünleri Nakliyat Sanayi Ticaret Limited Şirketi

İrfan ÜNLÜ

KOMİTESİ: 5
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Meclis Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Her türlü hayvan yetiştiriciliği ile toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Ünlü Hayvancılık Et ve Süt Ürünleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi

Ali KABAKULAK

KOMİTESİ: 6
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Et ve tavuk ürünleri imalatı, toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Çağtav Tavukçuluk Besicilik İşletmeleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Ahmet KILIÇARSLAN

KOMİTESİ: 6
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Bşk. Yrd.
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Et ve tavuk ürünleri imalatı, toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Kılıçarslan Et Süt Veterinerlik Gıda Tarım Ticaret Limited Şirketi

Murat ÜNLÜ

KOMİTESİ: 5
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Her türlü hayvan yetiştiriciliği ile toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Ünar Hayvancılık Petrol Tarım Süt ve Et Ürünleri İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Mehmet GÜLLÜOĞLU

KOMİTESİ: 6
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Komite Başkanı
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Et ve tavuk ürünleri imalatı, toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Güllüoğlu Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ali ÖLMEZ

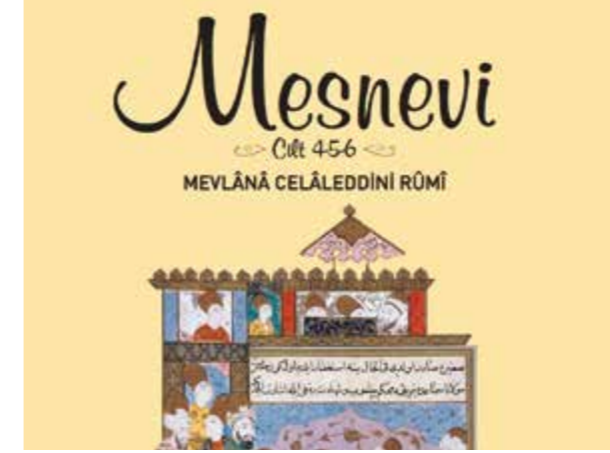
KOMİTESİ: 6
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Meclis Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Et ve tavuk ürünleri imalatı, toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: Ali Ölmez Gıda Tarım Hayvancılık Ticaret Limited Şirketi

İsmail SARAÇOĞLU

KOMİTESİ: 6
KOMİTEDEKİ GÖREVİ: Meclis Üyesi
KOMİTE FAALİYET KONUSU: Et ve tavuk ürünleri imalatı, toptan-perakende ticareti
FİRMA İSMİ: İsmail Saraçoğlu Hayvan Ürünleri Petrol ve Gıda Sanayi Ticaret Limited Şirketi

MESNEVÎ OKUMA MESNEVI READING

Koyunoğlu Müzesi Yaşayan Konya Evi'nde her Cumartesi 15:30'da mesnevî okumaları yapılmaktadır. Bu okumalara katılarak mesnevî hakkında bilgi dağarcığınızı geliştirebilirsiniz. Türkçe ve Farsça mesnevî okumalarına ise randevu alarak katılabilirsiniz.

Mesnevi readings are done every Saturday at 15.30 in Koyunoğlu Museum Living Konya House. You can broaden your knowledge on Mesnevi by joining in these reading sessions. You can also participate in reading in Turkish and in Persian by appointment.

ÇÖMLEK YAPIMI POTTERY-MAKING

Tarihle nefes alan Sille'de Çömlek Atölyesi'ni ziyaret ederek çömlek yapımının inceliklerini öğrenebilirsiniz. Tepsî, güveç ve çeşitli süs eşyalarının yapıldığı atölyede dilerse kendi çömleğinizi yapmanın hazzını yaşayabilirsiniz.

You can learn the delicacies of pottery-making by visiting the historical Pottery. If you wish, you can also make your own pots in the atelier where several trays, stewpots and other accessories are made.

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

Yüzölçümü 83.600km² olup, topraklarının %97'si çöldür. BAE, Arap/İran Körfezi ve Hint Okyanusuna kıyısı vardır. Yedi emirlik içinde coğrafya olarak en büyük olanı Abu Dhabi'dir. AD, ülke topraklarının yaklaşık %86'sını kaplamaktadır. BAE 200'e yakın adayı ihtiva etmekte olup, Abu Dhabi şehri bu adalardan biri üzerine kurulmuştur. Dubai, ülke topraklarının %5'ini oluşturmaktadır.

BAE nüfusu, yabancı ağırlıklı olarak sürekli artış göstermektedir. Nüfus 2016 yılında 9,2 milyona ulaşmıştır. Başkent Abu Dhabi'nin nüfusu 2,5 milyondur. (dünya bankası).

Dubai nüfusu 2016 yılında yaklaşık 2,7 milyon olup %91'i yabancı, %9'u (233.430 kişi) BAE vatandaşıdır (Dubai İstatistik Kurumu). Başkent Abu Dhabi nüfusunun %81'inin yabancı, %19'unun ise BAE vatandaşı olduğu tahmin edilmektedir (Abu Dhabi İstatistik Kurumu). Ancak, BAE'nin toplam nüfusunun çoğunluğunu (%80'i) ülkede ikamet izniyle çalışan yabancılar oluşturmaktadır. Ya-

Yönetim Şekli	Yedi Emirlikten meydana gelen Federasyon (monarşi)
Devlet Başkanı	Shaikh Khalifa bin Zayid Al-Nahyan (Abu Dhabi Emiri) (4 Kasım 2004'den beri)
Başbakan	Shaikh Muhammad Bin Rashid Al-Maktum (Dubai Emiri) (5 Ocak 2006'dan beri)
Temel İdari Kurumlar	Devlet Başkanlığı Federal Yüksek Konsey (7 Emir- en üst siyasi otorite) Hükümet Federal Ulusal Konsey (meclis - 40 üye) Yargı
Bağımsızlık tarihi	2 Aralık 1971 (İngiltere'den)
Başkent	Abu Dhabi
Ticaret şehri	Dubai
Resmi Dil	Arapça (İngilizce yaygın olarak kullanılmaktadır)
Yüzölçümü	83.600 km ² (%97'si çöldür)
Önemli Şehirleri	Abu Dhabi, Dubai, Sharjah, Ras al-Khaimah, Fujairah
Nüfusu (2016)	9,2 milyon (dünya bankası)
Nüfus Yapısı	%20 yerel Arap, %80'i yabancı
Din	Müslüman %96, Diğer %4 (Hristiyan, Hindu)
Konuşulan Diller	Arapça, İngilizce (ve Farsi, Hindu, Urdu)
Haftaiçi mesai saati	Pazar-Perşembe : 07.30-14.30 (kamu daireleri)
Haftasonu tatil günleri	Cuma ve Cumartesi (esnaf cumartesi açıktır.)
Ölçü Birimi	Metre, Kg

bancaların %60'ını Uzak Asya (Hindistan, Pakistan, Bangladeş, Filipinler) kökenli, %18'ini İran ve Ortadoğu ülkeleri (Lübnan, Suriye, Mısır), %5'ini de bazı batılı ülkelere (İngiliz/Britanya) çalışmaya gelenler oluşturur. Yabancı nüfus oranı sürekli artmaktadır. Küçük coğrafyası ve yerli nüfusu ile BAE, göçmen ülkesi görünümündedir.

Bu çerçevede, ülkede çalışanların %90'ı yabancısıdır. BAE'de başlıca işgücü kaynağını oluşturan uzak Asya kökenli (Hindistan, Pakistan, Bangladeş, Filipinler) göçmenler, başta inşaat olmak üzere emek yoğun sektörlerde düşük ücretler karşılığında işçi olarak çalışırken; ticaret hayatı dışındaki yerli nüfus kamu kurumlarında memur olarak istihdam edilmekte; Avrupalılar (Britanya/İngiltere) ve Lübnanlılar ise özel şirketlerde (veya kamu şirketlerinde) yönetici veya danışman kadrolarında görev alabilmektedir.

GENEL EKONOMİK DURUM

BAE, 1996 yılından bu yana Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ), 1998 yılından beri onyedinci arap ülkesinden oluşan Pan-Arab Serbest Ticaret Alanı'nın (PAFTA) ve ayrıca Arap Körfezi kıyısı bulunan 6 arap ülkesinden meydana gelen Körfez İşbirliği Konseyi'nin (KİK/GCC) üyesidir.

DIŞ TİCARET

BAE toplam dış ticaret hacmi 2015 yılında 620 milyar Dolar olup; 333 milyar dolarlık ihracat, 287 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. İhracatında hidrokarbon (petrol, petrol ürünleri ve doğalgaz) önemli yer tutmaktadır. İthalatında ise makinalar, kıymetli taşlar, ve motorlu taşıtlar önde gelen sektörlerdir.

BAE dış ticareti (petrol hariç), başta Dubai Emirliği olmak üzere, re-export ağırlıklı bir yapıya sahiptir. Çeşitli ülkelere gelen mallar, BAE üzerinden farklı pazarlara ulaştırılmaktadır. Re-eksportta en büyük

Genel Dış Ticareti (milyar Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2012	350	261	89	611
2013	379	294	85	673
2014	380	298	82	678
2015	333	287	46	620
2016*	149	207	-58	356

Kaynak: TradeMap-mirror data (2017 temmuz)

Temel Ekonomik Göstergeler

	Birim	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*
GSYİH (cari fiyatlarla)	milyar \$	399	345	325	357	386	417
Kişi Başı GSYİH (cari fiyat)	Dolar	42.943	36.060	32.988	35.236	37.068	38.852
GSYİH Büyüme Oranı (sabit fiyat)	%	4,5	3,9	2,3	2,6	3,1	3,4
Enflasyon (tüketici fiyatları ort)	%	2,3	4,0	3,2	2,7	3,0	3,1
Toplam Tasarruf/ GSYİH	%	38,3	27,7	24,7	26,8	29,2	29,9
Dış Borç/GSYİH	%	48	63	66	61	58,5	-
Toplam Kamu Borcu/ GSYİH	%	15,6	19,4	21,2	19,7	18,5	17,4
Cari İşlemler Dengesi	milyar \$	54	13	-3	0,3	2,6	3,0
Cari İşlemler Dengesi/ GSYİH	%	13,6	3,9	-0,9	0,1	0,6	0,7
Toplam Rezervi	milyar \$	78,5	94	85,4	80,7	79,5	-
Enerji ihracatı (petrol & gaz)	milyar \$	102	61,5	51	57,5	60,7	-

Kaynak: IMF (2017 aralık)

pazarı Hint Yarımadası ve Körfez ülkeleri (Irak ve İran dahil) oluşturmaktadır.

İthalat:

BAE piyasasında yabancı rekabet çok yükündür. Satılacak ürünün kalite ve fiyat açısından rekabet üstünlüğüne sahip olması önemlidir. Ayrıca, satış sonrası hizmet ve standartlara uygunluk gibi faktörlerin önemi de göz ardı edilmemelidir. Piyasada güven kaybetmiş bir marka veya firmanın bu piyasada bir daha tutunabilmesi çok zordur. İthalat yapacak firmanın, ülke içinde yerleşik ve "ticaret lisansı" ve ticaret odası üyelik sertifikası sahibi olması ve çalıştığı bir bankası olması gerekmektedir.

Gümrük Vergileri: İthalat genel olarak %5 oranında gümrük vergisine tabidir. Gümrük vergisi, ürünün CIF bedeli üzerinden tahsil edilmektedir. İthalat yasak ve kontrol altındaki ürünler listesine www.dubaicustoms.gov.ae adresinden de

erişim sağlanabilmektedir. Gümrük vergi oranlarının AB Komisyonu (http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi) adresinde yayınlamaktadır.

Standardizasyon: Gıda ürünleri ithalatında ürünün standardı, ambalajı ve ambalajı üzerinde "üretim tarihi ve son kullanım tarihinin" belirtilmiş olmasına bilhassa dikkat edilmektedir. BAE'de ürün standartlarından sorumlu kurum ESMA'dır (www.esma.gov.ae).

İthalatında önde gelen başlıca sektörler; Kıymetli taşlar/mücevherat (gtip:71), makinalar (gtip:84), elektrik ve elektronik ürünler (gtip:85), hava taşıtları (gtip:88), motorlu taşıtlar (gtip:87), petrol ürünleri (gtip:27), hazır giyim (gtip:61 & 62), demirçelik (gtip:73 & 72), plastikler (gtip:39), deniz taşıtları (gtip:89), mobilya (gtip:94), parfüm ve kozmetik (gtip:33), eczacılık ürünleridir (gtip:30).

İhracat:

İhraç edilen başlıca ürünler sektörler itibarıyla; hidrokarbon (gtip:27), mücevherat (gtip:71), metaller (gtip: 76 & 74-alüminyum ve bakır), plastikler (gtip:39), elektrik ve elektronik ürünler (gtip:85), makinalar (gtip:84) ve motorlu taşıtlardır (gtip:87). Hidrokarbon (gtip:27) ihracatının toplam ihracatı içindeki payı 2013 yılında %33 iken, 2014 yılında %28'e ve 2015 yılın-

da %15'e gerilemiştir. Petrol fiyatlarının %50'den fazla düşmesi ihracat gelirini olumsuz etkilemiştir.

Re-export:

BAE (özellikle Dubai) re-export merkezidir. Yılda yaklaşık 100 milyar dolarında komşu ve çevre ülkelere re-export işlemi yapılmaktadır.

Re-export edilen başlıca ürünler telefon cihazları, elmas, mücevherat, yolcu ve eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ile bunların aksam ve parçaları, kozmetik ve temizlik ürünleri ile hazır giyim ve ayakkabıdır. İran, Suudi Arabistan, Irak, Hindistan ve Hong Kong başta olmak üzere, çevre ülkeler (Kuveyt, Bahreyn, Mısır, Afganistan, Pakistan, Singapur) re-export yapılan pazarlardır.

Yabancı Yatırım (serbest bölgeler/sanayi bölgeleri):

BAE ekonomisi, 2008 yılında etkisini göstermeye başlayan global mali krizden ve müteakiben 2014 yılının ikinci yarısından itibaren başlayan petrol fiyatındaki düşüşten ciddi şekilde etkilenmiş olmakla birlikte, halen Körfez'in en dinamik, tüm Ortadoğu ve Afrika Bölgesinin politik ve ekonomik olarak en istikrarlı ve güvenli ülkelerinden birisidir. Batının ekonomik ve ticari sistemini benimsemiş ve uygulamaktadır. Dubai dünyanın üçüncü, bölgenin ise en önemli ticaret (re-export) merkezidir.

BAE, doğrudan yabancı sermaye yatırımlar açısından önemli fırsatlar sunabilecek

Türkiye-BAE İkili Ticareti (1.000 Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi
2007	3.240.940	470.092	3.241.410	+3.240.470
2008	7.975.400	691.202	8.666.602	+7.254.198
2009	2.898.839	667.857	3.566.696	+2.230.982
2010	3.332.885	698.421	4.031.306	+2.634.464
2011	3.706.654	1.649.456	5.356.110	+2.057.198
2012	8.174.607	3.596.545	11.771.152	+4.578.062
2013	4.965.630	5.384.468	10.350.098	-418.838
2014	4.655.710	3.253.024	7.908.734	+1.402.686
2015	4.681.255	2.008.690	6.689.945	+2.672.565
2016	5.406.993	3.701.153	9.108.146	+1.705.840
2017	9.184.210	5.669.922	14.854.132	+3.514.288

Kaynak: TÜİK

bir pazardır. Özellikle serbest bölgeleri (www.uaefreezones.com) yabancı yatırımcılara geniş imkanlar ve avantajlar sağlamaktadır. BAE'ye yapılacak yatırımlarla hem ülke pazarına yönelik hem de komşu bölge ülkelere yönelik ihracat açısından önemli bir avantaj kazanılacağı düşünülmektedir.

BAE'de ayrıca, Dubai-2021 ve Abu Dhabi-2030 Kalkınma Planlarında yabancı yatırımcıya hizmet vermek üzere (serbest bölge statüsünde) Sanayi Bölgelerinin artırılması hedeflenmektedir.

Serbest Bölgelerde Şirket Kurulması:

Ülkede uygulanan en başarılı ekonomik kalkınma ve yabancı sermaye çekme politikalarından birisi serbest bölgelerin geliştirilmesi olmuştur. S.B'lerde 50 yıl

vergi muafiyeti ve yerel ortağa ihtiyaç duymadan %100 yabancı sermayeli şirket kurma avantajı söz konusudur. Yerel sponsor görevi, serbest bölge idaresi tarafından yerine getirilmektedir.

Şirket kuruluş tescil işlemleri serbest bölge idaresinde yapılmaktadır. Serbest Bölge İdaresi, iş ile ilgili olarak yerel idare ile olan ilişkilerin koordinasyonunu sağlamaktadır. Bu işlemler; vize işlemleri, yasal ve konsolosluk işlemleri, göçmenlik işlemleri, sağlık kartlarının çıkarılması, ehliyet ve araba kaydı ve iletişim gibi konuları içerebilir. Her serbest bölgenin kuruluş izinleri, masrafları ve kira bedelleri farklıdır.

Serbest bölgede kurulu bir firma, dış piyasadan satın aldığı bir ürünü Emirlik içine satmak istemesi durumunda da, yine Emirlik içinde yerleşik bir acenta tayin etmek zorundadır. Serbest bölgeler üçüncü ülke olarak değerlendirilmektedir.

Ülke genelinde 45 serbest bölge bulunmaktadır. Bunların içinde en gelişmiş olanı ise 1985 yılında Dubai'de kurulan Jebel Ali Serbest Bölgesi'dir (http://jafza.ae/). Serbest bölgedeki sanayi yatırımlarının büyük kısmı, hafif sanayi ve son aşama montaja yöneliktir. Ayrıca birçok yabancı şirket bu serbest bölgeyi (çevre ülkelere yönelik re-export/transit sevkiyat için) ana dağıtım merkezi olarak kullanmaktadır.

Ayrıca, Abu Dhabi, Sharjah, Ras al Khaimah, Fujairah, Ajman ve Umm al-Qaiwain Emirliklerinde de aktif serbest ticaret bölgeleri bulunmaktadır. (http://www.uaefreezones.com/)

TÜRKİYE-BAE İKİLİ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Türkiye-BAE dış ticaret hacmi 2015- 2017 döneminde yükseliş trendine girmiştir. 2017 yılında 14,7 milyar dolarla rekor seviyeye ulaşmıştır.

İkili ticaret, 2014 yılı haricinde, geçmiş yıllarda Türkiye lehine fazla vermiştir. İki ülke arasındaki ticaret, Türkiye lehine fazla vermektedir. Bu durumda, BAE'den petrol ithal edilmemesi önemli etkidir.

TÜRKİYE'DEN İHRACAT:

Türkiye'nin BAE'ne sektörel bazda ihracatında; kıymetli taşlar/metaller (gtp:71), hava taşıtları aksam ve parçaları (gtp:88), petrol ürünleri (gtp:27) ile makineler ve elektrikli cihazlar (gtp: 85+84), demir çelik (gtp:72) ilk sıralarda yer almaktadır. 2017 yılı ihracatının ürün bazında ilk iki sırasını (%73'ünü) işlenmemiş altın ve mücevherat oluşturmuştur.

Türkiye'nin 2017 yılı ihracatında BAE, Almanya ve İngiltere'nin ardından 3. sırada yer almıştır.

TÜRKİYE'NİN İTHALATI:

Türkiye'nin BAE'den yaptığı 2017 yılı ithalatında işlenmemiş (külçe) altın ilk sırada (%89) almaktadır.

Türkiye'nin en çok ithalat yaptığı ülkeler sıralamasında BAE, 2017 yılında 13. sırada yer almıştır.

BAE'DEKİ TÜRK İŞ KONSEYLERİ:

İş Konseyleri, BAE'de yerleşik olarak faaliyet gösteren yabancı firmaların ve profesyonellerin, resmi kurumlarla koor-

dinasyonunu ve işbirliğini sağlamak üzere, mevzuat gereği kurulan işadamları derneği statüsündedirler. Ülkenin idari yapısına uygun olarak, Abu Dhabi ve Dubai'de ayrı ayrı kurulmuş iki Türk işadamları derneği (konseyi) mevcuttur.

Dubai Türk İş Konseyi (Turkish Business Council in Dubai & Northern Emirates): Dubai (ve kuzey emirliklerinde) faaliyet gösteren ikiyüze yakın Türk işadamı ve profesyonelin oluşturduğu Dubai Türk İş Konseyi 2005 yılı Şubat ayında Dubai Ticaret ve Sanayi Odası'nın himayesinde ve gözetiminde seçimlerini yapmış, 21 Mart 2005 tarihinde de anılan Oda'ya tescil edilerek faaliyetine başlamıştır (http://www.tbcdubai.org/).

Abu Dhabi Türk İş Konseyi (TBC in Abu Dhabi): Abu Dhabi Emirliğinde faaliyet gösteren Türk firma ve profesyonellerince 2009 yılında kurulmuştur. Abu Dhabi Ticaret Odasına tescilli olup, halen 35 üyesi bulunmaktadır (http://www.tbca-budhabi.org/).

DUBAİ-TÜRK TİCARET MERKEZİ:

Türkiye'nin 2023 yılı ihracat stratejisi hedefleri doğrultusunda, değişen rekabet koşullarına ve ihtiyaca uygun olarak ihracatın gelişmesine olanak sağlamak amacıyla hayata geçirilecek olan Türkiye Ticaret Merkezleri projesi ülkemiz adına hedeflenen ihracat rakamlarına ulaşma noktasında önemli bir misyon edinecektir. (http://ttcenter.com.tr) Türkiye Ticaret Merkezlerinin, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) öncülüğünde ve koordinasyonunda diğer ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla kurulması hedeflenmektedir.

Kaynak: <http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disliskiler/ulkeler/ulke-detay>

Türkiye'nin BAE'ne İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

Ürünler	2015	2016	2017
7108 altın (işlenmemiş)	857,247	1,618,860	5,398,816
7113 mücevherci eşyası ve aksamı	1,168,767	1,436,343	1,359,982
2710 petrol yağları	569,791	357,818	826,155
8802 helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil)	0	1,100	161,011
5702 dokunmuş halılar	65,879	69,987	69,686
7214 demir veya alaşımsız çelikten çubuklar	522,587	407,917	56,420
6802 yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar	49,247	49,022	52,006
9403 diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	39,854	42,387	37,393
8537 elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar,	27,259	40,352	36,312
7216 demir veya alaşımsız çelikten profiller	50,906	33,636	32,277
Genel Toplam	4,681,255	5,406,993	9,184,210

Türkiye'nin BAE'den İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

Ürünler	2015	2016	2017
7108 altın (işlenmemiş)	1,499,290	3,133,380	4,933,342
7601 işlenmemiş alüminyum	174,018	126,914	140,669
7113 mücevherat	92,407	82,312	123,063
3901 etilen polimerleri (ilk şekillerde)	91,260	106,489	66,041
2710 petrol yağları	97	58,862	50,521
3902 propilen (ilk şekillerde)	47,073	47,701	39,082
7207 Demir/alaşımsız çelikten yarı mamuller	32	9,095	31,471
7602 alüminyum döküntü ve hurdaları	8,541	12,639	22,223
7102 elmaslar	13,041	20,251	17,760
8481 Muslukçu, borucu eşyası (basınç düşürücüsü, termostatik valf vd)	153	2,386	9,176
Genel Toplam	2,008,690	3,701,153	5,669,922

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE MESLEKLER - 1

Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ • Doç. Dr. Hüseyin MUŞMAL

MESLEKLERİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİMİ

Meslek kelimesi, Arapça "sülûk" kökünden türetilmiş olup, "Yol, tarîk, gidiş, tarz, insanların yaşamak ve geçinmek için tuttuğu iş, tâbi olduğu sınıf" anlamlarına gelmektedir¹. Türk Dil Kurumu sözlüğünde ise "Tutulmuş yol, Bir kimsenin geçimini sağlamak için yaptığı sürekli iş, uğraş, birbirine bağlı bilimsel veya felsefi düşünceler birliği" manası verilmektedir². Terim anlamı ise "Bireyin ne iş yaptığını, geçimini nasıl sağladığını, ne kadar kazandığını, nasıl bir çevrede oturduğunu ve kimlerle ilişki kurduğunu, kişisel bazı özelliklerini ve kültür düzeyini gösteren, nispeten kişilik özelliklerine uygun iş, uğraş ve faaliyetlerden oluşan, resmen tanınmış grup ve üyelikle aidiyet özelliğinin sağlanması" manasına gelir³.

Meslekler toplumların ihtiyaçları sonucunda ortaya çıkmıştır. Bilindiği gibi insanların hayatlarını sürdürebilmesi için beslenme, barınma ve giyim gibi birtakım zaruri ihtiyaçları vardır. Bu nedenle insanlar ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla birbirleriyle ticarî ilişkiler kurmuşlar, takas etme veya parayla satın alma yoluyla ihtiyaçlarını gidermişlerdir. Buradan hareketle tarihten günümüze mesleklerin ortaya çıkış sürecini belirleyen ana unsurun, insanoğlunun ihtiyaçları olduğu ve zamanla ortaya çıkan yeni ihtiyaçların da yeni mesleklerin oluşmasını sağladığı söylenebilir.

Tarihçi İbn Haldun'a göre, insan, varlığını devam ettirebilmesi için toplu halde

yaşamak mecburiyetindedir. O'na göre, insanlar en basit ve ilkel düzeyde de olsa ihtiyaçlarını tek başlarına karşılayamazlar. Bu sebeple insanlar mal ve hizmetleri bizzat üretmek veya satın almak durumundadır⁴. İbn Haldun, iktisadî faaliyetlere böyle temel bir yer vermesinin yanında bu faaliyetin Allah'ın emri olduğuna işaret etmekte ve bu görüşünü, "Rızınızı arayınız" mealindeki ayetle (el-Ankebût 29/17) desteklemektedir. Ayrıca ona göre bu nimetlerden faydalanabilmesi için gerekli güç, kuvvet, akıl gibi imkânları insanoğluna bahşeden Allah, çiftçilik ve diğer temel zanaatlarla ilgili ana bilgi

Muhtesibin yeri

ve hünerleri de peygamberler vasıtasıyla öğretmiştir. Böylece iktisadî faaliyet bir yönüyle mukaddes bir nitelik de kazanmış olmaktadır⁵.

İbn Haldun temel geçim ve kazanç yollarını da sınıflandırmıştır. O'na göre ziraat, geçim yollarının en eskisi, en basiti ve ta-

biata uygun olanıdır. Diğer bir temel geçim yolu olan zanaat ise çiftçilikten sonra gelişmiş olup tecrübe ve bilgi birikimini gerektiren, daha çok şehir hayatına özgü mesleklerdir. İbn Haldun geçim ve kazanç yolları arasında zanaatlara, o toplumun medenî seviyesini gösteren önemli bir ölçü olarak özel bir yer vermektedir. İnsanoğlunun ilk ve temel ihtiyaçlarını karşılamada, ziraatin vazgeçilmez bir yeri varsa da bir ülkede tarım dışı sektörler ne kadar gelişir, çeşitlenir, kalite ve üretim ne kadar artarsa o beldede refah ve zenginlik de o nispette artar. İbn Haldun'a göre zanaatlar, "zaruri ihtiyaçlar" ölçüsüne göre

üçe ayrılır: İlki, insan hayatı için elzem olan terzilik, kasaplık, dokumacılık, marangozluk, demircilik vb.dir. İkincisi daha üst seviyede ihtiyaçlara cevap veren ilim, sanat ve siyasetle ilgili olan kâğıtçılık, ciltçilik, mugannilik ve şairlik gibi mesleklerdir. Zanaatların sonuncusu ise askerliktir⁶. İbn-i Haldun, ziraat ve zanaattan sonra mesleklerin üçüncü grubu olarak nitelen-

dirdiği ticareti meşru ve tâbi kazanç yolları arasında saymasına rağmen tacirlerin alım ve satımda kâr elde etmek gayesiyle hileye başvurmaları, karaborsacılık ve vurgunculuk yapmaları gibi sebeplerle ona mesafeli yaklaşmıştır⁷.

İbn Haldun mesleklerin çeşitlenmesini gelişmişliğin göstergesi saymıştır. O'na göre: Sanat çeşitleri ziyadeleştiği ölçüde, o sanatların ehli olan sanatkarlar da fazlaşır, bu suretle farklı meslekler ve iş kolları ortaya çıkar. Bu zanaatlar içinde önce insanların en çok ihtiyaç duydukları dallar, daha sonra da ihtiyaçların ve medeniyetin tekâmülüne göre diğer dallar gelişir. Meselâ yapı zanaatı, yerleşik hayatın ilk dönemlerinde başlamıştır ve zanaatların en eskisidir. Buna karşılık müzisyenlik, şarkıcılık gibi zanaatlar daha sonra, sosyal ve medenî hayatın gelişmiş olduğu bölgelerde ve şehir toplumu arasında yayılır. Bir ülkede üretim zaruri ihtiyaçları karşılamaya çok üstünde bir seviyeye ulaştığı zaman o ülkede insanların ihtiyaçları gittikçe çeşitlenir, kalite artar, buna uygun olarak da sayılamayacak derecede meslek ve zanaatlar ortaya çıkar⁸.

İbn-i Haldun'a göre "Bazı sanatlar bazı şehirlere mahsustur". O, bu durumu şu şekilde ifade eder: "Bunun sebebi şudur; aşikârdır ki şehir halkının işleri ve faaliyetleri birbirini gerektirir. Zirâ ihtiyaç duyulan lüzumlu iş gücü bazı şehirlerin halkına mahsustur. Bunlar maişetlerini bu işlerden temin ederler. Bazı sanatlar da geçim zaruretinin icabı olarak her şehirde mevcuttur. Terzilik, demircilik, marangozluk ve benzeri sanatlar ve iş kolları böyledir. Refah ve onunla ilgili adetlerin icabı olan meslekler ise sadece imaret cihetinden fazlaca gelişmiş ve refah ve hadaretten çokça pay almış şehirlerde bulunur. Züccaciye kuyumculuk, attarlık, aşçılık, bakırcılık, peksimetçilik, hamurculuk, ipek dokumacılığı ve benzeri sanatlar böyledir. Bu gibi sanatlar her şehirde değil, bazı şehirlerde mevcut olur"⁹.

İnsanoğlunun zaruri ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkan meslekler, ait olduğu toplumun yaşam biçimini yansıtır. Bu sebeple bir toplumda icra edilen mesleklerin tespiti, o toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel yapısının belirlenme-

7 Kozak, "İbn Haldun", s.4.

8 Kozak, "İbn Haldun", s. 3.

9 İbn-i Haldun, Mukaddime, C. I, (Hazırlayan: Süleyman Uludağ), İstanbul 1982, s. 415-416.

Buğday pazarı

sinde önemli rol oynamaktadır¹⁰. Tarihten Günümüze Meslekler isimli bu çalışma, yayınlanmış araştırmalardan hareketle oluşturulmuştur. Çalışma yapılırken, yeni bir görüş ortaya koymaktan ziyade, müraعات edilen kaynaklardan elde edilen bilgiler derlenmiş ve zikredilen meslek isimleri arasında özellikle öne çıkanlara yer verilmiştir.

I-EN ESKİ MESLEKLER

Dünya'da ilk mesleğin ortaya çıkışı dinî açıdan ele alınırsa, Hz. Âdem'in dünyaya gönderilmesi ile birlikte mütalaa edilebilir. Kuran-ı Kerim'de "Şüphesiz Allah aşikârdır ki şehir halkının işleri ve faaliyetleri birbirini gerektirir. Zirâ ihtiyaç duyulan lüzumlu iş gücü bazı şehirlerin halkına mahsustur. Bunlar maişetlerini bu işlerden temin ederler. Bazı sanatlar da geçim zaruretinin icabı olarak her şehirde mevcuttur. Terzilik, demircilik, marangozluk ve benzeri sanatlar ve iş kolları böyledir. Refah ve onunla ilgili adetlerin icabı olan meslekler ise sadece imaret cihetinden fazlaca gelişmiş ve refah ve hadaretten çokça pay almış şehirlerde bulunur. Züccaciye kuyumculuk, attarlık, aşçılık, bakırcılık, peksimetçilik, hamurculuk, ipek dokumacılığı ve benzeri sanatlar böyledir. Bu gibi sanatlar her şehirde değil, bazı şehirlerde mevcut olur"¹¹. İlk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem, bir insan olarak geçimini sağlamaya ve karınını doyurmaya ihtiyaç hissetmiştir. Bu nedenle, topraktan yaratılan Hz. Âdem de geçimini sağlamak için toprağa yöneldi. Dolayısıyla Hz. Âdem'i dünya üzerinde toprakla uğraşan ilk meslek erbabı ve çiftçilik yapan ilk kişi olarak zikretmek mümkündür.

Tarih öncesi dönemlerden itibaren insanoğlunun meşgul olduğu meslekler hakkında, çeşitli kaynaklardan bazı bilgiler elde edilebilmektedir. Örneğin Eski Mısırlılardan kalma duvar resimlerinde, taşların arasında tahıl ezerek un elde etmeye çalışan kadınları canlandıran sahneler bulunmaktadır¹². Yine, yaklaşık M.Ö.

10 Filiz M. Uçar, "Meslekleri ve İlgili Alanları Açısından Mecâlisü'n-Nefâis'teki Şairlerin Sosyal Hayatı", Turkish Studies, 7/1, 2012, s.1073.

11 Kur'an-ı Kerim, Âli İmrân Suresi, 3/59.

12 İllker Ansiklopedisi, Dünyayı Değiştiren Buluşlar, Milliyet Yayınları, İstanbul 1985, s. 53.

3500 yıllarında bronz çağı kalıntıları arasında ilk berber usturaları bulunmuştur. Bronz Çağı'nda saçlar geniş bir kısıcağ ya da iki hayvan kaburgası arasına sıkıştırılır, aradaki kıl tutamı bir bıçak veya ustura ile kesilirdi. İlk insanın "traş" dediği bu işlem, İskandinavya'daki Erken Bronz Çağı kazıları ile İsviçre'deki göl evlerinde, bu tür kısıcağ ya da kemiklerle ustularının çok sık bir arada bulunmasından anlaşılmıştır. Günümüzde Niğde Müzesi'nde bulunan bir obsidiyen Köşkhöyük Usturası da iki hayvan kaburgası ile beraber sergilenmektedir. Bunun yanında, Burdur Hacılar buluntuları arasında yer alan ve Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde teşhirde bulunan bir obsidiyen ustura da bilinen eski örnekler arasındadır¹³.

Eskiden beri berberler, doktorluk, eczacılık ve dişçilik görevlerini de üstlendiler. Osmanlı Devleti'nde berberler perukâr (dükkânlı) ve seyyar olmak üzere ikiye ayrılmıştır. II. Abdülhamit döneminde İstanbul'da Avrupaî tarzda yeni berber dükkânları açılınca, bunları eski tarz berberlerden ayırmak için berber ismi yerine "perukâr" denilmiştir; Cumhuriyet döneminde tekrar "berber" kelimesi kullanılmaya başlanmıştır. İstanbul'u gezen seyyahlar, berberlere genellikle kahve önlerinde, çeşme başlarında seyyar olarak rastladıklarını yazmış veya resmetmişlerdir. Perukâr ya da seyyar berberlerin sadece saç kesen ya da traş yapan kişiler olmadıkları, aynı zamanda sünnetçilik, hacamatçılık, dişçilik gibi işler de yaptıkları bilinmektedir. Bazı berberler de kelliik,

13 İler Uzel, "Anadolu'da Bulunan Kozmetik Tıp Aletleri", XI. Arkeometri Sonuçları Toplantısı, 29 Mayıs - 2 Haziran 1995, Ankara, T.C.Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, Ankara 1996, s. 25-26.

Çarşı

uyuz ve egzama gibi cilt hastalıklarına ilaç hazırlamış ve hatta bir nevi fizik tedavi ve cerrahlik yapmıştır¹⁴.

Çoban ve çobanlığın geçmişi insanlığın geçmişi kadar eskidir. Antik kaynaklarda, kutsal metinlerde ve inanışlarda çoban ve çobanlığın önemini anlatan belge ve bilgiler mevcuttur. Anadolu'nun Ana Tanrıçası olan Mater'e adanmış bir adak kabartması üzerinde yer alan çoban figürü ve yazıt, adağın tanrı Mater Melene'nin gözetiminde veya korumasında olduğunu göstermektedir. Aynı şekilde tanrıça ile zikredilen Attis bir çoban kılığındadır Çobanlarla sıklıkla anılan, çobanların ve sürülerin koruyucusu olan tanrı ise Hermes'tir¹⁵.

Eski Mısır'da Nil Nehri çevresinde tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu bilinmekte olup çiftçiliğin yanı sıra ne tür meslekler yapıldığını mezar resimlerinden öğrenmek mümkündür. Buna göre Eski Mısır'da örneğin altın işçiliği, madencilik, marangozluk, fırıncılık, çömlekçilik, taş işçiliği, heykeltıraş meslekleri de icra edilirdi. Ayrıca mumyacılar, dokumacılar, hasır ve sepetçiler, dericiler meslekleri de vardı¹⁶. Diğer taraftan Mezopotamya ekonomisinin temeli de ziraat ve hayvancılığa dayanmaktadır. Ancak nüfusun artması, köylerden kentleşmeye

14 Mine Yayla, Miyase Çağdaş, "Erkek Berberliğinde Tıraş Geleneği ve Damat Tıraş Önlüklerinin Teknik ve Süsleme Açısından İncelenmesi", Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, S. 35, Konya 2014, s. 501.

15 Cafer Özdemir, Davut Kaplan, "Çobanlık ve Çoban Gözüyle Arazi: Mikail Kaplan ve Aşağı Çamlı Köyü Örneği", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 6, S. 27, Yaz 2013, s. 443.

16 Hasan Bahar, Eskiçağ Uygarlıkları, Kömen Yayınları, Konya 2010, s.153-155.

doğru gelişmelerin yaşanması üzerine su kanalları yapılmıştır. Tapınakların varlığından hareketle yapıcılıktan söz etmek de mümkündür. Ayrıca ticaret, askerlik ve din adamlığı, çobanlık, öğretmenlik, yazıcılık Sümerler'de görülen mesleklerdendir¹⁷. İnsanların korunma ve giyinme ihtiyacından ortaya çıkan giyim ve tekstil ile ilgili mesleklerin geçmişi de oldukça eskidir. Babil ve Geç Asur kaynaklarında "dokumacı" anlamındaki sözcüğün çokça geçtiği bilinmektedir. Tarih öncesi devirlerden itibaren aletler yapmaya başlayan ve avcılıkla geçinen insanlar, daha sonraki dönemlerde bu yeteneklerini geliştirerek çeşitli meslek grupları oluşturmuşlardır. Nitekim M.Ö. 2.000'lerde ticaret amacıyla Anadolu'ya gelen Asurlu tüccarlardan kalan çivi yazılı kil tabletlerden anlaşılmaktadır ki, Anadolu halkları, bundan yaklaşık 4.000 yıl önce kurdukları şehir devletlerinde güçlü bir idarî ve meslekî yapılanma oluşturmuşlardır¹⁸. Aşağıda Eski çağlarda ve eski metinlerde adları geçen bazı meslekler belirtilecektir.

II. ESKİ ÇAĞLARDA MESLEKLER A-HİTİTLERDE MESLEKLER:

Anadolu'da kurulmuş önemli medeniyetlerden birisi olan Hititlerde devletin ekonomisi, ülkenin şartları gereği tarıma dayalı idi. Her ne kadar bölge ekolojisi üzerine yeterince çalışma yapılmadıysa da yazılı ve arkeolojik kaynaklar, yabanî ve evcil bitki ve hayvan yaşamı konusunda net bilgiler vermektedir¹⁹.

17 Bahar, Eskiçağ, s. 70, 71, 73,75, 89.

18 Uçar, "Meslekler", s.1074-1075.

19 J.G. Macqueen, Hititler ve Hitit Çağında Anadolu (Çev: Esra Davutoğlu), Arkadaş Yayınevi, İstanbul 1999. s.82 vd.

Hitit Devleti'nin ekonomisi, ülkenin çoğ raftı şartları gereği tarıma dayalı idi. Sıradan vatandaşın gündelik yaşamı da toprağın işlenmesi üzerine konumlanmıştır. Metinlerden isimleri tespit edildiği üzere öncelikle, arpa, buğday gibi hububatlar ve bir takım baklagiller yetiştirilmekteydi. Tarımın yanında ikinci bir işkolu olarak hayvancılık yapılmıştır. Hayvancılık tarım alanına yardımcı olduğu gibi süt, et, deri ve yün üretimi için de gerekliydi. Döneme ait en önemli kaynak grubu olan Hitit çivi yazılı metinlerden, o dönemlerde arıcılığın da yaygın olduğu anlaşılmaktadır. Toprağın işlenmesinden sorumlu olan çiftçiler dışında Hitit toplumunda çeşitli zanaatları icra eden insanlar da vardı. Kaynaklarda Doktorların, yapıcılarının, marangozların, taş işçilerinin, çömlekçilerin, ayakkabıcıların, terzilerin, çırpıcıların, meyhanecilerin, balıkçıların, aşçıların, kapıcıların, bekçilerin varlığına ilişkin kanıtlar vardır²⁰. Hitit çivi yazılı belgelerde az da olsa hakkında bilgi sahibi olduğumuz mesleklerden biri de dokumacıdır. Dokumacıların üretime katkıları dolayısıyla Hitit ekonomik sisteminde önemli bir yer işgal ettikleri tahmin edilmektedir²¹. Hititlerde birçok yerleşmeden günümüze ulaşan çok sayıdaki dokuma tezgâhının mevcudiyetinden anlaşılacağı gibi, yün eğirme ve dokuma evlerde yapılmaktadır. Ayrıca her kasaba ve köyde terziler ve deri işçileri de mevcut olmalı, ancak bu mesleklerin durumuna ilişkin kesin kanıt bulmak zordur. Kültepe'deki bir odada bulunan ve tahminen "döven" gibi aletlerde kullanılmak üzere depolanan bol miktarda işlenmiş obsidyen, eski endüstrilerin de bu dönemde varlığını sürdürdüğünü göstermektedir²². Çivi yazılı tabletler ve papirüslerden anlaşıldığına göre, Eskiçağ halkları söz konusu olduğunda bunlar tıp ilmi büyü ve ritüellerden ayrı düşünülmemektedir. Büyü insanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahip olmakla beraber, Hitit yaşamında yeri oldukça önemlidir. Doğum ve doğurganlık konusunda da büyü'nün ve ritüellerin önemi bir kat daha artmaktadır. Bu bağ-

20 Fatma Sevinç, "Hititlerin Anadolu'da Kurdukları Ekonomik ve Sosyal Sistem", SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Isparta 2008, s. 17-22.

21 Turgut Yiğit, Hititçe Çivi Yazılı Metinlerde Dokumacılar, Tarih İncelemeleri Dergisi, XVII, Nu: 2, İzmir 2002, s. 79-84.

22 Macqueen, Hitit, s.110.

lamda Anadolu'da gebelik konusu tıbbi uygulamalardan daha çok, ritüellerin söz konusu olduğu bir durumdur. Bunların yanında Hitit insanı ilaç kullanmayı da biliyor, doğuma yardımcı olmak için de "doğum sandalyeleri" kullanıyordu²³. Hitit metinlerinde rastlanılan bir başka meslek ise dericiliktir. Hitit çivi yazılı metinlerde deri işiyle uğraşan kişilerden bahsedilmektedir. Dericiler, deriyi kullanılabilir hale getirip onu işlemenin yanı sıra alım satımını da yapıyorlardı. Usta-çırak ilişkisi ile kuşaktan kuşağa aktarılan bu mesleğin sarayda da saray görevlileri tarafından sürdürüldüğü anlaşılmaktadır. Hitit kanun tabletlerinde "Eğer bir kimse bir zanaatçıyı ya da bir çömlekçiyi, bir demirciyi, bir marangozu, bir dericiyi, bir keçeciye, bir dokumacıyı satın alırsa on şekel gümüş versin." denilmektedir²⁴. Bu kanun maddesinde adları sayılan zanaatçıların satın alınmasında biçilen değerlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bir başka kanun maddesinde de benzer bir içerik karşımıza çıkmaktadır. "Eğer bir kimse oğlunu eğitilmek üzere ya marangoz, ya demirci, ya dokumacı, ya derici, ya da keçeci olarak verirse, eğitim için 6 şekel gümüş ödesin. Eğer eğitici onu iyi eğitirse (usta yaparsa) ona bir kişi versin"²⁵.

B- BABİLLERDE MESLEKLER

Mezopotamya uygarlıklarından olan Babil uygarlığının en önemli eseri ve sembolü olan 282 maddeden oluşan Hammurabi Kanunları, döneme ait eldeki en eski yazılı kanunlardandır. M.Ö. 1750-1700 yılları arasında 43 yıl hüküm sürmüş olan kral Hammurabi tarafından yapılmıştır. O, Babil Krallığının altıncı ve en büyük kralıdır. Hammurabi tek tek bütün komşu şehirleri zapt ederek büyük bir imparatorluk kurmuştur. Hammurabi Kanunları hem daha önce yapılmış olan kanunların ve örf adet hukukunun bir derlemesiyle hem de zamanın yeni çıkan ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulmuş- tur²⁶.

23 Şeyma, Ay, "Hitit Metinlerinde Geçen Gebelik Konusuna Kısa Bir Bakış", Tarih Okulu, S.XII, Ocak-Nisan 2012, s. 41, 47.

24 Yiğit, Hititçe, s. 211-219.

25 Yiğit, Hititçe, s. 212.

26 Elif Genca, Eski Mezopotamya'da Hukuk Hareketleri ve Düzenlemeler (Sümer, Babil ve Eski İsrail Hukuku), İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Yüksek Lisans Programı, İstanbul 2009, s. 29.

Çömlekler

Kralın emirlerini halka bildirmek için dikili taş üzerine yazdırılan bu yazılı metinler bize dönemin toplumsal yaşamı hakkında da bilgiler verir. Bu kanunlarda toplumda yer alan grupların uyması gereken kurallar ve uymadıkları takdirde karşılaşılabilecek cezalar maddeler halinde belirtilmiştir. Bu metinlere bakarak eski çağlarda Mezopotamya ve çevresine hangi mesleklerin yapıldığıyla ilgili çıkarımlarda bulunulabilir²⁷. "Hammurabi Kanunları" olarak adlandırılan tabletler, Susa Tapınağı'nın yıkıntıları arasında bulunarak Louvre Müzesi'nde koruma altına alınmıştır. Kanun metninde özellikle ön plana çıkan maddeler; "...Adaletin yerine getirilmesi için işlenen suçlar (1-5), Mülke karşı işlenen suçlar (6-25), Arazi ve ev (26-60-4), Ticaret ve alışveriş (107-126), Evlilik-Aile Mülkiyeti (127-194), Taarruz ve Kısas (195-214), Meslek Adamlarına Ait Suçlar (215-240), Fiyatlar ve Ücretler (241-277), Köle Hakları (278-282)..." şeklinde sınıflandırılabilir. Bunlar arasında meslek adamlarına ait bölüm incelendiğinde, hekimlik, inşaatçılık, berberlik, gemicilik, tarla işçiliği, çobanlık, gündelikçilik, çömlekçilik terzilik, ipçilik, hâkimlik, veterinerlik, çiftçilik, askerlik, tüccarlık, simsarlık, bahçıvanlık gibi çeşitli meslekleri görmek mümkündür²⁸.

27 Ebru Mandacı, "Eski Mezopotamya'da Tıp", History Studies, Volume 5 Issue 5, September 2013, s. 108.

28 Genca, Eski Mezopotamya'da Hukuk Hareketleri, s. 29 vd; Mebrure Tosun, "Hammurabi'nin Toprak Kanunları", AÜDTCFD, C. 21, S. 3, 4, Ankara 1963, s. 127-141; Hande Duymuş Florioti, Gözde Demirci, "Çivi Yazılı Kanun Metinlerinde İlginç Bir Suç Tespit ve Cezalandırma Yöntemi: Suya Atılma", AÜDTCF Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi, C. 32, S. 54, Ankara 2013, s.31; Haklar ve Özgür-

Hammurabi Kanunlarında ismi geçen bazı mesleklerle ilgili aşağıdaki örnekler verilebilir:

"Bir doktor operatör bıçağı ile derin bir yarık açarsa ve onu tedavi ederse ya da bir operatör bıçağı ile (gözün üstünde) bir tümörü açarsa ve gözü kurtarırsa on şekel alır".

"Eğer bir doktor kırık bir kemiği ya da insanların hastalıklı kısımlarını iyileştirirse hastalar ona nakit olarak beş şekel verirler". "Bir veteriner cerrah bir eşek ya da bir öküz üzerinde ciddi bir ameliyat yapar ve tedavi ederse ücret olarak sahibi cerraha bir şekelin 1/6'sını öder".

"Bir veteriner cerrah, bir eşek ya da bir öküz üzerinde ciddi bir ameliyat yapar ve onu öldürürse sahibine değerinin ¼'ünü öder".

"Ustasının bilgisi olmaksızın bir berber satılmayan bir kölenin üzerindeki kölelik işaretini silerse bu berberin elleri kesilir". "Her hangi bir kişi bir berberini aldatır ve köle işaretini satılık olmayan köle işaretiyle değiştirirse öldürülür ve evi yakılır. Berber "Onu kasıtlı olarak işaretlemem" diye yemin ederse suçlanmaz".

"Bir inşaatçı bir bina inşa eder ve binayı tamamlarsa her bir sar'lık yüzey için iki şekel ona ücret verir"²⁹.

lükler Antolojisi, Siyasal, Sosyal ve Ekonomik Hak ve Özgürlük Bildirgeleri, Uluslararası Sözleşmeler, Manifestolar, Felsefi Yazılar Ve Diğer Dokümanlar, (Editör: Prof. Dr. Coşkun Can Aktan Derleyen, Çeviren ve Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Coşkun Can Aktan Yrd. Doç. Dr. İstiklal Yaşar Vural, Av. Tülay Aktan), Ankara 2003, s. 38.

29 Genca, Eski Mezopotamya'da Hukuk Hareketleri, s. 34-35; Aktan, "Hammurabi Kanunları", s.55; Haklar ve Özgürlükler Antolojisi, s. 52-56.

TÜRKİYE'NİN İLK YERLİ İŞBİRLİKÇİ ROBOTU KONYA'DAN!

Buluş Sahibi: Fatih IRIM (Bilgisayar Mühendisi) ve Safa ALKAN (Makine Mühendisi)

01.10.2017 tarihinde itibaren 1512 - TÜBİTAK Girişimcilik Aşamalı Destek Programı kapsamında Konya Teknokent Teknoloji Geliştirme Hizmetleri A.Ş. bünyesinde Ar-Ge çalışmalarına başlayan ROBUT Teknoloji'nin kurucuları Fatih IRIM (Bilgisayar Mühendisi) ve Safa ALKAN (Makine Mühendisi) alanlarında uzman iki mühendis olup bir taraftan ARMOBOT üzerindeki çalışmalarına devam ederken, diğer taraftan da farklı endüstriyel robotlar üzerinde Ar-Ge çalışmaları yapmaktadırlar. Yakın zamanda ticarileştirmeyi hedefledikleri farklı robotik sistemler üzerinde mühendislik çalışmalarına devam eden ortaklar, Robotik teknolojinin ve bu teknolojinin alt modülleri olan mekanik, elektronik, kontrol ve yazılım modüllerinin yerleştirilmesinin ülkemiz sanayisinin dışa bağımlılığının azaltılması ve teknoloji alanında ithal eden değil ihraç eden pozisyonuna ulaşması için büyük önem arz ettiğine inanmaktadır. Ayrıca, yerli teknoloji firmalarının, giriş eşiği henüz düşük ve katma değeri yüksek olan İşbirlikçi Robot sektörü ve ilgili diğer sektörlerle bugün üretici olarak girmesi, ülkemizin uluslararası platformlarda bu teknoloji alanlarında söz sahibi olmasını mümkün kılacağı görüşündeler. ...

Dünya'nın hızla Endüstri 4.0'a geçiş yaptığı ve hatta Endüstri 5.0 kavramının da konuşulmaya başlandığı günümüzde, gelişen teknolojiyle beraber üretim tesislerinin yeniden revizyonu ve gelişen teknolojilere uyum sağlaması ihtiyacı doğmuştur. Bu bağlamda, tüm dünyada üretim tesisleri, verimliliğin maksimum seviyede olduğu, "dijitalleşme" ve "etkileşim" odaklı "Akıllı Fabrikalara" dönüşmektedir.

Bu dönüşüm sürecinde, üretim tesislerinde kullanılan mevcut endüstriyel robotların yanısıra, Akıllı Fabrika konseptine uygun, insanlarla aynı ortamda ve onlarla işbirliği halinde çalışabilecek, kolay programlanabilen, hafif robotlara yönelik bir ihtiyaç doğmuştur. Bu alanda yapılan çalışmalar, Collaborative Robot (İşbirlikçi Robot) olarak adlandırılan düşük maliyetli yeni bir endüstriyel robot-kol türünü ortaya çıkarmış ve bu robot kollar dünya genelinde farklı sektörlerdeki üretim tesislerinde kullanılmaya başlanmıştır. Dünya genelinde bu alanda yaşanan gelişmelere paralel olarak, ülkemizin Endüstri 4.0 sürecine katılımının hızlanması ve bu kapsamda sanayimizin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için henüz dünyada bile yeni gelişen işbirlikçi endüstriyel robotların yerli olarak üretiminin önemine

inanılan iki mühendis tarafından Konya'da kurulmuş olan ROBUT Teknoloji Ltd. Şti. 2017 yılı başından itibaren TÜBİTAK tarafından da desteklenerek Türkiye'nin ilk İşbirlikçi Robotunu üretmek üzere çalışmalara başlamıştır. Aradan geçen yaklaşık 1 senenin sonunda ise, ARMOBOT ismini verdikleri yerli işbirlikçi robotun ilk prototipini tamamlamış ve testlerini de başarı ile gerçekleştirmişlerdir.

ARMOBOT 6 eksenli, toplam ağırlığı sadece 5,5 kg olan ve insanlarla aynı ortamda ve onlarla birlikte çalışabilen bir işbirlikçi robottur. Bilinen endüstriyel robotlardan en önemli farkı kolay taşınabilmesi ve kolay programlanabilmesi sayesinde aynı gün içinde dahi farklı görevlerde kullanılabilir. Örneğin, ARMOBOT'u sabah CNC beslemede kullanan bir fabrika öğleden sonra paketleme bandında kullanılabilir. Böylece, ARMOBOT esnek üretim süreçlerine kolaylıkla uyum sağlar.

Tasarımı, üretimi ve yazılımı tamamen yerli olan ARMOBOT, herhangi bir sektörle sınırlı olmaksızın, insanın çalışabildiği her ortamda çalışabilir ve insan kolunun yaptığı her işi rahatlıkla yapabilir.

2018 yılı sonu itibarıyla tüm üretim süreçleri tamamlanması planlanan ARMOBOT'un 2019 yılı itibarıyla ticarileştirilmesi planlanmaktadır. Halen ROBUT Teknoloji mühendisleri tarafından çalışmalarına devam edilen ARMOBOT aynı zamanda halen birçok fabrikada test edilmekte ve farklı sektörlerde tanıtılmaktadır. Bugüne kadar alınan olumlu geri dönüşler ise ARMOBOT'un başarılı bir şekilde ticarileşeceğini ve farklı sektörlerden talep göreceğini göstermektedir.

BAYIR DIAMOND
HOTEL & CONVENTION CENTER
KONYA

**Eşsiz Lezzetleri, Bay ve Bayanlar için ayrı
2500 m² SPA Merkezi, Olağanüstü Konaklama,
Kongre, Toplantı ve Organizasyon Deneyimi ile
Hizmetinizdeyiz.**

DÜNYADAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

Tekstil ve tekstil malzemeleri KAZAKİSTAN

201800106-- Alım

Kayıt Tarihi: 17.05.2018

Firma Adı: AQ textile Ltd

Adres:010000, Astana, Kazakistan 6, Barayev str., 15,,

Yetkili Kişi: Mr. Toleuzhan Arinov / General Director
Tel: +7.701.714 9445; Faks:+7.701.914 8980 ;
e-mail: ; web:

Kazakistan Uluslararası Ticaret ve Sanayi Odası tarafından, AQ textile Ltd. isimli Kazak Şirketinin Türkiye'den her ay düzenli olarak 500-600 kilo çok kaliteli (penye kalitesinde) lıkralı, %100 pamuklu kumaş almak istediği bildirilmiştir. Şirketin e-posta adresi bildirilmediğinden, e-posta iletişimi Kazakistan Uluslararası Ticaret ve Sanayi Odası'ndan İbragim Bekkaliyev (i.bekkaliyev@palata.kz) vasıtasıyla sağlanabilir.

Elektriksel makineler, düzenekler, donanımlar ve tüketim malzemeleri TUNUS

201800107-- Alım

Kayıt Tarihi: 23.05.2018

Firma Adı: NADAS

Adres:112 Av. Louis Braille 2eme étage cité Elkhadra 1003 Tunis, ,

Yetkili Kişi: Hichem HERGLI

Tel: +216.71.805 175; Faks:+216.71.805 175 ;
e-mail: h.hergli@nadas-group.com ; web:

T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği tarafından, NADAS adlı Tunus firmasının ülkemizden LED aydınlatma ilan panosu (NGP: 85312020007) ithal etmek istediği bildirilmiştir.

UKRAYNA

201800097-- Satım

Kayıt Tarihi: 08.05.2018

Firma Adı: TPH FOOD Group

Adres:Stolichnoe Highway, 100 Kiev, Ukraine,

03045, ,

Yetkili Kişi: Alexander KAIPETSKIY / Export Manager

Tel: ..; Faks:.. ; e-mail: export2@tph-food.com ;
web: www.tph-food.com

Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından, süt ve et ürünlerinin üretimi, işlenmesi ve satışı alanında faaliyet gösteren ve ayrıca HORECA sektörü (yiyecek ve içecek sektöründe hizmet veren kuruluşlar) için ürünler üreten TPH FOOD Group Şirketler Grubunun yeni pazarlara girmeyi planladığı ve ürünlerinin ülkemizdeki satışı için ithalatçılar, dağıtıcılar aradığı bildirilmiştir.

Ahşap, ahşap ürünler, mantar ürünleri, sepetçilik malzemeleri ve hasır işleri ADİGEY CUMHURİYETİ

201800108-- Satım

Kayıt Tarihi: 23.05.2018

Firma Adı: RAMAZAN BRANTOV

Adres:385001, Republik Adygeya, Maikop, Ul. Promishlennaya 8, ,

Yetkili Kişi: Ramazan Brantov

Tel: +7.8772.52-72-03; Faks:.. ; e-mail: romabrانت@mail.ru ; web:

Meşe, dişbudak, kayın gibi sert ağaç türleri ile çam, köknar, ladin gibi yumuşak türde ahşap ürünleri üreticisi olan firmanın, ürünleri için Türkiye'de ortaklar aradığı bildirilmiştir. Firma ve ürünlerinin anlatıldığı belgeyi incelemek için lütfen tıklayınız.

Kimyasal maddeler, kimyasal ürünler ve yapay elyaflar İRAN

201800110-- Satım

Kayıt Tarihi: 24.05.2018

Firma Adı: GOLDEN FIBER

Adres:Qaem maqam farahani, Hafte tir Sqr, Tehran, ,

Yetkili Kişi: Frahsad Arzhangı / Manager director

Tel: +98.21.88844072; Faks:+98.21.88844072 ;
e-mail: cml@goldenfiber.com.tr ; web: www.

goldenfiber.com.tr

Firmanın, cazip fiyatlarla çok kaliteli kostik soda ve polyester ihraç etmek istediği bildirilmiştir.

Kauçuk, plastik ve pelikülfilm ürünler İSVİÇRE

201800104-- Satım

Kayıt Tarihi: 17.05.2018

Firma Adı: PANTERA GROUP

Adres:35 rue de Rive 1260 Nyon, Switzerland Case Postale 1257, ,

Yetkili Kişi: Alesya Belova

Tel: ..; Faks:.. ; e-mail: abelova@panteragroup.ch ;
web: www.panteratrading.com

İsviçre merkezli bir ticari Şirketler Grubu olan PANTERA GROUP'un; Türkiye'deki inşaat firmaları için demir (steel reinforcement bars) ve taşıt lastiği, kauçuk oyuncaklar, lastik bant, kablo ve ayakkabı gibi kauçuk ürünler ve tükenmez kalem, gıda kapları vb. şeffaf plastik ürünler üreticileri için hammaddeler (polystyrene / rubber) tedarik etmek istediği bildirilmiştir.

Tarım, bahçevanlık, avcılık ve ilgili ürünler UKRAYNA

201800111-- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 25.05.2018

Firma Adı: SHAMPAR LLC

Adres:4 Avtotransportna St., Kyiv Ukraine, 02088, ,

Yetkili Kişi: O. Gribachov / Director
Tel: +380.44.567-05-88; Faks:+380.44.567-05-88 ;
e-mail: shampar@ukr.net ; web:

Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından, 4 hektarlık bir arazi üzerinde yer alan eski bir yem tesisinin satılmak istendiği bildirilmiştir. Arazi üzerinde arzeyen, trafo 630 kw, depo №1 - 81x18x6 m, depo № 2 - 60x18x6 m, granül yem satış yeri 42x18x9,7 m, garaj - 30x12x4,2 m, yem satış yeri - 30x15x12 m, kazan dairesi - 20x12x4 m, trafo merkezi için öncül - 8x6x3 m, 30 tonluk tartım - 13x6x4 m, geçit - 3,5x5,5x3,5x2,8 m, depo - 30x12x3 m, itfaiye - 15x15x4 m, barnak - 6x6x3

m, iki katlı ofis binası - 18x9x3 m, kantin 23h12h3, 5 m kantin, bakım ve temizlik odası 23x6x2,8 m, su kulesi - 50 m3, 2 adet yangın su deposu bulunduğu belirtilmiştir. Polonya sınırına 20 km, demiryolu hattına 300 m, otoyola 200 m uzaklıkta olup, besiciliğinin sürekli geliştirildiği Volyn bölgesinde bulunan arazi ve tesisler için değişik alternatiflerin sunulduğu orijinal belgedeki

Ormanlık ve tomruk endüstrisi ürünleri NİKARAGUA

201800098-- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 16.05.2018

Firma Adı: PRONICARAGUA - Investment Promotion Agency

Adres:Km. 6.5 Carretera a Masaya, 4to piso Edificio COBIRSA II, Managua, Nicaragua, ,

Yetkili Kişi:

Tel: +505.2252.7690; Faks:.. ; e-mail: info@pronicaragua.gob.ni ; web: www.pronicaragua.gob.ni

TOBB Washington Temsilciliğimizden alınan bir yazıda; Nikaragua Yatırım Promosyon Ajansının bir yetkilisinin Temsilciliğimizi ziyaret ettiği, Nikaragua'ya yatırım yapmakla ilgilenen Türk şirketlerine ulaşmaya çalıştıklarını ifade ettiği bildirilmiştir. Yazıda, Nikaragua'daki iş imkânları ile ilgili bilgi almak ve bu ülkedeki yatırım imkânlarını öğrenmek isteyen firmalarımızın, Nikaragua Yatırım Ajansı yetkilileri ile bağlantıya geçerek o ülkenin yatırım imkânları ile ilgili detaylı bilgi alabilecekleri belirtilmiştir. Ajansın, bu ülkeye iş ziyaretleri yapmak isteyenleri ilgili yetkililer ve firma temsilcileri ile iletişime geçirecekleri, yerel ortakların belirlenmesine, devlet daireleri ile gerçekleştirecek işlemlerde prosedürleri kolaylaştırmaya yardımcı olacakları belirtilmiştir. Nikaragua devleti tarafından ön hedef olarak belirlenen sektörlerin; Tıbbi Cihazlar, Oto Yan Sanayi, Ayakkabı, Tekstil ve Hazır Giyim, Ormanlık, Besin İşleme, Hizmetler, Dış Tedarik ve Ortak Hizmet Merkezleri olduğu belirtilmiştir. Nikaragua Yatırım Promosyon Ajansının konuya ilişkin belgesini incelemek için lütfen tıklayınız.

Tekstil ve tekstil malzemeleri NİKARAGUA

201800100-- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 16.05.2018

Firma Adı: PRONICARAGUA - Investment Promotion Agency

Adres:Km. 6.5 Carretera a Masaya, 4to piso Edificio COBIRSA II, Managua, Nicaragua, ,

Yetkili Kişi:

Tel: +505.2252.7690; Faks:.. ; e-mail: info@pronicaragua.gob.ni ; web: www.pronicaragua.gob.ni

TOBB Washington Temsilciliğimizden alınan bir yazıda; Nikaragua Yatırım Promosyon Ajansının bir yetkilisinin Temsilciliğimizi ziyaret ettiği, Nikaragua'ya yatırım yapmakla ilgilenen Türk şirketlerine ulaşmaya çalıştıklarını ifade ettiği bildirilmiştir. Yazıda, Nikaragua'daki iş imkânları ile ilgili bilgi almak ve bu ülkedeki yatırım imkânlarını öğrenmek isteyen firmalarımızın, Nikaragua Yatırım Ajansı yetkilileri ile bağlantıya geçerek o ülkenin yatırım imkânları ile ilgili detaylı bilgi alabilecekleri belirtilmiştir. Ajansın, bu ülkeye iş ziyaretleri yapmak isteyenleri ilgili yetkililer ve firma temsilcileri ile iletişime geçirecekleri, yerel ortakların belirlenmesine, devlet daireleri ile gerçekleştirecek işlemlerde prosedürleri kolaylaştırmaya yardımcı olacakları belirtilmiştir. Nikaragua devleti tarafından ön hedef olarak belirlenen sektörlerin; Tıbbi Cihazlar, Oto Yan Sanayi, Ayakkabı, Tekstil ve Hazır Giyim, Ormanlık, Besin İşleme, Hizmetler, Dış Tedarik ve Ortak Hizmet Merkezleri olduğu belirtilmiştir. Nikaragua Yatırım Promosyon Ajansının konuya ilişkin belgesini incelemek için lütfen tıklayınız.

SİRBİSTAN

201800113-- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 25.05.2018

Firma Adı: Karan Co.

Adres:TNT BUSINESS CONSULTING doo. Vlakjoviceva 28, 11 000 Belgrade, ,

Yetkili Kişi: Dušan Triundić / legal adviser

Tel: +381.1140. 39 2551; Faks:.. ; e-mail: d.triundic@bvcom.net ; web:

25 yıldan uzun bir süredir Sırbistan ve bölgesel pazarda moda kumaş ticareti yapan Karan Co. adlı şirketin danışmanlığını yapan TNT Business Consulting doo.; Danışanı Karan Co. Şirketinin, moda kumaş üretimi yapan Türk şirketleriyle tek dağıtıcılık (exclusive distribution), ortak girişim (joint venture company) vb. işbirliği yapmak istediğini bildirmiştir. Danışman Şirket, Karan Co. Şirketinin

yerel pazara (Sırbistan ve eski YU bölgesi) yönelik stratejik yabancı ortak bulmak istediğini ve işbirliği olanaklarını tartışmak için Türk şirketleri (moda kumaşlar üreticisi) aradığını belirtmiştir. Yazıda ayrıca, Sırbistan'ın, yüksek potansiyelli insan sermayesi ve dünya pazarının % 15'ine gümrüksüz erişim gibi önemli güçlerle Orta ve Doğu Avrupa'nın önde gelen yatırım merkezlerinden biri olduğu belirtilmiş ve bazı ilginç yerel iş potansiyellerinin de; eğitilmiş ve pahalı olmayan işgücü, vergi sistemi (% 15 gelir vergisi), farklı ülkelerle, özellikle Rusya ile aralarındaki serbest ticaret anlaşmaları olarak vurgulanmıştır. Karan Co. Şirketinin ürünleri hakkında ayrıntılı bilginin sunulduğu İngilizce pdf dosyasını incelemek için lütfen

Motorlu taşıt, römork ve araç parçaları Emlakçılık hizmetleri UKRAYNA

201800112-- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 25.05.2018

Firma Adı: SHAMPAR LLC

Adres:4 Avtotransportna St., Kyiv Ukraine, 02088, ,

Yetkili Kişi: O. Gribachov / Director

Tel: +380.44.567-05-88; Faks:+380.44.567-05-88 ;
e-mail: shampar@ukr.net ; web:

Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından, 4 hektarlık bir arazi üzerinde yer alan eski bir yem tesisinin satılmak istendiği bildirilmiştir. Arazi üzerinde arzeyen, trafo 630 kw, depo №1 - 81x18x6 m, depo № 2 - 60x18x6 m, granül yem satış yeri 42x18x9,7 m, garaj - 30x12x4,2 m, yem satış yeri - 30x15x12 m, kazan dairesi - 20x12x4 m, trafo merkezi için öncül - 8x6x3 m, 30 tonluk tartım - 13x6x4 m, geçit - 3,5x5,5x3,5x2,8 m, depo - 30x12x3 m, itfaiye - 15x15x4 m, barnak - 6x6x3 m, iki katlı ofis binası - 18x9x3 m, kantin 23h12h3, 5 m kantin, bakım ve temizlik odası 23x6x2,8 m, su kulesi - 50 m3, 2 adet yangın su deposu bulunduğu belirtilmiştir. Polonya sınırına 20 km, demiryolu hattına 300 m, otoyola 200 m uzaklıkta olup, besiciliğinin sürekli geliştirildiği Volyn bölgesinde bulunan arazi ve tesisler için değişik alternatiflerin sunulduğu orijinal belgede.

Hakan KARAGÖZ

KTO-Ekonomik Araştırmalar ve Proje Uzmanı

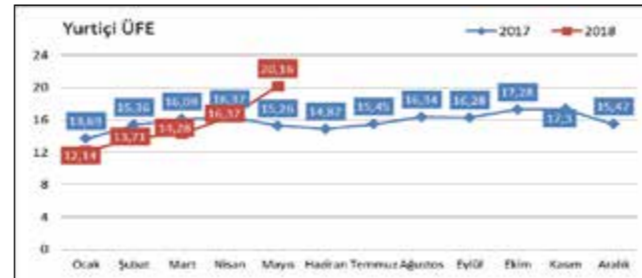
ENFLASYON

Mayıs ayında TÜFE, aylık %1,62 arttı.

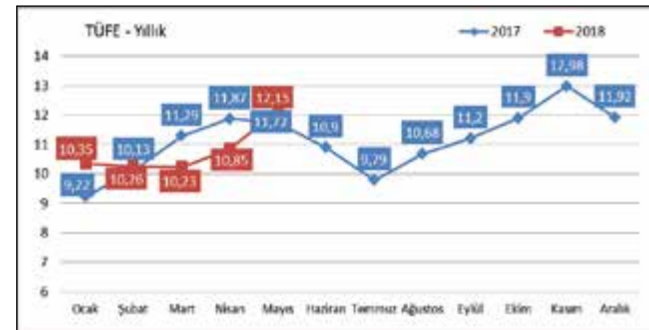
2018 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,62, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,39, bir önceki yılın aynı ayına göre %12,15 ve on iki aylık ortalamalara göre %11,10 artış gerçekleşti.

Yurt İçi ÜFE, aylık %2,60 arttı.

2018 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %3,79, bir önceki yılın Aralık ayına göre %12,12, bir önceki yılın aynı ayına göre %20,16 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,80 artış gösterdi.

En Fazla Artan			En Az Artan		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Kok ve rafine petrol ürünleri	12,16	1	Tütün ürünleri	0,00
2	Basım ve kayıt hizmetleri	8,01	2	Temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları	0,01
3	Ana metaller	4,66	3	İçecekler	0,79

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan			En Fazla Azalan		
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Havuç	41,98	1	Sivri biber	-34,39
2	Kuru soğan	35,14	2	Taze fasulye	-19,43
3	Patates	34,65	3	Domates	-13,78

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

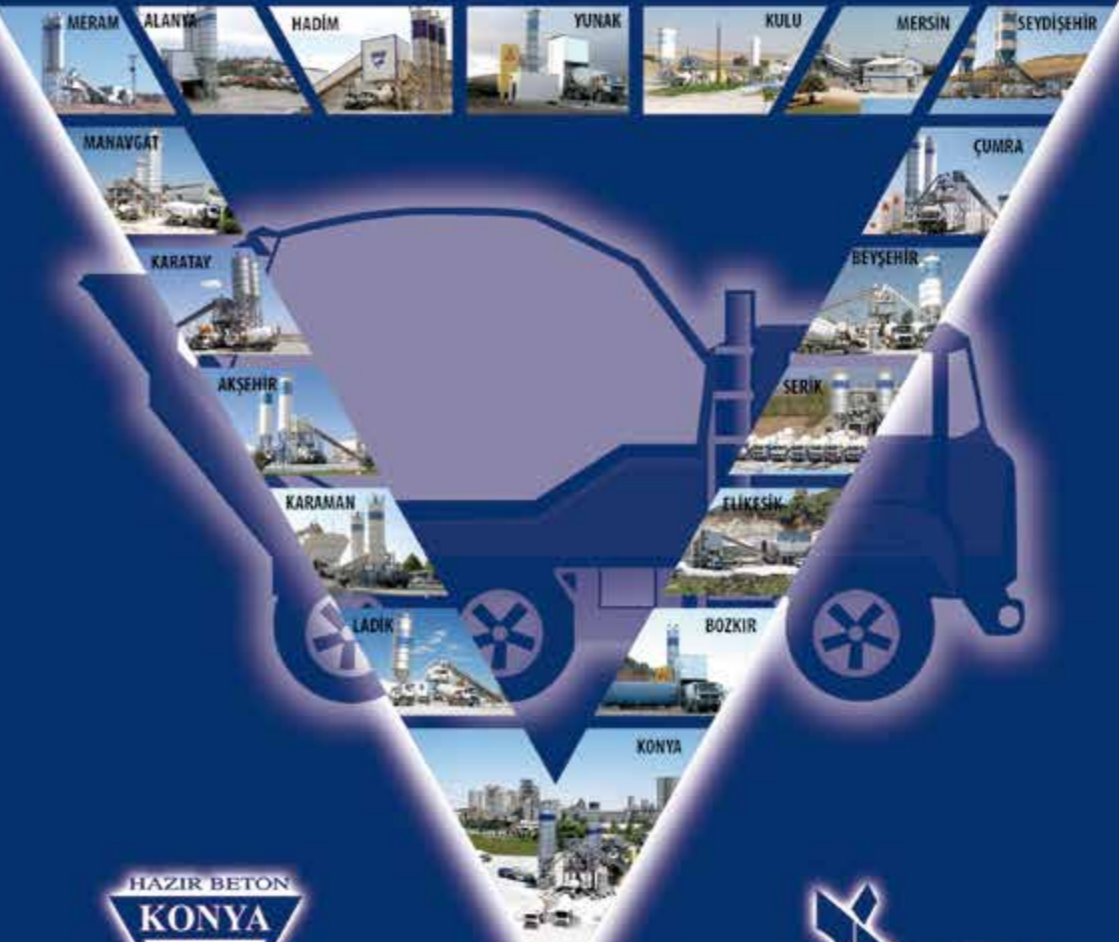
Şubat 2018 döneminde işsizlik oranı %10,6

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2018 yılı Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 546 bin kişi azalarak 3 milyon 354 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 2 puanlık azalış ile %10,6 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 2,3 puanlık azalış ile %12,5 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 4,3 puanlık azalış ile %19 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 2 puanlık azalış ile %10,9 olarak gerçekleşti.

İşgücüne katılma oranı ise %52,2.

İşgücü 2018 yılı Şubat döneminde 31 milyon 520 bin kişi, istihdam oranı ise %46,6 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,5, kadınlarda ise %33,3 oldu.

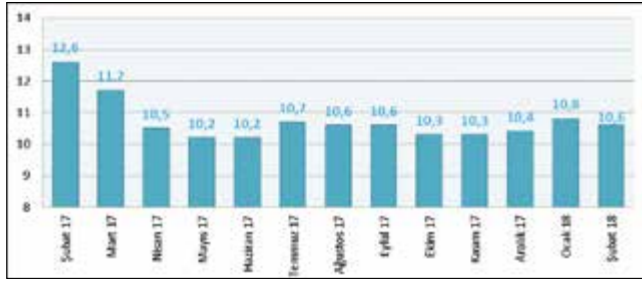
HAZIR BETON KONYA

"Temel Sigortanız"

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

DIŞ TİCARET

Nisan ayında ihracat %7,8, ithalat %15,6 arttı.

İhracat 2018 yılı Nisan ayında, 2017 yılının aynı ayına göre %7,8 artarak 13 milyar 869 milyon dolar, ithalat %15,6 artarak 20 milyar 554 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Nisan ayında dış ticaret açığı %35,6 artarak 6 milyar 685 milyon dolara yükseldi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2017 Nisan ayında %72,3 iken, 2018 Nisan ayında %67,5'e geriledi.

Avrupa Birliği'ne ihracat %22 arttı.

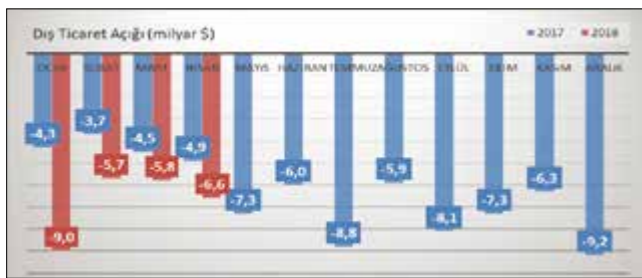
Avrupa Birliği'ne (AB-28) yapılan ihracat, 2017 yılının aynı ayına göre %22 artarak 7 milyar 28 milyon dolar olarak gerçekleşti. AB'nin ihracattaki payı 2017 Nisan ayında %44,8 iken, 2018 Nisan ayında %50,7 oldu.

En çok ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2018 Nisan ayında 1 milyar 366 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 852 milyon dolar ile İngiltere, 784 milyon dolar ile İtalya ve 690 milyon dolar ile Fransa takip etti.

İthalatta ilk sırayı Almanya aldı.

Almanya'dan yapılan ithalat, 2018 yılı Nisan ayında 1 milyar 978 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 891 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 779 milyon dolar ile Çin ve 1 milyar 85 milyon dolar ile ABD izledi.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2017 yılı Nisan ayında 3 milyar TL açık veren bütçe, 2018 yılı Nisan ayında 2,8 milyar TL açık vermiştir.

• 2017 yılı Nisan ayında 267 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2018 yılı Nisan ayında 356 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

• Bütçe gelirleri bir önceki yıla göre %21,8 artarak 64,6 milyar TL olmuştur.

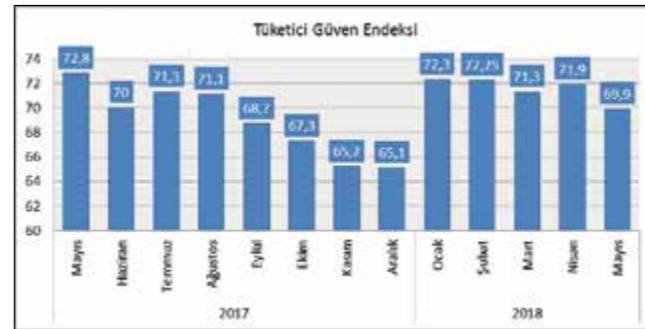
• Bütçe giderleri ise %20,3 artarak 67,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2018 Nisan ayında tüketici güveni arttı.

Tüketici güven endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya göre %2,8 oranında azaldı; Nisan ayında 71,9 olan endeks Mayıs ayında 69,9 oldu. Tüketici Güven endeksindeki azalış; hane maddi durum, genel ekonomik durum, işsiz sayısı ve tasarruf etme ihtimali beklentileri değerlendirmelerinin iyileştiğini göstermektedir.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2018 Nisan ayında sanayi üretimi yıllık %6,2 arttı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2018 yılı Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre;

- madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %10,1,
- imalat sanayi sektörü endeksi %6,3
- elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %3,8 arttı.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2018 Mayıs ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,6 puan artarak %77,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

DÖNEMSEL GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH) %7,4 arttı.

Gayrisafi yurtiçi hasıla tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100), 2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %7,4 arttı. Üretim yöntemiyle gayrisafi yurtiçi hasıla tahmini, 2018 yılının birinci çeyreğinde cari fiyatlarla %21,9 artarak 792 milyar 691 milyon TL oldu. 2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; tarım sektörü toplam katma değeri %4,6, sanayi sektörü %8,8, inşaat sektörü %6,9 arttı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise %10 arttı.

CARİ AÇIK

Cari açık, Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre 1,7 milyar \$ artarak 5,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda yıllık bazda cari açık ise 57 milyar \$ olarak gerçekleşti.

Cari açığın artmasında; dış ticaret açığı ve birincil gelir dengesi açığının artması etkili olmuştur.

FINANSAL YATIRIM ARAÇLARI

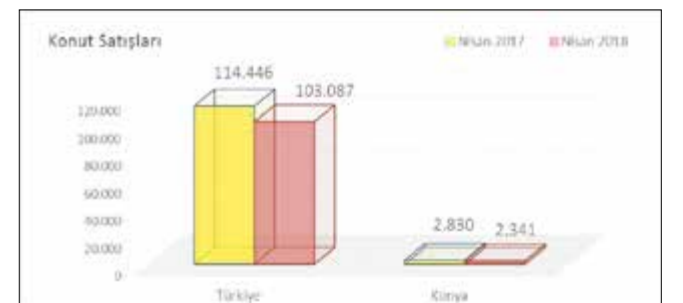
2018 Mayıs ayında finansal yatırımlar araçları arasında en yüksek getiriye %7,51'lik getiri oranı ise Amerikan Doları'nda gerçekleşti. TÜFE ile indirildiğinde ise külçe altın %5,06 ve Euro %3,40 oranında yatırımcısına kazandırırken; mevduat faizi (brüt) %0,62, DİBS %4,60 ve BİST 100 endeksi %8,99 oranında yatırımcısına kaybettirdi.

KONUT SATIŞLARI

Türkiye'de 2018 Nisan ayında 103.087 konut satıldı.

Türkiye genelinde konut satışları 2018 Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %9,9 oranında azalarak 103.087 oldu. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %35,6 oranında azalış göstererek 27.912 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %27,1 olarak gerçekleşti.

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Haziran 2018

Perakende Güven Endeksi

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

İnşaat Sektörü Güven Endeksi

İstihdam İzleme Bülteni (Şubat 2018)

Dış Ticaret Bülteni (Nisan 2018)

*Endeksi olumlu etkileyen hareketler yeşil, olumsuz etkileyenler kırmızı ile gösterilmiştir.
**Konya Ticaret Odası, her ay perakende sektöründen 300, hizmetler sektöründen 300 ve inşaat sektöründen 200 firmayla yüz yüze anketler yapmaktadır. Endeksler, anketlerden elde edilen veriler analiz edilerek hesaplanmaktadır.

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
www.kto.org.tr

tepav

www.tepav.org.tr

KONYA PERAKENDE
GÜVEN ENDEKSİKONYA PERAKENDE
GÜVENİ GEÇEN AYA
KIYASLA ARTIŞ GÖSTERDİ

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Mayıs 2018'de geçen yıla kıyasla sınırlı bir azalış gösterirken, geçen aya kıyasla arttı. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergeleri Nisan 2018'e göre artış gösterdi. Konya perakende sektörü, Mayıs 2018'de Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

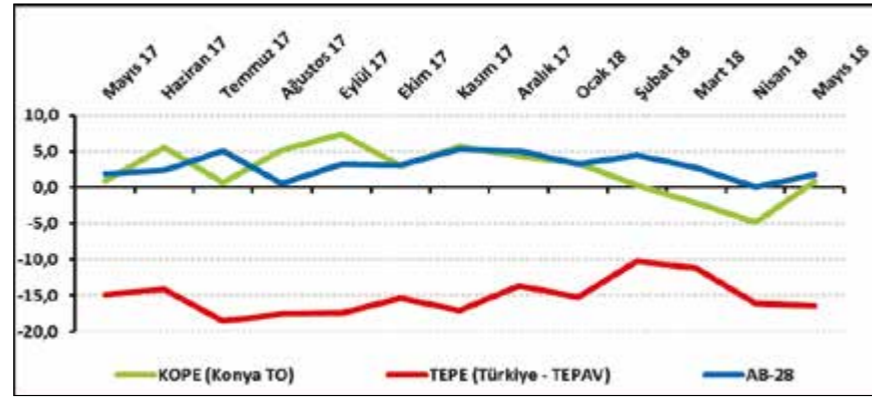
Konya'da perakende güveni geçen aya kıyasla arttı:

Mayıs 2018'de TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -16,4 puan değerini alırken, KOPE 0,7 puan değerini aldı. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 0,2 puan, TEPE 1,5 puan azaldı. KOPE geçen aya göre 5,5 puan artarken, TEPE ise 0,3 puan azalış gösterdi. Konya perakendesi, Türkiye genelinden daha iyi; AB-28'den daha kötü performans gösterdi. KOPE değerinin geçen aya kıyasla artmasında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki artış etkili oldu.

Konyalı perakendecilerin satış beklentileri Türkiye genelinden daha yüksek:

Mayıs 2018'de Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 35'i önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 25 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 40 olarak belirlendi. Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mayıs 2017'ye göre 9,2 puan azalırken, Nisan 2018'e göre 4,6 puan arttı. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Mayıs 2018'de Türkiye genelinden daha iyi; AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mayıs 2017 - Mayıs 2018)

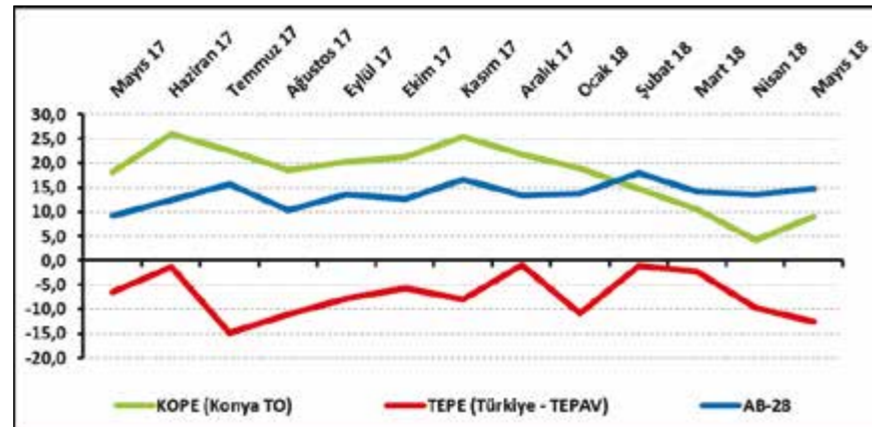

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	0,5	-1,6	-3,7	-1,7	-2,4	-1,9	-1,1	2,6	-1,0	0,0	-4,4	-6,8
2017	-9,0	-4,0	-0,4	-1,7	0,9	5,5	0,6	5,2	7,5	3,1	5,6	4,3
2018	3,3	0,3	-2,1	-4,8	0,7							

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Mayıs 2017 - Mayıs 2018)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	15,9	15,1	6,8	17,8	10,0	14,4	7,3	20,6	12,7	15,3	9,0	6,0
2017	6,0	15,7	13,5	13,9	18,1	25,9	22,6	18,6	20,3	21,3	25,3	21,9
2018	19,0	14,7	10,6	4,3	8,9							

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı arttı:

Mayıs 2018'de işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 3,8 puan artarak -17,6 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 4,2 puan arttı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mayıs 2018'de yüzde 20,3 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 35,7 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 44'ü

ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Mayıs ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre daha olumlu olduğu görüldü.

Perakende güveni mayıs ayında da en çok "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektöründe arttı:

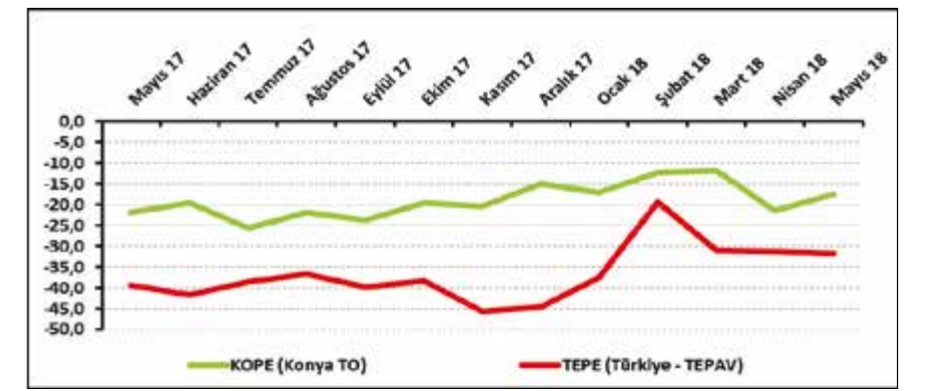
Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında mayıs

ayında geçen yılın aynı dönemine göre "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" ve "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" sektörlerinde perakende güveni artarken, "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "motorlu taşıtlar", "tektstil, hazır giyim ve ayakkabı" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerinde perakende güveni azaldı. "Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" ve "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" sektörlerindeki değişim ortalamasının üzerinde gerçekleşti. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü mayıs ayında da perakende güveninde en fazla düşüşü sergileyen sektör oldu.

Konya perakendesinde sipariş ve satış beklentileri geçen yıla kıyasla azaldı:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Mayıs 2018'de "geçtiğimiz 3 ayda işle-

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Mayıs 2017 - Mayıs 2018)

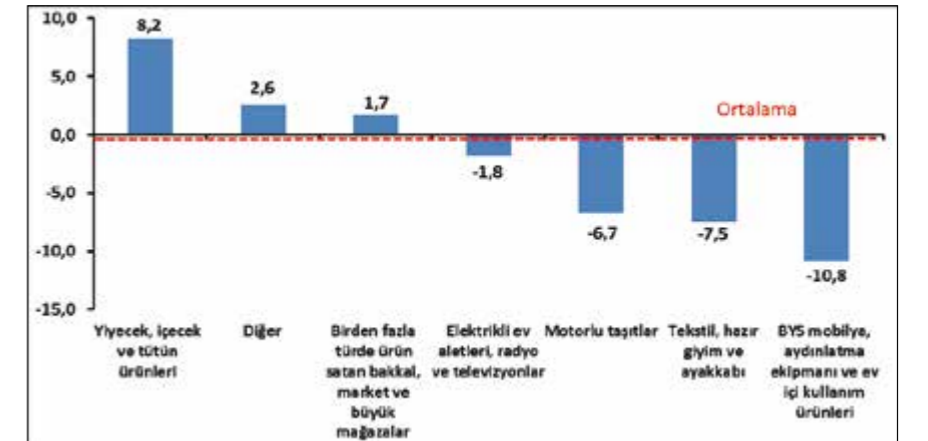

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	-30,4	-28,3	-35,6	-31,5	-34,2	-34,1	-31,0	-29,5	-34,2	-28,6	-34,5	-45,2
2017	-43,8	-46,7	-39,9	-34,6	-21,8	-19,6	-25,6	-22,0	-23,9	-19,7	-20,5	-15,0
2018	-17,1	-12,3	-11,9	-21,4	-17,6							

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE'nin Mayıs 2018'de bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

rin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri" ve "geçen yıla göre işlerin durumu" göstergelerinde Konya'nın Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde "geçen yıla göre işlerin durumu" göstergesi hem Mayıs 2017'ye hem de Nisan 2018'e göre artarken; "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş beklentisi" göstergesi azaldı. "Önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri Mayıs 2017'ye göre azalış, Nisan 2018'e göre artış gösterirken; "önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisi" göstergesi ise ters seyir izledi. "Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" göstergesinde aylık işlerin durumu göstergesinde aylık bazda artış, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" göstergesinde ise yıllık bazda azalış yaşandı.

Perakende güveninde Türkiye, AB-28 ve Euro Bölgesi'nin gerisinde kaldı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine Finlandiya'nın mayıs ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Finlandiya'yı; Makedonya, Slovakya ve Malta takip etti. İtalya, Estonya ve Slovenya ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Euro Bölgesi'nde perakende güveni geçen yıla göre artarken, AB-28'de azaldı. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine göre daha kötü performans sergiledi.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 05/2017	KOPE (Konya) 04/2018	KOPE (Konya) 05/2018	Bir önceki aya göre değişim 05/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2018	TEPE (Türkiye) 05/2018
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-16,7	-25,0	-16,7	8,3	0,0	-50,1
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	1,3	6,3	10,0	3,7	8,7	13,4
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	14,1	-6,1	-9,9	-3,8	-24,0	-21,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	18,1	4,3	8,9	4,6	-9,2	-12,5
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	7,0	10,9	8,7	-2,2	1,7	0,6
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	31,4	27,4	27,4	0,0	-4,0	49,2
İşlerinizin geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-21,8	-21,4	-17,6	3,8	4,2	-31,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	7,7	-2,0	1,0	3,0	-6,7	2,2

* Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir. Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları*(Mayıs 2017'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 2018	Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 2018
Finlandiya	24,8	19,1	Karadağ	2,4	16,1
Makedonya Cumhuriyeti	15,1	13,7	Portekiz	1,4	2,6
Slovakya	12,0	26,5	Bulgaristan	1,2	17,6
Malta	11,6	9,6	Polonya	0,7	5,0
Hırvatistan	8,4	17,8	Fransa	0,5	-4,9
Avusturya	7,1	-9,5	Euro Bölgesi-19	0,4	0,7
Çek Cumhuriyeti	6,4	23,9	AB-28	-0,1	1,8
İsveç	6,0	16,3	İspanya	-1,3	8,8
Almanya	5,3	-2,3	Türkiye	-1,5	-16,4
Litvanya	5,2	7,5	Romanya	-2,1	9,6
Yunanistan	4,9	6,4	Belçika	-2,5	-9,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	2,9	9,6	Hollanda	-2,9	6,4
Macaristan	2,9	7,6	İngiltere	-3,7	0,2
Danimarka	2,8	5,7	Slovenya	-5,8	5,6
Letonya	2,7	8,4	Estonya	-6,4	7,7
Sırbistan	2,5	16,3	İtalya	-10,1	4,3

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜNÜN FİYAT BEKLENTİSİ DÜŞTÜ

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yılın aynı ayına göre düştü. Önümüzdeki 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi Nisan 2018'e ve Mayıs 2017'ye göre düştü. Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki dönemde hizmetlere olan talep beklentisi, Türkiye genelinden daha yüksek bir değer aldı. Önümüzdeki 3 ayda çalışan sayısı beklentisinde ve fiyat beklentisinde geçen aya göre düşüş gözlemlendi.

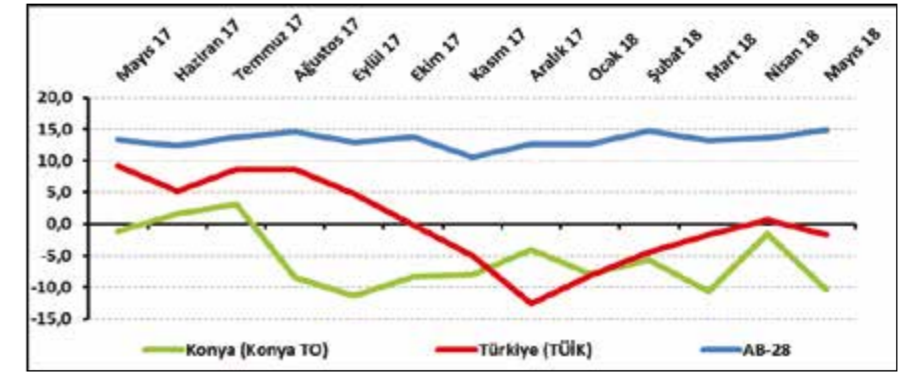
Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre düştü:

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre 8,7 puan, geçen yıla göre 9,1 puan düşerek -10,3 puan değerini aldı. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Mayıs 2018'de geçen aya göre 2,4 puan, geçen yıla göre 10,9 puan düşerek -1,7 puan değerini aldı. Buna karşın AB-28'i temsil eden hizmetler sektörü güven endeksi Mayıs 2018'de bir önceki aya göre 1,3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 1,6 puan artarak 14,9 puan değerini aldı. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Mayıs ayında Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin geçen aya göre düşmesinde en çok gelecek 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisindeki düşüş etkili oldu.

Konya hizmetler sektörünün yüzde 34'ü önümüzdeki dönemden umutlu:

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin

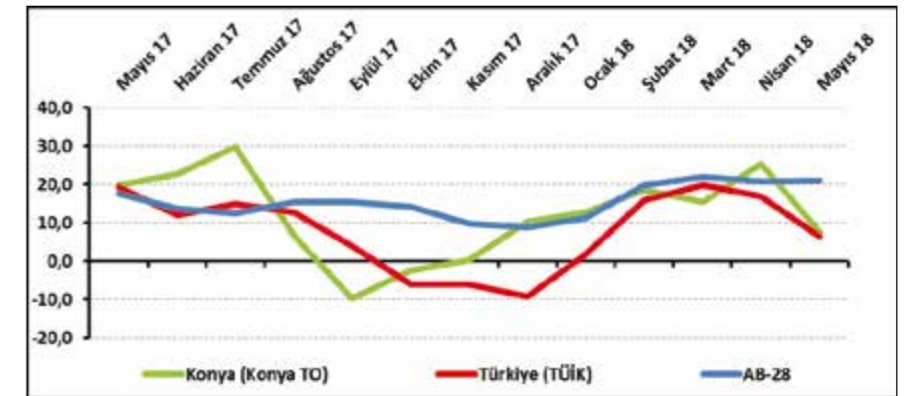
Şekil-1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Mayıs 2017 – Mayıs 2018)

Tablo-1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8	-12,0	-6,0	4,2	5,8
2016	-6,3	-3,3	-1,7	-1,7	-8,6	-4,8	-2,0	-9,4	-4,1	-11,5	-10,7	-20,7
2017	-20,0	-12,7	-8,0	0,0	-1,2	1,7	3,2	-8,5	-11,3	-8,3	-8,0	-4,0
2018	-7,9	-5,7	-10,7	-1,6	-10,3							

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Mayıs 2017 – Mayıs 2018)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3	8,7	22,7	46,3	35,3
2016	20,7	33,0	35,3	35,3	23,7	29,7	23,0	28,1	21,3	8,0	2,7	2,0
2017	7,0	19,4	27,7	36,3	19,7	22,7	29,7	6,7	-9,7	-2,3	0,3	10,3
2018	12,7	18,7	15,3	25,3	7,7							

denge değeri Mayıs 2018'de bir önceki aya göre 17,6 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 12 puan düşerek 7,7 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi bir önceki aya göre Konya ve Türkiye genelinde düşerken, AB-28'de yükseldi. Mayıs ayında Konya,

Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi. Mayıs 2018'de Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 34'ü önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 26,3'ü talepte düşme beklentilerini ifade etti.

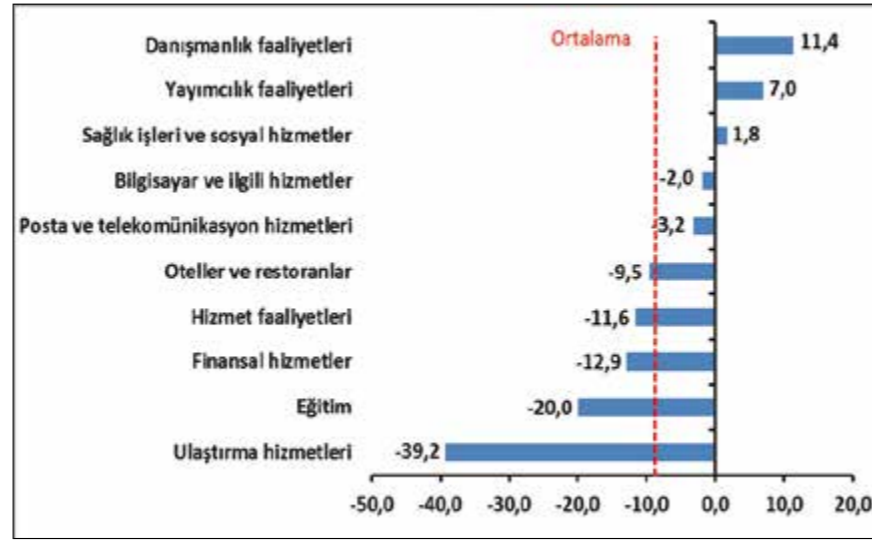
Mayıs ayının lideri danışmanlık faaliyetleri sektörü oldu:

Mayıs ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, "danışmanlık faaliyetleri" sektörünün en iyi performans gösteren sektör olduğu görüldü. Bu sektörü "yayımcılık faaliyetleri" ve "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" sektörleri takip etti. Bu sektörlerde geçen yıla göre artış yaşandı. "Bilgisayar ve ilgili hizmetler", "posta ve telekomünikasyon hizmetleri", "oteller ve restoranlar", "hizmet faaliyetleri", "finansal hizmetler", "eğitim" ve "ulaştırma hizmetleri" sektörleri geçen yıla göre düşüş yaşanan sektörler oldu. Endeks değerine göre bir önceki yıla göre gözlenen azalmanın en yüksek olduğu sektör "ulaştırma hizmetleri" sektörü oldu.

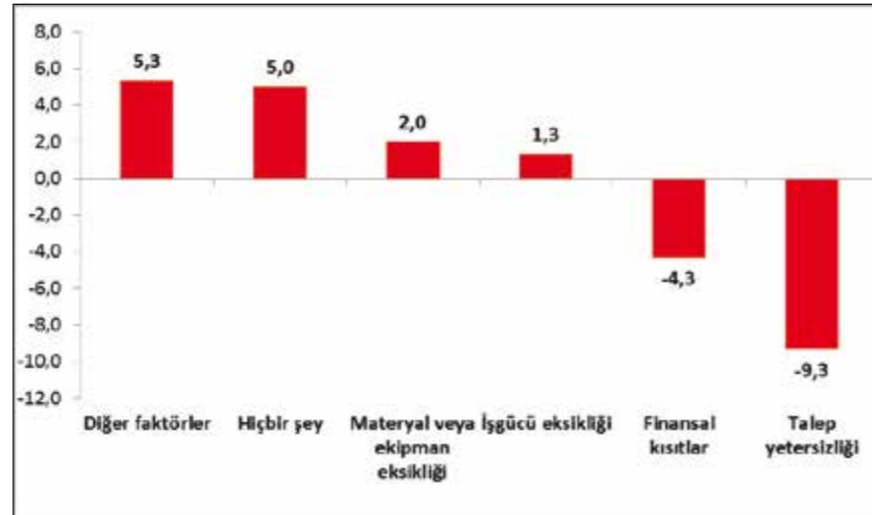
Firmaların yüzde 27'si talep yetersizliğinden şikâyet ediyor:

Konya'da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimleri incelendiğinde diğer faktörlerden, materyal veya ekipman eksikliğinden, işgücü eksikliğinden şikâyet edenlerin oranında ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında geçen yıla göre artış yaşanmıştır. Finansal kısıtlardan ve talep yetersizliğinden şikâyet edenlerin oranında ise geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır. Mayıs ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 27,3'ü faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin talep yetersizliği olduğunu dile getirmiştir. Firmaların yüzde 26,7'si finansal kısıtların, yüzde 13,3'ü diğer faktörlerin, yüzde 5'i işgücü eksikliğinin ve yüzde 4,3'ü materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurgulamıştır. Faali-

Şekil-3. Alt sektörler bazında endeksin Mayıs 2018'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Şekil-4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Mayıs 2018'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Tablo-3. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya T0) 05/2017	Konya (Konya T0) 04/2018	Konya (Konya T0) 05/2018	Bir önceki ayın aynı ayına göre değişim 05/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2018	Türkiye (TÜİK) 05/2018
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-12,3	-12,7	-22,3	-9,6	-10,0	-4,9
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-11,0	-17,3	-16,3	1,0	-5,3	-6,8
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	19,7	25,3	7,7	-17,6	-12,0	6,5
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-1,7	-1,0	-4,3	-3,3	-2,6	-9,0
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	11,7	7,3	2,7	-4,6	-9,0	3,8
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	32,0	30,7	23,7	-7,0	-8,3	15,9
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-24,7	-23,1	-18,7	4,4	6,0	

yetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 23,3 olmuştur.

Konya hizmetler sektörünün gelecek döneme ilişkin talep ve fiyat beklentisi Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi soruları bazında karşılaştırıldığında, Mayıs ayında Konya'nın geçmiş döneme ilişkin çalışan sayısı göstergesinde ve gelecek döneme ilişkin fiyat ve hizmetlere olan talep göstergesinde Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Geçtiğimiz üç ayda "hizmetlere olan talep" ve geçen yılın aynı dönemine göre "iş hacmi" göstergelerinde geçen aya göre artış yaşanırken, diğer tüm göstergelerde geçen aya göre düşüş yaşandı.

Mayıs ayında hizmetler sektöründe AB, Türkiye'ye göre daha iyi performans sergiledi:

Tablo-4. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mayıs 2017'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2017'ye göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 18
Malta	15,8	47,7
Yunanistan	14,2	23,6
Litvanya	12,4	30,5
Makedonya	10,7	22,5
İngiltere	6,7	9,4
Bulgaristan	6,0	23,1
Karadağ	5,8	40,3
Polonya	5,1	8,0
Hollanda	4,4	17,0
Hırvatistan	3,9	32,2
AB-28	1,6	14,9
Slovenya	0,9	28,0
Euro Bölgesi-19	0,7	15,9
Fransa	0,7	2,5
Almanya	0,3	18,9
İtalya	0,2	13,7

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, Malta'nın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Malta'yı; Yunanistan, Litvanya, Makedonya ve İngiltere takip

etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Türkiye'de yaşandı. Türkiye'yi, Macaristan ve İsveç takip etti. Türkiye Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yıla göre AB-28 ve Euro bölgesine kıyasla daha kötü performans sergiledi.

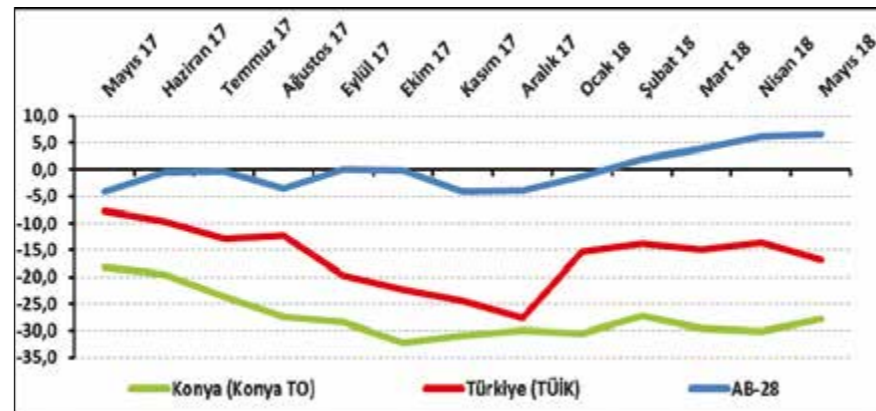
KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİKONYA İNŞAAT SEKTÖRÜNÜN
FİYAT BEKLENTİSİ DÜŞTÜ

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yılın aynı dönemine göre düşerken, geçen aya göre yükseldi. Mevcut siparişler ise; Mayıs 2017'ye ve Nisan 2018'e göre yükseldi. Konya inşaat sektörünün önümüzdeki dönem işlere olan talep beklentisinde, çalışan sayısı beklentisinde ve fiyat beklentisinde geçen aya göre düşüş gözlemlendi.

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre yükseldi:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Mayıs 2018'de geçen aya göre yükselirken, geçen yılın aynı

Şekil-1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Mayıs 2017 – Mayıs 2018)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-16,3	-8,3	-14,0	-14,0	-15,8	-20,5	-26,3	-24,0	-28,0	-37,0	-24,6	-30,0
2016	-25,3	-19,5	-21,3	-22,8	-23,5	-18,5	-23,5	-23,0	-29,5	-29,0	-28,5	-24,8
2017	-26,0	-19,0	-23,0	-21,8	-18,2	-19,5	-23,8	-27,5	-28,5	-32,3	-30,8	-29,9
2018	-30,6	-27,3	-29,5	-30,1	-27,8							

dönemine göre düştü. Endeks değeri, geçen yılın aynı dönemine göre 9,6 puan düşerken, geçen aya göre 2,3 puan yükseldi ve -27,8 puan değerini aldı. Mayıs 2018'de Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -16,8 puan, AB-28'i temsil eden güven endeksi ise 6,5 puan değerini aldı. Mayıs ayında inşaat sektörü güven endeksi, geçen aya göre Konya ve AB-28'de yükselirken, Türkiye genelinde düştü. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Mayıs ayında Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

Konya'da inşaat sektörünün yüzde 63,5'i mevcut siparişlerin normal seviyede olduğunu ifade etti:

Mevcut sipariş durumunun denge değeri, bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı dönemine göre yükseldi. Böylelikle söz konusu değer, Mayıs 2018'de -28,5 puan değerini almış oldu.

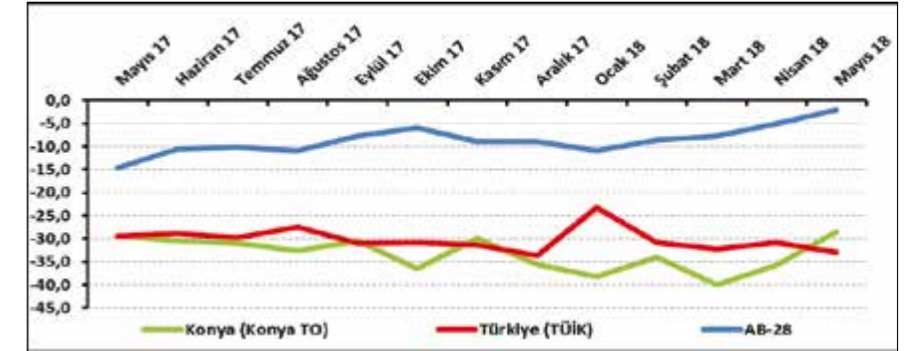
Mayıs 2018'de Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 4'ü mevcut siparişlerinin normalin üzerinde olduğunu belirtirken, yüzde 32,5'i normalin altında olduğunu ifade etti. Mevcut siparişlerinin normal seviyede olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 63,5 oldu.

Mevcut siparişlerin durumu geçen yıla göre Konya ve AB-28'de yükselirken, Türkiye genelinde düştü. Konya inşaat sektöründeki mevcut siparişlerin denge değeri, Mayıs ayında Türkiye genelinden daha iyi performans gösterdi.

Konya'da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen aya göre düştü:

Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi Mayıs 2018'de bir önce-

Şekil-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Mayıs 2017 – Mayıs 2018)

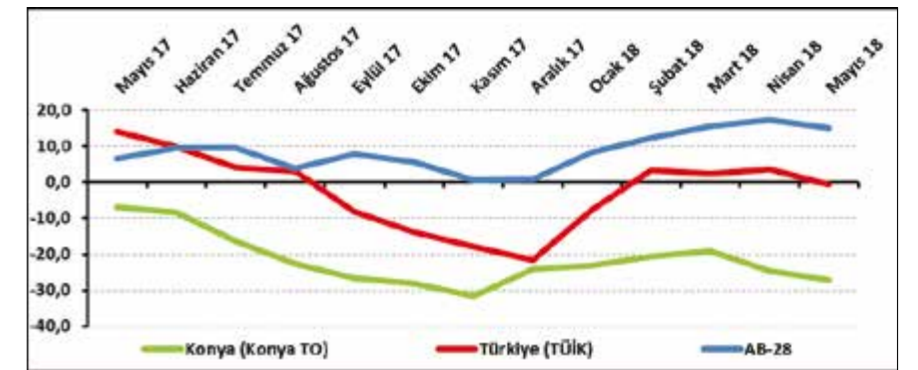

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-32,0	-28,0	-28,5	-26,5	-26,5	-30,0	-37,0	-29,5	-31,0	-43,5	-33,7	-35,0
2016	-37,0	-34,5	-34,5	-35,5	-35,0	-35,0	-36,0	-34,0	-38,5	-38,5	-35,0	-34,5
2017	-37,5	-34,0	-38,0	-39,0	-29,4	-30,5	-31,0	-32,5	-30,5	-36,5	-30,0	-35,5
2018	-38,2	-34,0	-40,0	-35,7	-28,5							

Şekil-3. Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Mayıs 2017 – Mayıs 2018)

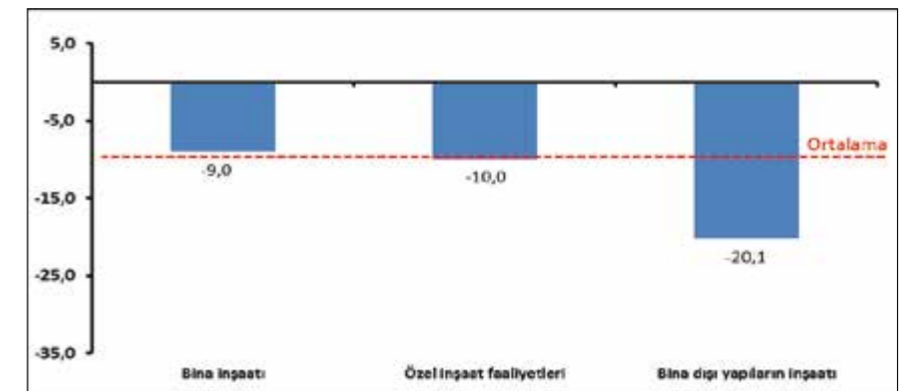

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-3. Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-0,5	11,5	0,5	-1,5	-5,0	-11,0	-15,5	-18,5	-26,0	-30,5	-15,6	-25,0
2016	-13,5	-4,5	-8,0	-10,0	-12,0	-2,0	-11,0	-12,0	-20,5	-19,5	-22,0	-15,0
2017	-14,5	-4,0	-8,0	-4,5	-7,0	-8,5	-16,5	-22,5	-26,5	-28,0	-31,5	-24,2
2018	-23,0	-20,5	-19,0	-24,5	-27,0							

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Mayıs 2018'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

ki aya göre 2,5 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 20 puan düştü. Böylelikle istihdam beklentisinin denge değeri -27 puan oldu.

Mayıs 2018'de, Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 11'i önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısında artış beklerken, çalışan sayısında düşüş bekleyenlerin oranı yüzde 38 oldu.

Çalışan sayısı beklentisi geçen yılın aynı dönemine göre Konya ve Türkiye genelinde düşerken, AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründe önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisi, mayıs ayında Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

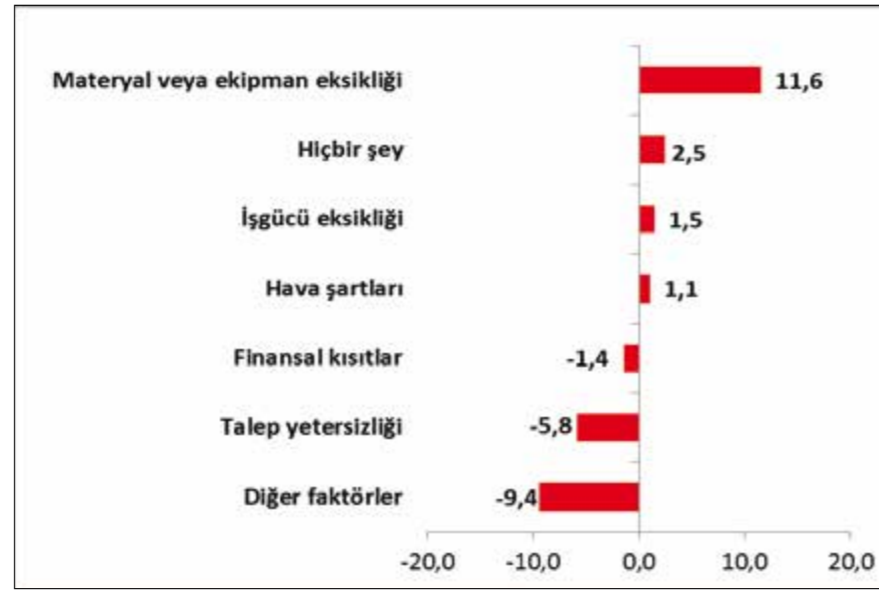
Mayıs ayında en fazla düşüş bina dışı yapıların inşaatı sektöründe oldu:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi alt sektörler itibarıyla incelendiğinde, Mayıs 2018'de geçen yılın aynı dönemine göre tüm alt sektörlerde düşüş olduğu gözlemlenmiştir. "Özel inşaat faaliyetleri" ve "bina dışı yapıların inşaatı" sektörlerinde Mayıs 2017'ye göre gözlenen düşüş ortalama düşüşün üzerinde gerçekleşirken, "bina inşaatı" sektöründeki düşüş ortalama düşüşün altında gerçekleşmiştir.

Firmaların yüzde 29,5'i talep yetersizliğinin faaliyetlerini kısıtladığını söylüyor:

Konya'da inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimi incelendiğinde Mayıs 2018'de materyal veya ekipman eksikliğinden, işgücü eksikliğinden, hava şartlarından şikayet edenlerin oranında ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında geçen yıla göre artış yaşandığı görülmüştür. Finansal kısıtlar, talep yetersizliği ve diğer faktörler gibi unsurlardan şikayet edenlerin oranında ise geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır.

Şekil-5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Mayıs 2018'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Faaliyetleri kısıtlayan faktörler dile getirilme sıklığına göre ele alındığında Mayıs 2018'de firmaların, en çok talep yetersizliğinden şikayet ettiği görülmüştür. Bu dönemde talep yetersizliğinden şikayet eden firmaların toplam içindeki payı yüzde 29,5'tir. Dile getirilen diğer kısıtların yüzdesel dağılımları sırasıyla şöyledir: materyal veya ekipman eksikliği (yüzde 23), finansal kısıtlar (yüzde 17,5), hava şartları (yüzde 14,5), işgücü eksikliği (yüzde 8), diğer faktörler (yüzde 1). Firmaların yüzde 6,5'i ise faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şey olmadığını belirtmiştir.

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumu, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye İnşaat Sektörü Güven Endeksi Anketi sorular bazında karşılaştırıldığında, Konya'nın yalnızca "mevcut siparişlerin durumu" göstergesinde Türkiye'ye kıyasla daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. Konya inşaat sektörü alt göstergeler itibarıyla incelendiğinde "geçtiğimiz üç ayda inşaat faaliyetlerinin durumu", "mevcut siparişlerin durumu" ve geçen yılın aynı dönemine göre "iş hacmi" göstergelerinde bir önceki aya göre artış olduğu gözlemlenmiştir. Diğer tüm göstergelerde düşüş yaşanmıştır.

Yunanistan, 1 yılda inşaat sektörü güven endeksini en fazla artıran ülke oldu:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin inşaat sektörü güven endeksi değerlerine bakıldığında, Yunanistan'ın geçen yılın aynı ayına göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Yunanistan'ı; İspanya, Malta, Hollanda ve Macaristan takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise İsveç'te yaşandı. Türkiye, geçen yıla göre Euro Bölgesi ve AB-28'e kıyasla daha kötü performans sergiledi.

Tablo-4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 05/2017	Konya (Konya TO) 04/2018	Konya (Konya TO) 05/2018	Bir önceki aya göre değişim 05/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2018	Türkiye (TÜİK) 05/2018
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-19,4	-33,5	-27,0	6,5	-7,6	-9,5
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-29,4	-35,7	-28,5	7,2	0,9	-33,0
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-7,0	-24,5	-27,0	-2,5	-20,0	-0,6
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-3,0	-8,5	-16,0	-7,5	-13,0	10,6
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-7,0	-17,0	-22,0	-5,0	-15,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-18,9	-24,0	-32,0	-8,0	-13,1	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-34,8	-41,0	-35,0	6,0	-0,2	

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mayıs 2017'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2017'ye göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 18	Ülkeler/ (Puan)	Mayıs 2017'ye göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mayıs 18
Yunanistan	29,9	-39,5	İngiltere	10,6	-2,2
İspanya	24,6	-1,0	AB-28	10,6	6,5
Malta	24,0	39,5	Makedonya	9,9	-3,3
Hollanda	18,7	37,5	Finlandiya	9,5	20,5
Macaristan	18,5	27,3	Letonya	8,7	10,1
Slovenya	17,5	29,6	Bulgaristan	7,0	-4,1
Litvanya	15,7	-4,5	Almanya	6,1	22,1
Çek Cumhuriyeti	15,5	-3,6	Danimarka	4,6	6,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	14,4	-15,7	İtalya	4,0	-11,4
Fransa	13,5	4,4	Slovakya	3,5	4,5
Hırvatistan	12,8	16,4	Avusturya	2,2	21,3
Sırbistan	12,2	3,9	Karadağ	-0,1	-10,0
Euro Bölgesi-19	11,8	8,8	Romanya	-3,2	-5,8
Portekiz	11,5	-10,8	Türkiye	-9,1	-16,8
Polonya	10,8	-4,8	Estonya	-9,5	14,7
Belçika	10,8	1,7	İsveç	-11,5	28,0

KONYA'DA SİGORTALI ÇALIŞAN SAYISI 303 BİN OLDU:

Konya İstihdam İzleme Bülteni; SGK verilerine göre "sigortalı ücretli çalışan sayısı, işyeri, esnaf, çiftçi ve kamu çalışan sayılarına" yer vermektedir. Şubat 2018 verilerine göre Konya'da bir yılda sigortalı ücretli çalışan sayısı 28 bin artarak 303 bin oldu.

Konya'da, istihdam 1 yılda yüzde 10 arttı:

SGK verilerine göre Şubat 2018'de sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 14 milyon 128 bin, Konya'da ise 303 bin olmuştur.

Şubat 2017'den Şubat 2018'e sigortalı

ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 1 milyon (yüzde 7,6), Konya'da 28 bin (yüzde 10,1) artmıştır.

Konya, Şubat 2018 verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli çalışan sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 8'inci sırada yer almıştır.

Şubat 2017'den Şubat 2018'e sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 10,1'lik artış oranı ile 81 il arasında 35'inci sıradadır. Konya, şubat ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 3'üncü sırada yer almaktadır.

Konya'da 1 yılda kadın istihdamı 8 bin arttı:

SGK verilerine göre Şubat 2018'de sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 4 milyon 15 bin, Konya'da ise 60 bin olmuştur. Şubat 2017'den Şubat 2018'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 407 bin (yüzde 11,3), Konya'da 8 bin (yüzde 15,3) artmıştır. Toplam istihdam içerisinde kadın istihdamının payı Şubat 2017'de yüzde 19,1 iken bu oranın Şubat 2018'de yüzde 20'ye çıktığı görülmektedir.

Konya, Şubat 2018 verilerine göre son bir yılda sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 9'uncu sırada yer almıştır.

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Şubat 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2017	275.025	13.126.079
Şubat 2018	302.872	14.127.524
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Fark)	27.847	1.001.445
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Artış, %)	10,1	7,6
Şubat 2018 - Şubat 2016 (Artış, %)	5,7	6,6
Şubat 2018 - Şubat 2015 (Artış, %)	11,8	9,9
Şubat 2018 - Şubat 2014 (Artış, %)	16,5	14,3
Şubat 2018 - Şubat 2013 (Artış, %)	26,1	21,6

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Şubat 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye	Konya'daki Kadın İstihdamının Konya'daki Toplam İstihdam Oranı (%)
Şubat 2017	52.428	3.607.732	19,1
Şubat 2018	60.437	4.015.136	20,0
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Fark)	8.222	433.076	
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Artış, %)	15,3	11,3	
Şubat 2018 - Şubat 2016 (Artış, %)	11,6	6,2	
Şubat 2018 - Şubat 2015 (Artış, %)	26,7	14,3	
Şubat 2018 - Şubat 2014 (Artış, %)	41,5	24,5	
Şubat 2018 - Şubat 2013 (Artış, %)	56,0	34,5	

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Şubat 2017'den Şubat 2018'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 15,3'lük artış oranı ile 81 il arasında 38'inci sıradadır. Konya, şubat ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 12'nci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 2'nci sırada yer almaktadır.

Konya'da 1 yılda işyeri sayısı 3 bin arttı:

Şubat 2018'de işyeri sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 854 bin olurken, Konya'da 45 bin olmuştur. Şubat 2017'den Şubat 2018'e işyeri sayısındaki artış, Türkiye'de 147 bin (yüzde 8,6), Konya'da ise 3 bin (yüzde 8,2) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki işyeri sayısı yüzde 21,3, Konya'da yüzde 21,4 artmıştır.

Konya, Şubat 2018 verilerine göre son bir yılda işyeri sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 7'nci sırada yer almıştır. Şubat 2017'den Şubat 2018'e işyeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 8,8'lik artış ile 81 il arasında 65'inci sıradadır. Konya, şubat ayında işyeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sırada bulunmaktadır. Son bir yıldaki artış oranında ise işyeri sayısı en fazla olan 15 il arasında 11'inci sırada yer almaktadır.

Konya'da kayıtlı esnaf sayısı 5 bin arttı:

SGK verilerine göre Şubat 2018'de kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 122 bin olurken, Konya'da 64 bin olmuştur.

Şubat 2017'den Şubat 2018'e kayıtlı esnaf sayısında, Türkiye'de 139 bin (yüzde 7), Konya'da ise 5 bin (yüzde 7,8) artış olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki kayıtlı esnaf sayısı yüzde 10,1, Konya'da yüzde 13,1 artmıştır.

Konya, Şubat 2018 verilerine göre son bir yılda kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 5'inci sırada yer almıştır.

Şubat 2017'den Şubat 2018'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 7,8'lik artış ile 81 il arasında 45'inci sıradadır. Konya, şubat ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'nci sırada yer almıştır. Son bir yıldaki artış oranında ise esnaf sayısı en fazla olan 15

Tablo 2. İşyeri Sayısı (4/a) (Şubat 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2017	42.036	1.706.539
Şubat 2018	45.492	1.853.683
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Fark)	3.456	147.144
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Artış, %)	8,2	8,6
Şubat 2018 - Şubat 2016 (Artış, %)	8,5	8,4
Şubat 2018 - Şubat 2015 (Artış, %)	13,2	11,2
Şubat 2018 - Şubat 2014 (Artış, %)	16,0	15,9
Şubat 2018 - Şubat 2013 (Artış, %)	21,4	21,3

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Şubat 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2017	41.524	715.201
Şubat 2018	41.111	713.378
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Fark)	-413	-1.823
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Artış, %)	-1,0	-0,3
Şubat 2018 - Şubat 2016 (Artış, %)	-4,7	-6,0
Şubat 2018 - Şubat 2015 (Artış, %)	-17,2	-19,5
Şubat 2018 - Şubat 2014 (Artış, %)	-18,9	-23,3
Şubat 2018 - Şubat 2013 (Artış, %)	-27,5	-31,5

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

il arasında 6'nci sırada yer almaktadır.

Konya'da çiftçi sayısı 41 bin oldu:

SGK verilerine göre Şubat 2018'de tarım kapsamında çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde 713 bin, Konya'da ise 41 bin olmuştur. Şubat 2017'den Şubat 2018'e kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 2 bin (yüzde 0,3), Konya'da 413 (yüzde 1) azalmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kayıtlı çiftçi sayısı yüzde 31,5 oranında, Konya'da ise yüzde 27,5 oranında azalmıştır. Konya, şubat ayında kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 41 bin çiftçi ile ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Şubat 2018 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 5,8'ini oluşturmaktadır.

Şubat 2017'den Şubat 2018'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 1'lik azalış ile 81 il arasında 52'nci sırada yer almıştır.

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Şubat 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2017	58.929	1.983.739
Şubat 2018	63.550	2.122.417
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Fark)	4.621	138.678
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Artış, %)	7,8	7,0
Şubat 2018 - Şubat 2016 (Artış, %)	10,3	8,9
Şubat 2018 - Şubat 2015 (Artış, %)	8,8	4,7
Şubat 2018 - Şubat 2014 (Artış, %)	13,5	10,2
Şubat 2018 - Şubat 2013 (Artış, %)	13,1	10,1

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Şubat 2017'ye göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Şubat 2017	76.649	2.965.218
Şubat 2018	76.855	2.996.690
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Fark)	206	31.472
Şubat 2018 - Şubat 2017 (Artış, %)	0,3	1,1
Şubat 2018 - Şubat 2016 (Artış, %)	-2,9	-2,0
Şubat 2018 - Şubat 2015 (Artış, %)	2,5	2,3
Şubat 2018 - Şubat 2014 (Artış, %)	7,5	5,6
Şubat 2018 - Şubat 2013 (Artış, %)	14,1	12,2

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da kamu çalışan sayısı 77 bin oldu:

SGK verilerine göre Şubat 2018'de kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 997 bin olurken, Konya'da 77 bin olmuştur.

Şubat 2017'den Şubat 2018'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 31 bin (yüzde 1,1), Konya'da 206 (yüzde 0,3) artmıştır. Son beş yılda Türkiye'de kamu çalışanı sayısı yüzde 12,2 oranında, Konya'da ise yüzde 14,1 oranında artmıştır.

Şubat 2017'den Şubat 2018'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 0,3'lük artış ile 81 il arasında 48'inci sıradadır. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında kamu çalışanı sayısı en fazla olan 15 il arasında 10'uncu sırada yer almaktadır.

Konya Ticaret Odası (KTO) tarafından Türkiye İstatistik Kurumu'ndan ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan verilere dayalı olarak hazırlanan "Konya Dış Ticaret Bülteni" ile Konya'nın dış ticaret durumu güncel veriler ışığında analiz edilmekte ve Konya ile Türkiye'nin dış ticareti arasında bir kıyaslama yapmak mümkün olmaktadır.

Konya'nın ihracatı geçen yıla göre arttı:

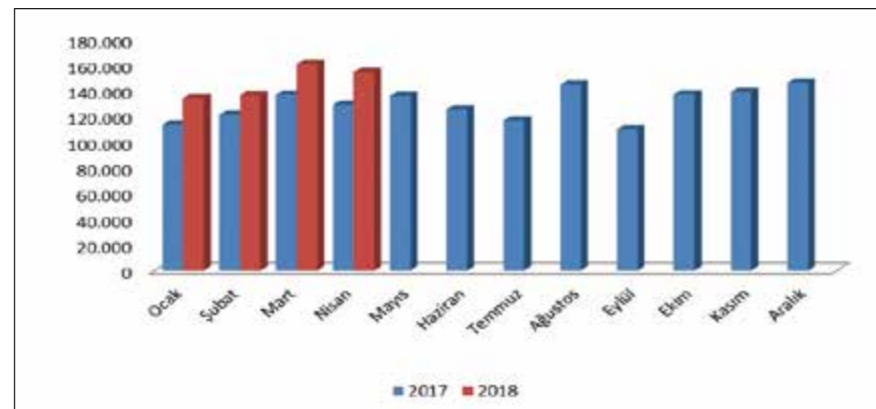
Konya'da ihracat 2018 Mart ayında 160 milyon dolar seviyesinde iken 2018 Nisan ayında bir önceki aya kıyasla yaklaşık 6,5 milyon dolar azalırken, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla 25,3 milyon dolar artarak 153,6 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Türkiye'nin Nisan 2018 ihracatı ise 13,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Tablo-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı (2017-2018) (1000\$)

		İhracat (1000 \$)											
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017		113.013	120.650	136.192	128.269	135.218	124.898	116.187	143.973	109.426	136.457	138.231	145.604
2018		133.385	135.773	160.028	153.553								

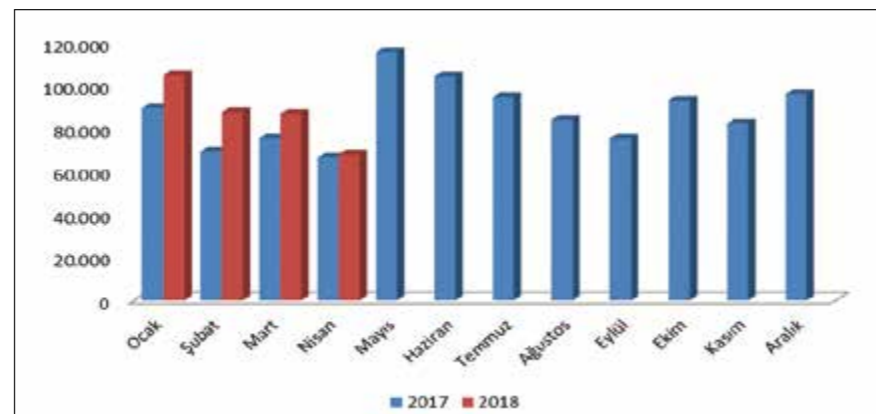
Kaynak: TÜİK

Şekil-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2017-2018 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Şekil-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2017-2018 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Tablo-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı (2017-2018) (1000\$)

		İthalat (1000 \$)											
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017		89.607	69.288	75.503	66.625	115.761	104.496	94.711	84.224	75.448	93.150	82.422	96.203
2018		104.976	87.836	86.942	68.049								

Kaynak: TÜİK

Konya'nın ithalatı geçen aya göre düştü:

Mart 2018'de 86,9 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Nisan 2018'de bir önceki aya göre yüzde 21,7 azalırken, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,1 artarak 68 milyon dolar seviyesine yükseldi. Türkiye ithalat rakamlarına bakıldığında ise Nisan 2018'de bir önceki aya göre 878 milyon dolarlık bir düşüş olduğu ve ithalatın 20,6 milyar dolar seviyesine gerilediği görülmektedir.

2018 Nisan ayı itibarıyla Konya'nın Türkiye'nin toplam ihracat ve ithalatından aldığı pay sırasıyla, yüzde 1,1 ve yüzde 0,33 olarak gerçekleşmiştir. Konya'nın Nisan 2018'deki 222 milyon dolarlık dış ticaret hacmi ise Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 0,64'ünü oluşturmaktadır. Türkiye 2018 Nisan ayı itibarıyla 6,7 milyar dolarlık dış ticaret açığı verirken, Konya 86 milyon dolarlık dış ticaret fazlası vermiştir. Nisan ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 67 iken Konya için bu oran yüzde 226 olmuştur.

Konya'nın Nisan ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 19,7 artarken, Türkiye'nin ihracatı aynı dönemde yüzde 7,8 artmıştır. Öte yandan Konya'nın Nisan ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,1 artarken, Türkiye'nin Nisan ayı ithalatı yüzde 15,6 artmıştır. Konya'nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla 2018 Nisan ayı ithalatında yüzde 21,7'lik bir düşüş gözlenirken, ihracatında yüzde 4'lük bir düşüş gözlenmiştir. Türkiye'nin bir önceki aya oranla 2018 Nisan ayı ithalatın-

Tablo-3: Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri - 2018 Nisan (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat (Aralık; 2016-2017) Fark (%)	İthalat (Aralık; 2016-2017) Fark (%)
Türkiye	13.869	20.554	-6.685	34.424	67%	7,8%	15,6%
Konya	154	68	86	222	226%	19,7%	2,1%

Kaynak: TÜİK

Tablo-4: İhracatın Sektörel Dağılımı (Nisan; 2017-2018)

	Nisan-İhracat (\$)		Değişim	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Pay (%) - Nisan 2018
	2018	2017		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	49.070.202	41.304.945	18,8%	32,0%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	21.852.905	21.990.991	-0,6%	14,2%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	10.317.170	6.115.114	68,7%	6,7%
Demir veya çelikten esya	9.252.809	6.103.120	51,6%	6,0%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	9.171.684	6.233.385	47,1%	6,0%
Kakao ve kakao müstahzarları	6.583.066	5.276.382	24,8%	4,3%
Plastikler ve mamulleri	5.491.630	6.468.476	-15,1%	3,6%
Alüminyum ve alüminyumdan esya	4.841.572	2.887.638	67,7%	3,2%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	4.492.249	5.927.736	-24,2%	2,9%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	2.843.756	2.805.307	1,4%	1,9%
Toplam	153.553.304	128.269.080	19,7%	100,0%

Kaynak: TÜİK

Tablo-5: İhracat Partnerleri (Nisan -2018)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Irak	17.869.788	12%
2	Almanya	11.079.768	7%
3	İtalya	7.631.410	5%
4	ABD	6.004.780	4%
5	Cezayir	4.785.316	3%
6	Özbekistan	4.574.885	3%
7	Rusya Federasyonu	4.507.812	3%
8	Suudi Arabistan	4.274.385	3%
9	Polonya	4.016.997	3%
10	Mısır	3.451.736	2%
	Diğer	85.356.427	56%
	Toplam	153.553.304	100%

Kaynak: TÜİK

Tablo-6: İthalat Partnerleri (Nisan-2018)

	Partner	İthalat (\$)	Pay
1	Çin	11.406.981	17%
2	Rusya Federasyonu	7.438.607	11%
3	İtalya	6.417.501	9%
4	Almanya	3.717.816	5%
5	Uruguay	3.348.785	5%
6	Ukrayna	2.915.230	4%
7	Suudi Arabistan	2.103.065	3%
8	Tayvan	1.993.634	3%
9	Brezilya	1.939.926	3%
10	İran	1.936.539	3%
	Diğer	24.830.421	36%
	Toplam	68.048.505	100%

Kaynak: TÜİK

da yüzde 4,1'lik, ihracatında yüzde 10,9'luk bir düşüş gözlenmiştir.

Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2018 Nisan ayında Konya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 10 sektörde bir önceki aya kıyasla değişiklik olmadığı gözlenmiştir. "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörü 49,1 milyon dolarlık ihracatı ile Nisan ayında Konya'nın toplam ihracatının yüzde 32'sini oluşturmaktadır; geçen yılın aynı ayına göre sektörün ihracatı yüzde 18,8 artmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre listedeki ürünler arasında ihracatı en çok artan sektör "demir veya çelikten eşya" sektörü iken; ihracatı en çok azalan sektör "süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler" sektörü olmuştur.

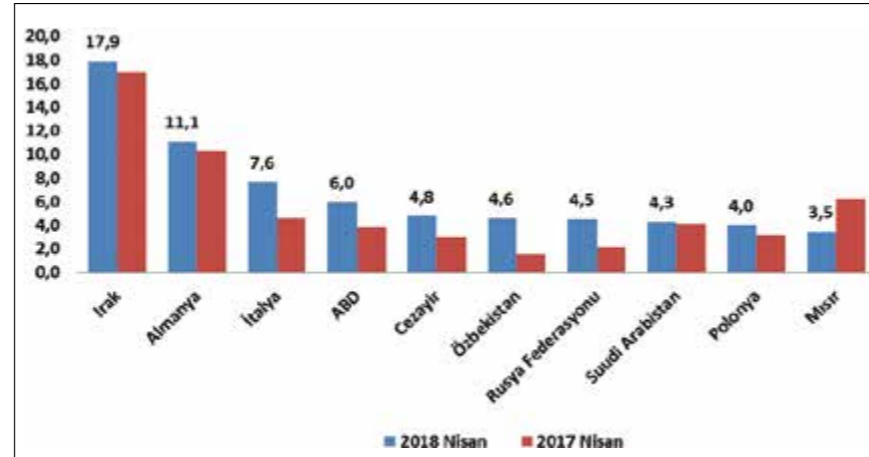
Konya'nın ithalatında Çin'in payı yüzde 17 seviyesinde

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Nisan 2018'de, ilk sırada 17,9 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 888 bin dolar artarak 17,9 milyon dolara yükselmiştir. Irak, Konya'nın toplam ihracatının yüzde 12'sini oluşturmaktadır. Irak'ın ardından 11,1 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Almanya gelmektedir. Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 788 bin dolar artmıştır. Konya'nın en fazla ihracat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla, İtalya, ABD, Cezayir, Özbekistan, Rusya, Suudi Arabistan, Polonya ve Mısır'dır.

Konya, Nisan ayında en fazla ithalatı ise Çin'den yapmıştır. Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat, yaklaşık 11,4

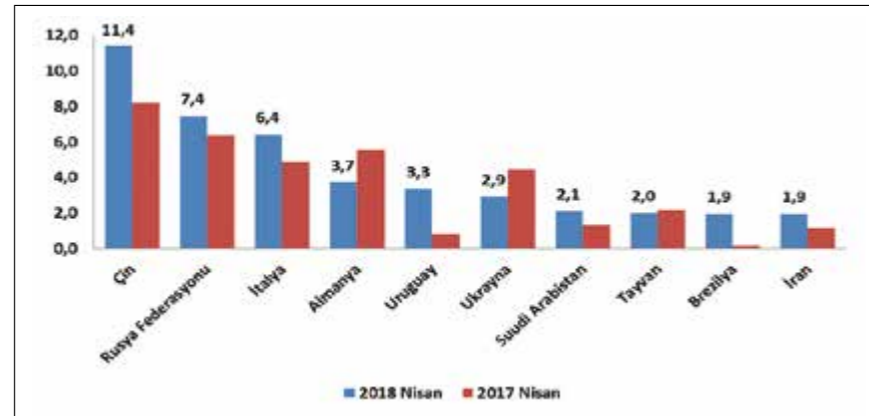

Şekil-3: Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Nisan 2018)

Kaynak: TÜİK

Şekil-4: Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Nisan 2018)

Kaynak: TÜİK

milyon dolar seviyesindedir ve yapılan toplam ithalatın yüzde 17'sini oluşturmaktadır. Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke ise Rusya olmuştur. Konya'nın Rusya'dan yaptığı ithalat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 17 artarak 6,4 milyon

dolar seviyesinden, 7,4 milyon dolar seviyesine yükselmiştir ve toplam ithalatın yüzde 11'ini oluşturmaktadır. Konya'nın en fazla ithalat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla İtalya, Almanya, Uruguay, Ukrayna, Suudi Arabistan, Tayvan, Brezilya ve İran'dır.

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

İŞ HAYATINA AÇILAN KAPI

Tıp Fakültesi

Hukuk Fakültesi

Mühendislik Fakültesi

Bilgisayar Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
Elektrik Elektronik Mühendisliği
İnşaat Mühendisliği
Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Mühendisliği
Mekatronik Mühendisliği
Makine Mühendisliği

İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi

Enerji Yönetimi
İslam Ekonomisi ve Finans
İşletme
Lojistik Yönetimi
Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik
Uluslararası Ticaret

Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi

İletişim Tasarımı ve Yönetimi
Mütercim - Tercümanlık (Arapça)
Psikoloji
Sosyal Hizmet
Sosyoloji
Tarih

Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi

Geleneksel Türk Sanatları
Grafik Tasarım
İç Mimarlık
Mimarlık
Resim

Sağlık Bilimleri Yüksekokulu

Beslenme ve Diyetetik
Çocuk Gelişimi
Ebelik
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon
Hemşirelik
Odyoloji

Adalet Meslek Yüksekokulu

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Anestezi
Çocuk Gelişimi
Diyaliz
Fizyoterapi
İlk ve Acil Yardım
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sosyoloji (Tezli Y.L.)
Özel Hukuk (Tezli Y.L.)
Kamu Hukuku (Tezli Y.L.)
İşletme (Doktora)
İşletme (Tezli / Tezsiz Y.L.)
Muhasebe ve Denetim (Tezsiz Y.L.)
İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik (Tezli Y.L.)
Uluslararası Ticaret (Tezli Y.L.)
Grafik Tasarımı (Tezli Y.L.)
Enerji Yönetimi (Tezli / Tezsiz Y.L.)
Aile Danışmanlığı (Tezli Y.L.)

Fen Bilimleri Enstitüsü

Adli Bilişim Mühendisliği (Tezli Y.L.)
Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği (Tezli / Tezsiz Y.L.)
İnşaat Mühendisliği (Doktora)
İnşaat Mühendisliği (Tezli / Tezsiz Y.L.)
Mimarlık (Doktora)
Mimarlık (Tezli / Tezsiz Y.L.)

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Odyoloji (Tezli Y.L.)

HUKUK	TIP	ENERJİ YÖNETİMİ	İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANS	İŞLETME	ULUSLARARASI TİCARET VE LOJİSTİK
SİGORTACILIK VE SOSYAL GÜVENLİK	MÜTERCİM TERCÜMANLIK (ARAPÇA)	MÜTERCİM TERCÜMANLIK (İNGİLİZCE)	PSİKOLOJİ	SOSYAL HİZMET	SOSYOLOJİ
TARİH	İLEHİSİM TASARIMI VE YÖNETİMİ	GELENEKSEL TÜRK SANATLARI	GRAFİK TASARIM	İÇ MİMARLIK	MİMARLIK
BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ	<p><i>İŞ Hayatına Açılan KAPİ</i></p> <p>KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ</p>				ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ	İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ	MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ	MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ	METALURJİ VE MALZEME MÜHENDİSLİĞİ	BESLENME VE DİYETETİK
ÇOCUK GELİŞİMİ	EBELİK	FİZİYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON	HEMŞİRELİK	ODYOLOJİ	ADALET (2 YILLIK)
ÇOCUK GELİŞİMİ (2 YILLIK)	DIYALİZ (2 YILLIK)	FİZİYOTERAPİ (2 YILLIK)	ANESTEZİ (2 YILLIK)	İLK VE ACİL YARDIM (2 YILLIK)	TIBBİ GÖRÜNTÜLEME TEKNİKLERİ (2 YILLIK)

% 15 AHİLİK BURSU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ile Ticaret Borsalarının üniversitemiz ile protokol yapmaları şartı ile üyelerinin, birinci derece yakınlarının ve eşlerinin TYT, YKS ve DGS ile ön lisans veya lisans programlarına kayıt yaptırmaları hâlinde % 15 oranında destek bursu sağlanmaktadır.